ڕۆژنامە - گۆڤار

گوڵەکان بۆ محێدین زەنگنە

نیگاری: بەختیار مستەفا

مانگانەیەکی ڕۆشنبیرییەو هەر ژمارەی تایبەتە بە داهێنەرێک

دەزگای چاپ و پەخشی سەردەم دەری دەکات

دەستەی راوێژکاران
حسین عارف
ڕەووف بیگەرد
ریبین ئەحمەد هەردی

سەرپەرشتی گشتی
شیرکۆ بیکەس

بەریوەبەری رۆڤار
دلشاد عبدالله

کارگیر
عوسما[illegible] شا

سەرپەرشتی هونەری
قادر میرخان

مۆنتاژی کۆمپیوتەر
کاوە حسین محمد

6
24/4 /2000

لەنێوان باخەکانی پرتەقاڵدا

کەمن ئەو کەسە بەهرەمەندانەی تۆ بتەوێت وەك کەسایەتیان باسی دەوڵەمەندو بەبڕشتیان لەسەر بنوسیت –چونکە شایانی ئەو نووسینەن و کەچی تەمەنی هاورێیەتیو پێکەوە ژیانتان لەوە کەمتر بوو بێت کە یادەوەریەکانی منالیتان، قوتابیەتی، کارکردن، ئایدۆلۆژیایەکی دیاریکراو بۆ ساڵانێکی دوور پێکیەوە بەستبن. مەبەستم لەنووسینی رەخنەو لێکۆڵینەوە و هەڵسەنگاندنی ئەدەبیو هونەریو داهێنانی ئەو کەسە نیە، بەڵکو مەبەستم لەو جۆرە نوسینەیە کە تەنیا هەڵوێستەیەکی راگوزاری و ئەرکێکی وەفاداری و هەستێکی بەکوڵو دڵی رووت بێت بۆ خودی ئەو کەسە.

لە دوا ساڵانی حەفتادا. لەدوو رێگاوە من کاك محێدین زەنگنەم ناسی، یەکەمیان هاورێ خۆشەویستەکانم و بەتایبەتی حسێن عارف و شێرکۆ بێکەس و کاکەمەم بۆتانی بوون. دووەمیان بەهۆی بەرهەمە دیارو ناوازە شانۆییەکانیو بەتایبەت پرسیارو مۆڵەت کەیەکەمیان خەڵاتی چاکترین دەقی عێراقی ساڵی 1975-1976ی درا بوویە کە ئەوسا لووتکەی بەخشینی ئەوپیاوە بەتوانایە بوون.

ئەو هاورێ خۆشەویستانەم لەزۆربەی دانیشتنی تایبەتی خۆماندا ناوی محێدینیان دەهێنا، چ وەك کاریگەری لەسەر بزووتنەوەی شانۆو چ وەك مرۆڤێکی بەهەڵوێست و ئاگادار بەسەردەمەکەی.

لەناوە ناوە هاتوچۆی ئەوسای بەغدادمدا محێدینم ناسی، بەماوەیەکی کەمی یەکتر ناسین هاورێیەتیەکی تەمەن درێژمان خوڵقاند، ئیتر هەموو جارێك یان لەبەغدای ئەبونەواسدا یان لە بەعقوبەی باخی پرتەقاڵدا تا ئێستایش هەر لەوێ مامۆستایە- دەبوو یەکتر ببینین. لەکۆتایی ساڵانی هەشتایشدا کەپەیمانگای هونەرە جوانەکانی سلێمانی فێستیڤاڵی ساڵانەی شانۆییان سازدەدا محێدین زەنگنە لەناوە هەرە دیارەکانی ئەو ئامادەبووانەوە بوو کە شوێن دەستی داهێنانیان بەشانۆی عێراقیەوە دەدرەوشایەوە. کە دەگەیشتە سلێمانی پێی دەوتم: ئێستا هەست دەکەم لەشاریکدام خۆشی دەویم و منیش تا سەر ئیسقان دەیپەرستم. ئیدی ئەو رۆژانەی فیستیڤاڵ لەپەناوە باسی ئەو کۆترانەمان دەکرد کەتەقەی ناوەخت هەلی فراندوون و ئێستاش لە هۆڵی شانۆو ژوانەکانماندا گمەی ئاوارەییان دەبیستین.

باسی ئەو شانۆگەریانەی نمایش دەکران و داوەکان نەیان دەتوانی راویان بکەن، لەو سکاڵاو دەردە دلانەیش دەدواین کە تا ئێستایش بیجگە لەئاماژەی نێوان دوو ئەستێرەی دوور ئەو ناتوانیت بیانکات و، رووبەڕوویش گاڵتەمان بەو قەلەمانە دەکرد کە کاتی خۆ کوشتنیان هاتووەو پاساوە گەپجارەکانیان ناتوانن سەری خەجالەتیان پێ بەرز بکەنەوە.

گەورەیی محیدین زەنگنە لەوەدایە کە خۆی بەبچووك دەزانێت، خاکیە چونکە بەهرەی زۆرە، ئەدیبە چونکە عەشقی کارەکەی خەریکە چاوی پی لەدەست دەدات و کەچی خۆی بەدەستەوە نادات. ئیمە دەمانزانی یەکیکە لەپیشەنگەکانی شانۆی عیراق و لەسەر ئاستی وڵاتە عەرەبەکانیش ناویکی دردوشاوەیە، کەچی ئەو گویی بەوە نەدەداو خەمی سەختی ئەوە بوو کە بۆ ناتوانیت بەزمانی میللەتەکەی خۆی بنوسیت! هەر ئەم هەستە ئینسانیەی بەرەو جۆرە نووسینیکی برد کە بە زمان عەرەبیو بەناوەرۆك کوردی بن، لەوانە شانۆگەری کاوەی دلدار- ورۆمانی ئاسۆس- بوون. لەو بەرهەمانەدا بەرەو کەسانیکت دەکاتەوە کە هەموو بەها کۆمەڵایەتی و ئاکاریەکەیان لەوەدا دەبینینەوە کەسەر بەگەلیکی چەوساوەو پەراویز کراون، بەڵام ئەو واقیعە نەی خستوون و روو لەئاسۆن، هەر ئەو خۆشەویستیو پێ زانینە بووە هۆی ئەوەی گەلیك لەشانۆگەریەکانی بکرینە کوردیو نمایش بکرین وەك: نهینی، پرسیار، تۆلە، گولەکان بۆ کین و چیرۆکی دوو هاورێ کە لەساڵی 1986 دوە خۆم وەرم گیراوەو بواری بڵاوکردنەوەیم نەبووە. سڵاوم بۆ ئەو هاورییەی کە بڕوای بەوەیە دیوارە ئاسنینەکانیش هیلانەی خۆشەویستیان لەسەر دەکریت.

ڕەووف بیگەرد
2000/4/17

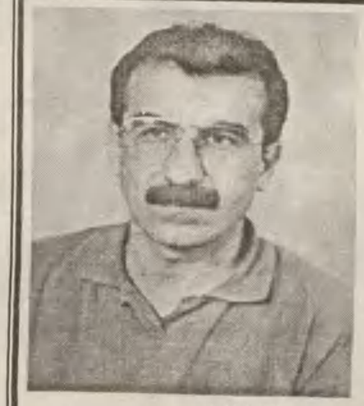

هونەرمەندی شیوەکار "بەختیار مستەفا"

*لەسلیمانی لەدایك بووە

*لەساڵی 1980 ئەکادیمیەی هونەرە جوانەکانی بەغدا–بەشی نیگارکیشانی تەواو کردووە.

*هاوبەشی لەدامەزراندنی {پەیمانگەی هونەرە جوانەکانی سلیمانی 1980- بەشی هونەر لە پەیمانگەی مامۆستایانی 1992- پەیمانگەی مەلبەندی 1996- کۆلیجی هونەر لەزانکۆی سلیمانی 1998} کردووە.

*لەساڵی 1986 سەرۆکی بەشی شیوەکاری بووە لەپەیمانگەی هونەرە جوانەکانی سلیمانی.

*ئیستا مامۆستایە لەکۆلیجی هونەر–زانکۆی سلیمانی.

*هاوبەشی لەدامەزراندنی یەکەم گروپی"شیوەکاری لەکوردستان دا کردووە بەناوی " کۆمەڵەی هەشت".

*لەزۆربەی چالاکیە شیوەکارو پیشانگە هاوبەشیەکانی هونەرمەندانی کوردستان دا بەشدار بووە.

*هاوبەشی لەپیشانگەی هونەرمەندانی کورد دا کردووە لە لەندەن، ئیتالیا، ئەلمانیا، کەنەدا، هۆڵەندا.

*تا ئیستا نۆ پیشانگەی تایبەتی بۆ بەرهەمەکانی کردۆتەوە.

*گەلیك نوسینی رەخنەیو شیوەکاریو لیکۆڵینەوەی لە رۆژنامەو گۆڤارەکاندا بڵاوکردۆتەوە..

(رۆڤار) مانگانەیەکی رۆشنبیرییەو هەر ژمارەی تایبەتە بۆ داهینەریك
ناونیشان:سلیمانی فولکەی یەکگرتن دەزگای چاپ و پەخشی سەردەم–رۆڤار–ت:29839
لەدەرەوەی کوردستان:
Tel:0044 162 846008 Fax:0044 162 84 77660

چاپخانە : نوفسیتی دلیر

بیبلۆگرافیای ژیانو بەرهەمەکانی

محیدین حەمید زەنگنە، سالّی 1940 لە گەڕەکی شاترلوو لە شاری کەرکوک لە دایک بووە.

*1958 ئامادەیی لە کەرکوک تەواوکردووە و 1962 کۆلێژی ئەدەبیاتی- بەشی عەرەبی لە بەغدا تەواو کردووە و بۆتە مامۆستای زمانی عەرەبی لە خانەقین و باقووقە و ئیستا خانەنشینە و لە باقووبە دادەنیشێ.

*لە سالّی (1957)ەوە بەرهەمەکانی بلاوکردۆتەوە، زۆربەی بەرهەمەکانی لە پایتەختی وڵاتانی عەرەبی نمایش کراون.

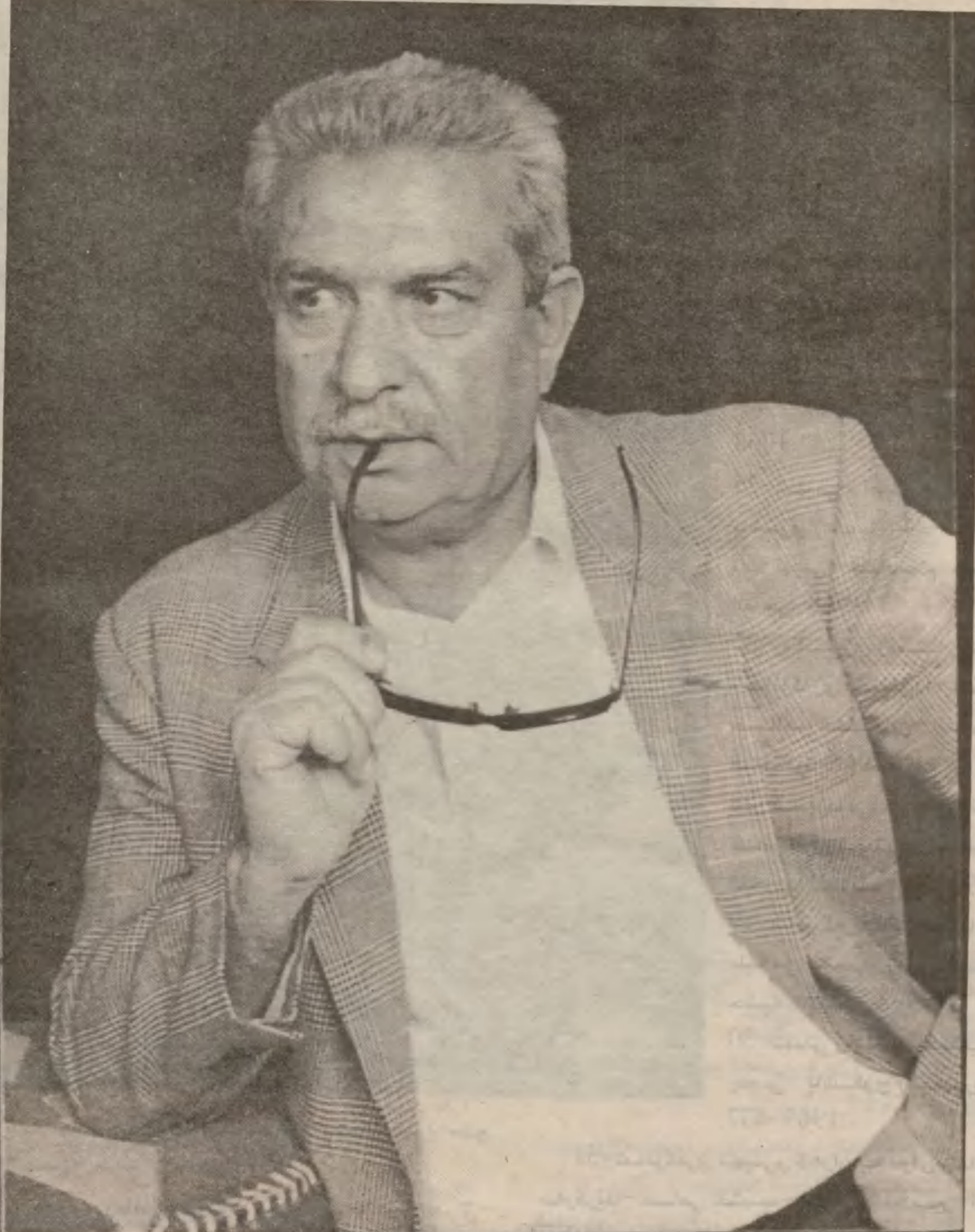

بەرهەمەکانی:

-"نهینی" -شانۆگەری- 1968، لە چەند شاری عیراقدا نیشاندراوە، وەرگیردراوەتە سەر زمانی کوردی و تیپی نەقابەی کریکارانی بنیاتنان لە سلیمانی پیشکەشیان کردووەو جەلیل زەنگنە دەریهیناوە.

-الجراد- کوللە- شانۆگەری 1970، ئەو سالە خەلاتی کتیبی لە -مربد- وەرگرت.

-السؤال -پرسیار- شانۆگەری 1976، وەرگیرراوە سەر زمانی کوردی و لە هەولیر پیشکەش کرا. سالّی 1975 خەلاتی باشترین دەقی شانۆیی لە عیراقدا وەرگرت. تیپی شانۆی (الطلیعة) لە کویت 1980 پیشکەشی کردووە.

-الاجازة -مۆلەت- سالّی 1977، شیرکۆ بیکەس وەرگیراوەتە سەر زمانی کوردیو تیپی شانۆی پیشڕەو لە سلیمانی پیشکەشی کردووە، ئەحمەد سالار دەریهیناوە.

-فی الخمس من القرن العشرین یحدث هذا- لە پینجیەکی پینجەمی سەدەی بیستەمدا ئەمە روو دەدا- 1979، وەرگیردراوەتە سەر زمانی کوردیو لە هەولیر پیشکەشکراوە، خەلاتی "دەقی عیراقی" لە 1979 وەرگرتووە.

-الیمامة- کۆتری کیوی- 1980

-مساء السلامة ایها الزنوج البیض- ئیوارەتان باش ئەی پیست رەشە سپیەکان- 1981، سالّی 1986 لە مەغریب پیشکەشکرا.

-العلبة الحجریة -قووتووی بەردین- 1982، خەلاتی باشترین دەقی وەرزی 1982-1983 لە عیراقدا وەرگرت، کتیبی میللی نواندن" سالّی 1988 لە بەغدا پیشکەشی کردووە.

-لمن الزهور- گولەکان بۆ کێ- 1983، ئازاد بەرزنجی کردوویەتی بە کوردی و تیپی پیشڕەو لە سلیمانی نمایشی کرد.

-صراخ الصمت الاخرس- هاواری بیدەنگیەکی کەر- 1984، هونەرمەند عەونی کەرومی سالّی 1985 دەریهیناوەو سالّی 1992 لە عەمانی پایتەختی ئوردون نمایش کرا.

-حکایه صدیقین- حیکایەتی دوو هاوڕێ- 1986 هونەرمەند سامی عبدالحمید سالّی 1988 دەرهیناوە و رەئووف بیگەرد کردویەتی بە کوردی و بلاو نەبۆتەوە.

-الحارس- نیشکگر- 1987، هونەرمەند مەکی حداد سالّی 1988 دەریهیناوە.

-تکلم یاحجر- ئەی بەرد قسە بکە- 1989 لە شانۆی رەشید لە بەغدا پیشکەشکرا.

-هل تخضر الجذوع- قەدەکان سەوز دەبنەوە- 1988

-کاوە دلدار- 1989

-رؤیا الملك- خەونی پاشا-1998.

رۆمانەکانی:

-هم.. او یبقی الحب علاقة.. ئەوان یا خۆشەویستی وەك نیشانەیەك دەمینیتەوە 1975 لە دیمەشق چاپکراوە.

-ئاسۆس.. 1977.. لە بەغدا چاپکراوە.

-بحثا عن مدینة اخری.. گەران بەدوای شاریکی دیکەدا.. لە دیمەشق چاپکراوە.

چیرۆکەکانی:

-الموت سداسیا.. "مردنی شەش قۆلی" چیرۆکی دریژ 1970.

کتابات تطمح ان تکون قصصا.. ئەو نووسینانەی دەخوازن ببنە چیرۆك- دەزگای عەرەبی بۆ چاپ و بلاوکردنەوە 1984، غەفور سالح عەبدوللا کردوویەتی بە کوردی.

بەشیك لەو نووسەرانەی دەربارەی بەرهەمەکانی محیدین نووسیوویانە:

1-لەمەر چیرۆکی کوللە- جاسم عاصی- رۆژنامەی التاخی-1968.

2-ئیوارە کۆریکی محیدین زەنگنە- سەرنووسەر- الفکر الجدید-1977.

3-گەشتیك بە دنیای هونەری محیدین زەنگنەدا- جلال وردە- الثقافة-1981.

4-چیرۆکەکانی محیدین زەنگنە- حسب الله یحیی- کاروان- 1984.

5-ئەو نوسینانەی دەخوازن ببنە چیرۆك- نجاح هادی کبە العراق- 1984.

6-ئەو نوسینانەی دەخوازن ببنە چیرۆك-د. علی جواد الطاهر- الجمهورية- 1985.

7-ئەو نوسینانەی دەخوازن ببنە چیرۆك- یاسین النصیر- كاروان- 1986.

8-كۆمەڵە چیرۆكێكی نوێ- عبدالمجید لطفی- العراق- 1986.

9-فایلی چیرۆك- مومتاز حەیدری- العراق- 1987.

10-كپی شیعر لە گۆشەگیری محێدین زەنگنەدا- محمد اسماعیل- العراق- 1992.

11-لە (گۆشەگیری)دا لەگەڵ محێدین زەنگنە- صلاح الانصاری- العراق- 1992.

12-ڕۆمانێك لە سەر شەوی مرۆیی.. فاضل العزاوی- طریق الشعب-1976.

13-دوو ڕا لەسەر (ئاسۆس).. قاسم حمزة-منیر یاسین- طریق الشعب- 1977.

14-ڕۆمانی ئاسۆس- انور محمد طاهر العراق- 1977.

15- ئاسۆس.. خۆشەویستە بۆ خەڵك و ترسیشە لێیان- ناجح المعموری - الفكر الجدید-1977.

16-لەگەڵ ڕۆمانی خۆشەویستی بە نیشانە دەمێنێتەوە) نووسەری عیراقی قاسم محمد توفیق- الرأی الاردنیة-1977.

17-ئاسۆس، ئادەمیزادو ڕوداوە گەورەكان لە چەند ساتێكدا- محمد حسین سلیمان- العراق- 1977.

18-پێشەكیەك بۆ توێژینەوە لە ڕۆمانی عیراقی- نجم عبدالله كاظم- الاقلام-1986.

19-محێدین زەنگنە وەك ڕۆمان نووسێك- تێبینی بە سەرەتاییەكان- باسم عبدالحمید حمودی القادسیه- 1993.

20-بۆ (خۆشەویستی بە نیشانە دەمێنێتەوە- عبدالله ابراهیم الشیخ- الموقف الادبی-1996.

21-نهێنی بانگەوازو بانگهێشت، صالح مهدی- النور ژ:3-1968.

22-شانۆنامەی نهێنی و دان بە خۆداگرتنی پێشمەرگانە-یحیی ادریس- الجمهوریة- ژك311-1968.

23-نهێنی جلال وردە-النور ژ:56-1968.

24-نهێنیو دۆزەكانی ئادەمزادی هاوچەرخ-هادی الربیعی- الجیل الجدید-1968.

25-نهێنی- آمال الزهاوی- پاشكۆی (الف باء) 24-1968.

26-نهینی- عبدالسلام حلمی- التآخی-1968.

27-ڕەگەزی زەمەن لە شانۆگەری نهینیدا- احمد خالص الشعلان- الفنون المعاصرة-1968.

28-ئەزمونی خەبات لە شانۆگەری نهینیدا- سلیمان البكری- الف باء-29-1969.

29-شانۆ گەریەكانی كوشتار یا ململانێ لە سەر زەوی- سامی خشبة الآداب- 3-1969.

30-نهینی زەنگنە- حسب الله یحیی- پاشكۆی (الجمهوریة) 437-1969.

31-شانۆگەری نهینیو گەران بە دوای شانۆی بەرگریدا- سامی خشبە- اخبار المعلمین-18-1969.

32-شۆرش لە شانۆی عەرەبیدا- فؤاد ورارة- الآداب-5-1970.

33چەند تیبینییەك لەسەر بەخشینە ئەدەبیەكانی شەستەكان- سلیمان البكری- الجمهوریة- 407-1970.

34-كوللەو ڕشانەوە بەیەك دەگەن- حسین الحلبی- التآخی-1971.

35-چەند سەرنجیك لەمەر شانۆگەری كوللە- ناجح المعموری- المسرح والسینما-1971.

36-ڕەمز لە شانۆگەری كوللەدا- هادی الربیعی- الثقافة-1971.

37-له شانۆگەری کوللەدا چی- سليمان البكری- الثقافة-1971.

38-ئینسان و داماڵین و کوللە- يوسف عبدالمسيح ثروة- الثقافة الجديده-1971.

39-ئایا کوللە هەوڵێکە بۆ رزگاربوون- عبدالستار ناصر- الف باء- 1971.

40-(پرسیار) لە لایەن تیپی شانۆی ئەمرۆ- سەرنوسەر- الهدف-1975.

41-(پرسیار) نمایشی داخراو- سەرنوسەر- الهدف-1975.

42-دەربارەی پرسیار- سەرنوسەر- الهدف- 1975.

43-شانۆنامەی پرسیار- قاسم حول- البلاغ- 1975.

44-دەربارەی شانۆنامەی پرسیار- علی مزاحم عباس- الاقلام- 1975.

45-پرسیار لە کویدایە- علی مزاحم عباس- الثورة- 1975.

46-پرسیار لە نیو چیرۆکی (صەفوان)دا-جميل روفائيل- الثورة-1975.

37-پرسیارو وەڵامی خوازراو- حسين الكاشف- الثورة-1975.

48-پرسیارو پرسیارەکانی دی- بینەریك- المثقف الجديد-1975.

49-دەربارەی پرسیار- حسين محمد سعيد- البيان المغربية- 1975.

50-تیپی شانۆی ئەمرۆ- پرسیار- خليل الاسدی- طريق الشعب-1975.

51-کاراکتەریکی لاو لە شانۆنامەی پرسیاردا- المحرر- طريق الشعب- 1975.

52-ئاسودەیی پرسیار- د. علی جواد الطاهر- 1975.

53-پرسیارو پەیامیکی رۆشنی کەلەپورە- ياسين النصير- طريق الشعب- 1975.

54-پرسیار لە نیوان کاری درامیو شیوەی دەربرین- ضياء خضير- الف باء-1975.

55-پرسیار لە چیرۆکی دکتۆر صەفوان- الجمهورية- 1975.

56-پرسیار لە سەر رابوردو و ئاینده- حسب الله يحيى- الجمهورية- 1975.

57-"پرسیارو شانۆی هزری سەرکەوتوو" -جهاد زاير- التآخی- 1975.

58-پرسیار.. صەفوان خۆی دەکوژێ- موفق شديدی- الفكر الجديد-1975.

59-شانۆی پرسیار- عبدالامير السماوی- المرفأ-1977.

60-خویندنەوەیەك لە سەر شانۆی پرسیار- عبدالله نبازی- الاقلام- 1977.

61-پرسیاری کاری دووفاق- ناجح المعموری- طريق الشعب-1977.

62-پرسیار- حسن عبدالهادی- عالم الفن الكويتی-1980.

63-شانۆی پرسیار- حسن عبدالهادی- عالم الفن الكويتی- 1980.

وتارەکانی:

1-عبدالمجيد لطفی.. ذلك الانسان- الفنون المعاصرة-5-1968.

2-نحو فكر جديد-الفنون المعاصرة-5-1968.

3-الادب الكردي و ستار الصمت- التآخي-6-8-1968.

4-مسرحية مشمة وابطال عائمون الهواء- الف باء-87-1970.

5-تأملات في المسرح العراقي المثقف الجديد- 1-1971.

6-ماذا وراء التضليل الادبي- الف باء-131- 1972.

7-تذكر قيصر ولا تنس المسرح في بعقوبة- الف باء-180-1972.

8-ادبنا وآفاق التطور الجديد- التآخي-1090-1972.

9-اصوات جديدة في الشعر الكردي المعاصر- الثقافة الجديدة-38-1972.

10-بحثا عن كوميديا عراقية- المسرح و السينما-2-1972.

11-العراب رواية مع المافيا لاضدها- الفكر الجديد-47-1973.

12-هل توجد موسيقى كردية- التآخي-1437-1973.

13-بلغارية الاشتراكية و سرير بروكروستيس- طريق الشعب-11-1973.

14-حول الموسيقى الكردية- التآخي-7341-1973.

15-ثلاث نقاط ضد النقد الادبي في العراق- طريق الشعب-55-1974.

16-المسرح الكردي من الواقع القومي نحو الافق الانساني- طريق الشعب-162- 1974.

17-ثقافة كردية.. لماذا-طريق الشعب- 334-1974.

18-الفعل ام الكلمة.. المثقف الجديد- 13-1974.

19-علامات في الواقع النقدي- المثقف الجديد-15-1974.

20-علامات في الواقع النقدي- المثقف الجديد-16-1974.

21-نحو ارضية ماركسية للنقد- الثقافة الجديدة-59-1974.

22-الوجه والقناع- الثقافة الجديدة-58-1974.

23-محمد خذ حقيبتك-الثقافة الجديدة-62-1974.

24-انطباعات سريعة- طريق الشعب-45-1975.

25-انطباعات في المسرح البلغاري-طريق الشعب- 125-1975.

26-الطليعة في مفتح عام جديد- طريق الشعب-409-1975.

27-البيت الجديد بين الطموح.. والواقع المتحقق-طريق الشعب-617-1975.

28-ماركيوز فلسفة الطريق المسدود- طريق الشعب-649-1975.

29-المفتاح في بعقوبه-المثقف الجديد-41-1975.

30-حجر صغير.. في بركة كبيرة- المثقف الجديد-41-1975.

31-عن الشاهد-المثقف الجديد-43-44-1975.

32-ملاحظات وانتقادات في واقع الحركة الكردية-الرائد-22-11-1975.

33-ملاحظات وانتقادات في واقع الحركة الكردية-الرائد-29-11-1975.

34-الشيخ محمود الحفيد- الرائد-29-11-1975.

35-القصة المزدوجة للدكتور بالمي- طريق الشعب-804-1976.

36-الوريث ادانة الملكية المتغلة وقانون الوارثة طريق الشعب-825-1976.

37-الالتصاق بالواقع عبر الانفصال عنه-طريق الشعب-947-1976.

38-حول ازمة الكتاب العراقي-طريق الشعب-850-1976.

39-معركة القديم والحديث في الادب الكردي المعاصر-الرائد-2-3-1976.

40-اهر نبورغ و الابداع الروائي- الفكر الجديد-173-1976.

41-قراءة نقدية- المثقف الجديد-46-1976.

42ملتقى القصة الاول وطموح القصاصين الاكراد-طريق الشعب-1481-1978.

43ملاحظات حول المنهج وملاحظات اخرى-شمس كردستان-52-1978.

44-راي حول ملتقى القصة الاول-الطليعة الادبية-10-1978.

45لاكتوبر61 عاما- الفكر الجديد-315-1978.

46-عن القصة الكردية- الاقلام-2-1978.

47-في كتاب واحد- الفكر الجديد-338-1979.

48-نحو تكامل فني في العرض المسرحي-فنون-172-1982.

49-عام على غياب كاتب-العراق-22-9-1984.

50-المحددات التخطيطية لانبية المسارح وتقيمها- الاقلام-3-4-1987.

51-الرواية-الاقلام-5-6-1993.

52-مسرحية فيصل على طريق الموت-الجمهورية-8678-1994.

53-صرخات من "صراخ الصمت الاخرس)-الجمهورية- 22-7-1995.

54-عن الماكير الفنان ياسين علوان- الجهورية-9011-12-8-1995.

55-قوة الكلب العجوز- الجمهورية-9263-1996.

56-المسرح الاحتفالي و حدود الكائن والممكن فيه- الجمهورية-

دەشت و چیا

عوسمان شەیدا

میژوو یان فەلسەفە لەو بابەتانەن کەدەبیٚ بەچڕی لەنیو کتیباندا خویندنەوەو لیتویژینەوەی لەسەر بکریٚ، بەلام شانۆنامە بەتەنها هەرتەختەی شانۆ جیگای مشتو مڕی جەماوەرەکەیەتی.. کاتیکی ئیمە قسە لەسەر دەقیکی شانۆیی دەخویننینەوە ڕاستەوخۆ خەیالمان دەچیتە سەر شیوازی دینامیکیانەی کاراکتەرەکان لەچۆنیەتی ئەنجامدانی پرۆسەی گەیاندنی دەقەکە.. خۆئەگەر نەتوانرا بینەر بکریتە بەشیك لەو نمایشو دەقەو نەبزوینریٚن، واتە شانۆ نامەکە ئەرکی بابەتیو هونەری خۆی نەگەیاندووە، رۆشنتر بلیم یادەقەکە هیچ بووە یان کاراکتەرەکان لە ئاویتەکردنی بینەران بەدەقەکەدا لەوئاستەدا نەبوون.

هەروەکو ڕیٚ بەوەش دەچیٚ زۆری نمایشی سەقەت چیژیخەلکیی نەهیشتبیٚو حالەتەکەی بەئیفلیج بوون بردبیٚ.

ئەو چەند دیرەم بۆ ئەوەیە بلیم (هیندەی زانیاریم هەبیٚ) لەمەڕ دەقە شانۆییەکانی (محیدین زەنگنە)ی قەلەم رەنگینم وەلەبەر رۆشنایی بیبلۆگرافیا ئامادەکراوەکەی _صباح الانباری-دا کەتیایدا ئامارژە بەبیستو چوار شانۆ نامەی ئەو مامۆستایەکراوەکە بەپیی بیبلۆگرافیاکە نۆ دەقیان کراونەتە کوردیوهەروەها بیستو نۆ جار ئەو دەقانە لەنیو عیراقو دەرەوەیدا نمایش کراون، یانزە خەلاتیشیان دراوەتیٚ؛ ئەمە ویڕای سەدو سیوهەشت نووسین کەبە تەنیٚ دەربارەی شانۆ نامەکان نووسراون ئەلبەت لەلایەن ئەو قەلەمانەوە کەلەڕەوتی شانۆ بیٚ ئاگانیم؛ لیرەدا پیویستە ئامارژەش بەوەبکریٚ کەدەشیٚو هەروەك ئاساییە شیوازی لیکدانەوەو خویندنەوەو بۆ چوونەکان بکریتە چەند تەوەریكو بەسەر زۆر هیمادا دابەش بکرین وەلیٚ لەئاکامدا هەموو ئەو لیکدانەوانەو خویندنەوانە لەکرۆکیکدا کۆکن ئەویش: محیدین زەنگنە؛ چارەنووس، هەوالی زالبوون بەسەر هیزەکانی دژی خود، رەسەنیتی لەهەلبژاردناو خستنە ڕوی ئەو پرسیارانەی پیشتر ئازایەتی لەدەربرینیاندا ((ئەگەر بوبیٚ)) ئەوانەو زۆر فاکتەری دی هەوینی کارەشانۆییەکانی ئەون هەروەکو دەق لای (محیدین زەنگنە) وەك چۆن هونەرە دەبیٚ لەتیگەیشتنی

بابەتیانەی کێشەکانیشدا پراکتیزەی خۆی بکا، هەروەکو خاسیەتیەکی تری کارەکانی زەنگنە وەڵامدانەوەی پرسیارە زۆرەکانی تایبەتمەندێتی دەقی شانۆییە.بەهەرحاڵ ئەمە وەك تیرۆژێکی بچوك بۆسەر کارە شانۆییەکانی دەنا کورتەچیرۆك‌و رۆمانەکانی زۆر نووسین هەڵدەگرێ. ئەگەرچی تائێستا ئەوی پێویستەبۆی نەکراوە هەربۆیە ئەم هەوڵەی (رۆڤار) لەنەخشەی پرۆژەکەیدا بۆ (محێدین زەنگنە) لەداهاتودا جێی دیاری خۆی دەبێ.

*ناونیشانی پرۆژەی ئەو کتێبەیە کە نووسەر (صباح الانباری)وەك بیبلۆگرافیایەك بۆ کارەکانی محێدین زەنگنە بەدەستیەوەیە چاپی بکا.

"سزا"

جەمال غەمبار لەعەرەبییەوە کردوویەتی بەکوردی

کاراکتەرەکان:-

*حامید: بازرگانە.
*ساجید:کوڕی حامیدی بازرگان.
*بەسمە: ژنێتی.
*شەریف:باوکێتی.
*سەلما:دایکێتی.
*حەسەن:مامێتی.
*سەعدیە:ژنی مامێتی.
*شاکر.
*حاجی سەلیم.
*سەعدون.
*چەند ژنێك.
*چەند پیاوێك.
*هەندێ لەکوڕو کاڵان.

"فەسڵی یەکەم"

دیمەنی یەکەم::

{کات پێش خۆرئاوا بوونە، شاکر بەتەنها خۆیەتی، بۆ ئەم لاولا ئەڕوانێت و بەدەستەکانی خەریکی ئیشارەت کردنە}

شاکر:لێرەوە خەڵکینە لێرەوە.. " هەنگاوەکان لە نزیك بونەوەدان. دەنگ دێ دەنگەکان: خودا بێ شەریکە.. ئەڵڵاهو ئەکبەر.. خودا تاك و تەنیایە.. هتد".

{شاکر بەپەلە بەرەو لایان ئەچێت، لەداگرتنی تەرمەکەدا یارمەتییان ئەدات". ئەوەتا گۆڕستانەکە وەك بەری دەستی من ساف و روونە.. ڕێگاکانیشی وەك شەقامەکانی شار گیراونەتەبەر

حاجی: شاکر گوناهە پێ بەسەر گۆڕەکاندا بنێین (پاشان روو لەپیاوان ئەکات) بەنەرم و نیانیی.. برایان نەرم و نیان بن.. مردوو وەك زیندوو وایە.. رقی لە زەبرو زەنگەو حەزی لەسۆزە.. خوایە هەر تۆ هەیت.. هەر تۆ

پیاوێك: ئەم مردووە هێندەی بەدەست مەینەتیەکانی ژیانی فانییەوە چەشت، ئیتر بەسیەتی

یەکێکی‌تر: خوا هیدایەتی ئەو و ئێمەش‌و هەموومان بدات.. هەر بەتەنێ خۆی عاریفی نهێنیەکانە..

شاکر: خوا رەحمی پێ ئەکات پێغەمبەری بەخشندە فەرموویەتی؛ هەمیشە چاکەی مردووەکانتان لەیاد بێت.

پیاوێك: (بەزۆر لەخۆکردنەوە) ئەی ئەگەر چاکەی نەبووبێت.

سەعدون: هەموو مرۆڤێك چاکەی هەیە، هەروەك خراپەشی هەیە.

پیاو: (بەخەمێکەوە) تەنها حامید نەبێت، ئەو حامیدەی کەبەهۆی کاری بازرگانیی خۆیەوە، ئەو بازرگانییەی لەرادەیەکدا نەوەستا، هەموو فرۆشیارەکانی کوشت.

حاجی: سالح؛ رۆحی خۆت لەئاگری قین پاك بکەرەوە، هەر چییەك بوو، بوو تازە پیاوەکە مردووەو تۆش داوای رەحمەت و بەزەیی بۆ بکە و بڵێ‌خوا عافووی کات

" دەنگی تیژی شیوەن دێت"

حەسەن: ئەوەتا .. ئەوە ..ساجیدە.. بەڵێ ساجید خۆیەتی.. جارێکی تریش هاتەوە لامان

شەریف: ئاه..ئەم کورە چی بەمن ئەکات خوایە..(هەردوو دەستی بەرەو ئاسمان بەرز ئەکاتەوە) خودایە یەکێکت لێ سەندمەوە، ئیتر بۆچی

حاجی: بێ دەنگ بە شەریف.. بێ دەنگ بە و کفر مەکە.. تۆ پیاوێکی ئیمانداریت.. چیت لێ‌قەوماوە؟

شەریف:ئەی نابینیت چیمان بەسەر هاتووە ئەی گەورەی ئێمە؟ من پشتم شکاوە.

حاجی:کوڕم .. مناڵەکانمان وەك ئەمانەتێك وان خوای گەورە لەلای ئێمەیان دائەنێت هەرکاتێکیش

بیەوێت ئەیانباتەوە..نابێ سکاڵاو نارەزایی لەمەشیئەتی ئەو مەزنە دەرببڕین

چەند دەنگێک: ئامەنتو بیللا.. باوەڕمان بەخوایە

حاجی: (پاڵێ بەشەریفەوە ئەنێت) دەی سا شەریف بڕۆ بەلای کوڕەزاکەتەوەو مەهێڵە خۆی باوێتە قەبرەکەوە.

شەریف: (بەلاوازییەکی زۆرەوە) ئاخ خودایا.. بۆچی منت لەجیاتی حامید نەبردوە.

حاجی: ئەعوزو بیلاهی مینەلشەیتانلرەجیم.. تۆ فەرمان ئەدەیتە خوا.. ئەعوزوبیللا.. خوا خۆی ئەزانێ کێ ئەباتەوە بۆ لای خۆیو وازیش لەکێ ئەهێنێ ئادەی شەریف تۆ بە لای خوای خۆت بکە.. دەی تۆبە بکە..

حەسەن: (لەدەرەوەیە) ساجید..کوڕم ساجید بەسە.. ئیتر بەسیەتی..(لەگەڵ کوڕەکەیدا کە لەخوار تەمەنی دەساڵانەوەیە ئەگەڕێتەوە لای ئەمان)وەرە.. وەرە.. عاقڵ بە.. کوڕم عاقڵ بە

ساجید: (بەرەو دارەمەیتەکە خۆی رەپێش ئەکات) لێم گەڕێن باسەیری کەم.. ئەمەوێ باوکم ببینم((هەندێکیان ناهێڵن ببینێ).

پیاوێک: ئەرێ تێرت نەخوارد لەسەیرکردنی.. بەم رۆژگارە تۆ بەسەر سەریەوە بوویت..

ساجید: مامە گیان لێم گەڕێ لێم گەڕێ با بۆ دواجار ماچی بکەم ..(بەدەوری دارەمەیتەکەدا ئەسوڕێتەوە)

سەعدون: لا حول ولا قوة الا بالله ئەم کوڕە سەری باپیرەی خۆی ئەخوات..

شەریف: (ئیشارەتی دارەمەیتەکە ئەکات) ئەوە باپیرێتی.. باوکێتی.. هەروەها باپیرەو باوکی منیشە.. ئای.. حامید چ زامێکت کردە دڵمەوە.. چ زامێک..(بەبێ دەنگی ئەلاوێنێتەوە).

حاجی: گوناهە.. وەڵلاهی گوناهە ئەوەی ئەم کوڕە ئەیکات حەرامە.. شەریف مەهێڵە وابکات، خۆ تۆ لای خۆت ئەزانیت ئیمان لەکفر جیا بکەیتەوە(شاڵاو بۆ ساجید ئەبات) ..کوڕە لەو دارەمەیتە دوورکەوەرەوە.. دەی ..واز لەم رەفتارانە بهێنە

شەریف: تو خوا حاجی گیان وازی لێ بێنە.. خوام کرد بەگژتا ئەگەر وازی لێنەهێنیت

حاجی: وازی لێ بهێنم دارەمەیتەکە بکاتەوەو کفنەکە بدرێت؟ نا بەخوا شتی وا نابێت.. ئەمە بیدعەیەکە، نەخواو نە پێغەمبەرەکەی پێی رازی نین بەڵکو بەڵکو، چ خواو چ پێغەمبەریش لەم بیدعەیە تووڕە ئەبن.. کوڕە لاچۆ.. دەی لاچۆ

پیاوێک: (قسەی پێ ئەبرێت) ئەوە مێرد منالە .. مێردمناڵ نازانێچی ئەکات.

حاجی: راستە ئەو مێرد منالە.. بەڵام خۆ ئێمە منالە وردکە نین تاکو بهێڵین شتێ بەبەرچاومانەوە رووبدات کە خوا تورە بکات و رۆحی مردووەکانیش نیگەران شاکر خێراکە دەستو بردێ بکە با خوالێخۆشبوو بەخاک بسپێرین

شاکر: (لەناو قەبرەکەوە) قەبرەکە ئەوەندەی نەماوە.. تەنها لەلای سەریەوە تۆزێک فراوان کردنی ئەوێ

حاجی: کاتی نوێژی ئێوارەیە ئەبێ بگەڕێمەوە مزگەوت

شاکر: (بەقەڵەمبازێ لەقەبرەکە دێتە دەرێ) ئەی گەورەمان تەواو بووم.. تەواو بووم.. پشت بەخوا بادەست پەکاربین

چەند دەنگێ: ئەڵلاهو ئەکبەر . ئەڵلاهو ئەکبەر.. ئادەی دەستێکی بدەنێ رەحمەتی خواتان لێ بێ..ئەلفاتیحا برایان فاتیحا دابدەن..{رێ و رەسمی بەخاک سپاردن دەست پێ ئەکات.. شەریف کوڕەزاکەی لەباوەش گرتووەو پێکەوە شیوەن ئەکەن،،، پیاوان لەشەریف و لەبراکەی نزیک ئەبنەوەو پرسەو سەرەخۆشی لێ ئەکەن.. ناتوانێ هیچ بڵێت }.

حەسەن: (وەڵامێ ماتەمگێڕان ئەداتەوە)خوا جەزاتان بداتەوە.. خوا جەزای بەخێرتان بداتەوە لە مردووەکانتان خۆش بێت.

حاجی: ئەرکی سەرشانم بوو لەگەڵتان بمێنمەوە، بەڵام کاتمان درەنگە

حەسەن: خوا جەزای بەخێرت بداتەوە ئەی شێخی بەرێزمان ..خوا یار بێت چاکەی ئێوەمان بیر ناچێتەوە

حاجی: (بەشەریف ئەڵێت) پشت بەخوا، هەموومان ئەم رێگەیەمان لەبەرە

شەریف: ئامەنتو بیللا .ئامەنتو بیللا .

حاجی: بیرت نەچێ سوورەتی " یاسین"بۆ رۆحە چاکەکەی بخوێنیت.. بەرەحمەتی خوا بچێ

شەریف: ئەوە نەزر بێ لەسەرم کە حەوت جار، نەک جارێک و دوان، بەڵکو حەوت جار ئەو سوورەتە بخوێنم

سەعدون: بڵێ ئینشاللا.. ئینشاللا..جەماعەت من بەدوعا.. خوا حافیز..

{هەمووان ئەڕۆن .. بەتەنها شاکر ئەمێنێتەوە کە بەیارمەتی حەسەن قەبرەکە ئەکوتنەوە ..شەریف ئەگری}

شاکر: ئەرێ لەهەمووی چاکتر ئەوە نییە دەست بکەین بەخوێندنی سورەتی "یاسین" و ئەجرێکمان لەخواوە دەست بکەویو پاشانیش لەعەزابەکانی رۆحی کوڕەکەت کەم بکەینەوە

حەسەن: (بەتووڕەییەوە) رۆحی کوڕەکەمان، رۆحێکی شەڕانگێز نەبووە شاکر گیان، تاکو عەزاب بدرێت.

شاکر: حەسەن گیان من مەبەستم خراپ نییە.. هەموومان پێویستیمان بەرەحمەت و لێبوردنی خوا هەیە .

حەسەن: حامید خاوەنی چاکەو پیاوەتی بوو بەسەر هەموومانەوە.

شاکر: کەس نکوڵیی لەچاکەی ئەو ناکات، بەڵام ئەو پیاوە، خوا لێی خۆش بێت ، بازرگان بوو.

حەسەن: ئاخر بازرگانێکی ئەمین و شەریف بوو.. فێڵی لەکەس نەئەکرد.

شاکر: حاڵی بازرگان وەک حاڵی هەموو بەشەر وایەو، رەنگە جیاوازیش بێت لە خەڵکی غەیری خۆی. بەدەر نییە لەهەڵەو کەم و کوریی.. خواش نەبێت کەسی تر لەکاری غەیب نازانێ..

حەسەن: من لەهەموو کەس باشتر برازاکەم ئەناسم .. خۆم بەخێوم کردووەو فێری راستگۆییم کردووەو، پاشانیش ئەو نموونەی دەست پاکیی و رەوشت و ..

شەریف: (قسەکەی پێ ئەبرێت) حەسەن لەسەرخۆبە ئەوەی ئەو پیاوە ئەیڵێ وایەو راستە .ئادەی شاکر ئەو قورئانەم بدەرێ (شاکر قورئانەکەی ئەداتێو دواتر فانۆسێک هەڵئەکات و.. لەکاتێکدا تاریکیی باڵ بەسەر ئەو ناوەدا ئەکێشی، شاکر فانۆسەکە لە نزیک شەریفەوە دائەنێت شاکر دەست ئەکات بەخوێندنەوەی قورئانەکە بەدەنگێکی نزم، جار بەجارێ ئەبێت دەنگی سۆزێک ئەکات و بەرز ئەبێتەوە. شاکر لەتەنیشتیەوە دائەنیشێ، بەملکەچیو پیرۆزمەندییەوە گوێ را ئەدێرێ، دەنگی شەریف بەرز ئەبێتەوە):

" و جاء من أقصى المدينة رجل يسعى و قال من يحي العظام وهي رميم، قل يحيها الذى انشأها اول مرة. وهو بكل خلق عظيم"

شاکر: {ئەڕوانێتە سەراپای گۆڕستانە رەشپۆشەکە.. دواتر بەدەنگێکی بیستراو بیر ئەکاتەوە}: بەڵێ.. بەتوانایەو توانای بەسەر هەموو شتێکا ئەشکێ.. باشە ئەگەر ئەم هەموو ئێسک و پروسکە زیندوو بکاتەوەو بەیەکجار پێست و گۆشتیان لەبەر بکات و، رۆح و ژیانیان تێ بگەڕێنێو، پاشانیش رۆحم بەقوربانی بێت، جارێکی تر و یەک کەرەت بیان مرێنێتەوەو منیش، تەنها من بیانخەمە گۆڕەوە نا نا ئەو هەموو شتە بەتەنها یەک کەڕەت لەسەرو وزەی سەد گۆڕهەڵکەنەوەیە ئەی باشە ئەگەر، دەدە، یان تەنانەت بیست بیست رۆژانە وا لێ بکات{ لەم کاتەدا حەسەن گوێی لێ گرتووە} چ دەوڵەمەندییەکم بەنسیب ئەبێت . چ دەوڵەمەندییەک!

حەسەن: دەوڵەمەندبوونێکی بێ سنوور بیر لەچیی ئەکەیتەوە ئەی چاوبرسیی ناشیرین.

شاکر: ها ؟ نا نا.. ئەستەغفیرەڵلا.. ئەستەغفیرەڵلا.. من من.

حەسەن: تۆ پیاوێکی خراپەکاریت و برازاکەشم هەر لەبەر ئەوەی تەنها بازرگان بووە، بەخراپەکاریی تاوانبار ئەکەیت.

شاکر: من ..من هەروەک تۆ ئەڵێیت گەندەڵم.. هەتاکو سەر ئێسقان گەندەڵم.. خودایا لێم ببوورە، لە خەیاڵ پڵاوییو نیەتە خراپەکانم بم بەخشە، هەر تۆی کەلێبوردن و تەوبەکاریت قەبوڵە خودایا!

دەی ..دەیبابەرەو ماڵ ببینەوە..بەرەو ماڵ!

حەسەن: بەرەو ماڵی چی هێشتاکە لەخوێندنەوەی یەکەمی قورئانەکە نەبووینەتەوە.. بەرەو ماڵی چی؟

شاکر: ئا.. بەرەو ماڵ.. بەرەو هەر شوێنێک.. تەنهاو تەنها بەو مەرجەی لەم شوێنە دەرچین (قورئانەکە دا ئەخات)گەورەم لەماڵەوە هەتاوەکو بەیانی لەگەڵتان ئەمێنمەوە، ئەو کاتەشی نیەت ساف ئەبێت، ئەوا خێری ئەم قورئان خوێندنە ئەگاتە هەموو شوێنێک .دەی ..خێراکە، هەستە

شەریف: ئەتەوێ بەم پەلەپەلە چی بکەیت؟ بەم دەم و دەستە چیت لێ قەوماوە؟

شاکر: {کەل و پەلەکانی بەشپرزەییەوە ئەپێچێتەوە، گەورەم لەپێناوی تۆداو لەپێناوی مێرد منالەکەدا، تۆ بۆچی ئەتەوێ لەشەوێکی نووتەکدا ئەو مێرد منالە دووچاری سەرماو ئەهامەتییەکانی گۆڕستان بکەیت..مەگەر نازانیت مالْ لەهەموو شوێنێ زیاتر مایەی پشووی زیاترە.. دەی.. گەورەم ..دەی لێت ئەپاڕێمەوە..

ساجید: نا نا . لەباوکم جیانابمەوە بەتەنیا لێرە جێی ناهێڵم "

شاکر: کوڕم هەر جێی ئەهێڵی.. هەر ئەبێت بەتەنیاو بۆ خۆی جێی بهێڵێ.. گەر ئەمشەویش نەبێت، ئەوا سبەی هەر ئەبێ جێی بهێڵی.. ئێمە هەموو تەمەنی خۆمان بەدیار مردوویەکەوە، چەندە ئازیزیش بێ، بەسەر نابەین.

ساجید: (دامێن گیری باپیری ئەبێت) نا..نا

شاکر: ئەی دایکت کوڕەکەم؟ کێ تەسەللای پێ ئەبەخشێ؟ کێ قەرەبووی ئەو زیانە گەورەیەی بۆ ئەکاتەوە؟ دەی ساجید گیان.. تۆ ئێستاکە پیاوێکی عاقڵیت و ئیتر منالْ نیت.. خۆت بدەرە دەست عەقڵی خۆت و ئەوەی ئەیکەیت چ سوودێکی نییە..تەواو بێ هوودەیە دەی (ئەویش و ئەوانی تریش ئەداتە پێش خۆی).

شەریف: پێ ئەچێت تۆ کەر بدەیتە پێش خۆت..ئەرێ بۆچی ماوەمان نادەیتێ، هەر هیچ نەبێت، فاتیحەیەك بخوێنین؟

شاکر: (بەپەلە)ئەلفاتیحا.. ئەلفاتیحا(هەموان بەبێ دەنگیی فاتیحاکە ئەخوێنن) لەماڵەوە، پاش

ئەوەی شێو ئەکەن و پاشان قاوەو چا ئەخۆنەوە، هێزێکتان تێ ئەگەڕێو ئەوجا هەتا ئەتوانن شەوبێداریی ئەکەن. مرۆڤ، پێش هەموو شتێك، خۆ لەئاسن دورست نەکراوە، هەتا بەرگەی ئەم هەموو مەینەتیو خەم و ئازارە بگرێت. هەر ئەبێت بخواو بخواتەوەو بۆ ماوەیەکیش بحەوێتەوە، نەك هەر برەتیو برەتێ بێ ئەوەی پشوویەك بەجەستەی بدات.

شەریف: ئەوە چییەتی ئەڵێی لافاوە هاژە ئەکات.. بێ دەنگ نابێو ناوەستێ

حەسەن: {بەچرپەوە} ئەترسیت؟

شاکر: ئەترسم. بەڵێ ئەترسم ترسی ناودەروون وەك برسێتی ناو گەدە وایە.. ئەیهاڕێت و بنکۆڵی ئەکات، دووریش نییە بیکوژێت و هەپروونی بکات.. پاشان مەسەلەی ترس هەستێکی ئینسانییە.. بۆچی بیشارینەوەو شەرمی لێ بکەین.. بەتەنها ئاژەڵە کە ناترسێ ئێ خۆ من.. من ئاژەڵ نیم. من .. من مرۆڤم (دەنگێك کەلەتەقینەوە ئەچێت) ئای خودایا! {هەڵئەلەرزێ.. هەمووان بەترس و لەرزەوە، رائەوەستن}.

شەریف: شتێك تەقییەوە.

حەسەن: ئەبێ چ شتێك بێت لەگۆڕستانێکی روتەن دا بتەقێتەوە.

شاکر: رەنگە.. رەنگە کێلی هەندێ لەگۆڕەکان بن،هاڕەیان کردبێ.

شەریف: ئەی چما کێلی گۆڕەکان بۆچی هاڕە ئەکەن؟ نا ..نا وا دەرئەکەوێ، پارچەیەك لەزەمین درزیتێ کەوتبێت.. وەرن.. وەرن بابەچاوی خۆمان ئەوە ببینین.

شاکر: {بەترسەوە} جا ئێمە هەقمان چییە بەسەر ئەوەوە؟ بۆچی ئەوە ببینین؟ سبەی.. کە رۆژ بووەوە هەموو شتێك روون ئەبێتەوە وەرن وەرن..

حەسەن: ئە..ئەترسم ئەوە گۆڕەکەی حامید بێت، هاڕەی کردبێت.

ساجید: گۆڕی باوکم؟ {بەرەو دەنگەکە ئەچێت}

شەریف: باشە بۆچی گۆڕەکەی حامید؟ {بەرەو لای کوڕەزاکەی ئەچێت} ئاگاداربە ساجید.. چاوەڕوان بە ساجید

حەسەن: چونکە ..چونکە ئەو گۆڕە، تازەترینی گۆڕەکانە.. یان لەبەر ئەوەی شاکر ..ئە..

شاکر:نا..من نا سوێند ئەخۆم، من من

ساجید: (ئەقیژێنێ) ئاه..ئەوە باوکمە.. گۆڕەکەی باوکمە.

شاکر: نا..مەحاڵە.. من بەچاکیی هەڵم بەستبوو.. من پیاوێکی شەریفم ..من

حەسەن: لەخوا بترسە.. لەخوا.. تەنانەت فێڵ لەمردووەکانیش ئەکەیت!

ساجید: باپیرە..مامە.. گۆڕەکە خاڵییە.. خاڵییەو کەسی تێدا نییە.

شەریف: خاڵییە؟ ئەی حامید؟ کوا حامید؟ ئاه.. کوڕەکەم.

{دەست ئەکەن بەگەڕان}

شاکر: گۆڕەو شاریان داوە.. گۆڕەکەیان هەڵکەندووەو فڕاندوویانە.

حەسەن: ئەرێ تۆ بۆچی زمانی خۆت ناگریت؟ کێ مردوویەك لە گۆڕەکەی ئەفڕێنێ؟

شاکر: دوژمنانی..یان یان ئەفرەتێك..ئەفرەتێك لەئاسمانەوە.

حەسەن: ئاسمان ئەفرەتەکانی خۆی بەسەر تۆدا ئەبارێنێ تۆ یەکی خاوەن بیروڕای پیس و وەسوەسەی شەڕانگێز.

ساجید: (بەگریانەوە) ئاه.. ئەوەتانێ ئەو لێرەدایە.. لەچۆڵەوانیدا فڕێ دراوە.. کفنەکەشی سووتێنراوە.

(هەمووان بەرەو لای ئەو را ئەکەن)

شاکر: سووتێنراوە؟ نا نا ئەوە لەبەر ئاسەواری گڵ رەش داگەڕاوە.. سوپاسی خوا بکەن کە سەلامەتە

شەریف: خودایا! ئەمە یانیچی؟چ نهێنییەك لەمەدایە

شاکر: نە نهێنی تێدایەو نە هیچ کەسێك نارنجۆکێکی فڕێ داوەتە گۆڕەکەوەو..

حەسەن: ئەرێ تۆ ورێنەی چی ئەکەیت ؟

شاکر: ئەشێ.. ئەشێ وابێ ئەشێ ئەو کەسە بڕێ پارە یان تۆڵەیەکی لەئەستۆی ئەودا هەبووبێت یان ..یان ..نازانم چی.

حەسەن: ئەم هەموو قسە هیچ و پوچەی تۆ ئەیڵێیت، تەنها بۆ ئەوەیە کە ئەیسەلمێنیت گۆڕکەت باش هەڵنەکەندووە.

شاکر: بەخوا.. زیاد لەپێویست گۆڕەکەم هەڵکەندووە.

ساجید: ئەی کەواتە بۆچی؟ باپیرە گیان هۆی چییە ئەو گۆڕە هەرەس دێنێو

شەریف: (لەواق ورمانێکی زۆردا) هەر بەتەنها خوا خۆی ئەزانێت.

حەسەن: کوڕم زەوییەکە فشەڵە.. ئا زەوییەکە فشەڵە..

شاکر: بەڵکو زەوییەکە بەردینیشە.. شەڕ لەگەڵ تەوردا ئەکات {لەم کاتەدا حەسەن بەقینەوە سەیری ئەکات}.

بەڵێ، بەلی فشەڵە.. زەوییەکە فشەڵو لەخۆیەوە هەڵئەوەرێ

حەسەن: (پشت ملی ئەگرێ) وەرە وەرە زەوییەکی رەقترمان بۆ بدۆزەرەوەو گۆڕێکی تازەمان بۆ هەڵکەنە.

شاکر: (بەبارگرانییەوە) ئێستا؟ لەم شەوە رەشە سامناکەدا؟

حەسەن: ئەی خۆ لەچۆڵەوانیدا جێی ناهێڵیت؟ تۆزێ ترسی خوات لەدڵدا بێت دەی ..دەی.. {سەرەڕای ئەو ترسەی کەهەمووانی داگیر کردووە. دەست ئەکەنە گەڕان گۆڕێکی تازە هەڵئەکەنن}.

شاکر: هەڵیگرن لەگەڵما..چی بکەین خوایە(تەرمەکە هەڵئەگرن).. نا.. ساجید..نا، مەلەرزە، تۆش \حەسەن..خۆت بگرە.. دەنا.. دەنا..ئاه شەریف.. لەترسا مەلەرزە..ئەوە ..ئەوە ..کوڕی خۆتە..مەترسە..لێی مەترسە.

حەسەن: تۆ لەهەمووومان زیاتر ئەترسیت ئەی ترسنۆك.. واز لەورێنەکانت بهێنەو خۆت بگرە.

شاکر: من سەدان گۆڕم هەڵکەندووە سەدان مردووم ناشتووە رووینەداوە گۆڕێك ئاوا لەراکشاوەکەێ ناوی راپەریبێو فڕێی دابێتەوە دەرەوەو، هەروەها هەرگیز رووشی نەداوە مردوویەك لەگۆڕەکەی یاخی بوبێت.

(شۆڕی ئەکەنەوە ناو چاڵەکەو گڵەکەی بەسەرا ئەدەن)

ئەم جەستەیە سووکە، زۆر سووکە، ئێوە سەرنجتان داوە.. لای من وایە پوشێکم هەڵگرتبێ، یان.. یان سوپاس بۆ خوا ئەڵێی هیچم هەڵنەگرتووە.. سوپاس بۆ خوا..دەی.. دەیخێرا کەن.. با برۆین، ئەم گۆڕستانە جێ بهێڵین.. پێش ئەوەی شتێك رووبدات.. ئۆه .ئەفرەت.

حەسەن: شاکر چیی رووبدات.

شاکر: هیچ شتێك حەسەن.. هیچ شتێك ..تکات لێ ئەکەم .. تکات لێ ئەکەم وازم لێ بێنە.. رەحمم پێ بکە سەرکۆنەم مەکە لەسەر هەر وشەیەك لەزمانم ئەترازێت..وام لێهاتووە ورێنە ئەکەم..نەئەوەیە ببوورێمەوە، نە ئەوەشە بزانم چیی ئەڵێم، هەمووشی بەهۆی ئەوەوەیە.. بەهۆی ئەو زمانە بەرەڵلایەی کەدەسەڵاتم بەسەریا نەماوە..هانێ، ها ئەوەتا بیبڕەو ، رزگارم کە لێی..

شەریف: لا حول ولا قوة الا باللة..ئەم پیاوەخەریکە شێت ئەبێ.

شاکر: نا بەڵکو شێت بوم و بڕایەوە..عەقڵم تێکچوەو بەراستی شێت بووم.. تکات لێ ئەکەم وازم لێ بێنە.. لێت ئەپاڕێمەوە. ئەوەتا تۆ لەمن گەورەتری .. لەمن عاقڵتری ..تۆ.. {هەمان دەنگ ، هەمووان بێ دەنگ ئەکات} ه ه ئاه..نا..نا..{هەوڵی راکردن ئەدات، قاچەکانی بەیەکدا دێن. ئەکەوێو خۆی ئەگرێتەوەو هەڵئەلەرزێ.. هەڵئەستێتەوە. جارێکیتر پەرش ئەبێت و ئەکەوێتەوە. کۆمەڵێ ئیشارەتی بێ دەنگ ئەکات..} ح..ح حا حا ..مد .حا.

ساجید: ب با ب (لەتاو ئەم هەڵوێستە کت و پڕە بەدەمدا ئەکەوێ).

حامید: {هەنگاو بەرەو لای ئەوان ئەنێ..ئەڵێی جەستەیەکی فڕیوە. هەردوو قاچی زەوی ناگرن. بەکفنەکەیەوە کەچەند پەڵەیەکی رەشی پێوەیە، بەناسکیی ئیشارەتیان بۆ ئەکات و زەردەخەنە ئەیگرێ بۆیان ..هەوڵ ئەدات سەدمەکەیان کەم کاتەوەو ترسیان برەوێنێتەوە) باوکە ..من.. حا.. میدم من

شەریف: {پەلاماری ساجید ئەدات بۆ ئەوەی هێزێك لەترسی ئەوەوە لەناو ناخی خۆیدا دروست بکات و رابکات} خودایا ..نا نا

حەسەن: { لەشوێنی خۆیدا هەڵئەلەرزێ.. حامید بەرەو رووی ئەچێت،.. ئەویش ..ئەویش رائەکات.. بەترسێکی زۆرەوەهارە ئەکات و ئەکەوێو هەڵئەستێتەوە)خودایا.. رەحمەتی خۆت.

{بەتەنهاشاکر بەهەڵکورماویی ئەمێنێتەوە. ئەو کاتەشیحامید لێی نزیك ئەبێتەوە، ئەویش بەسنگە خشکێ هەڵدێت}.

دیمەنی دووەم

{هۆڵێك پڕە لەکەل و پەلی ناو ماڵو نیشانەی دەوڵەمەندییە. پەنجەرەیەك پەردەکانی دادراونەتەوە. لەلاوە دەرگایەك بەروی دەرەوەدا هەیە. دەرگایەکی‌تر بەرەو ناوەوەیە. دەرگای سێیەم بەرەو رووی بینەرانە. سەلماو سەعدیەو بەسمە، هەرسێکیان رەشپۆشن و شەکەت و ماندوو و غەمگین و مەینەتبارن}.

سەلما: { لەپەنجەرەکەوە سەیر ئەکات} دوا کەوتن..(دێتەوە ئەملاوە) پیاوان دواکەوتن.

سەعدیە: بەسمە؛ پاروویەك نان بۆ ئامۆژنی خۆت ئامادەکە. هەر ئەبێت شتێك بخوات ئەگینا خۆی بەو برسێتی‌یە ئەکوژێ.

سەلما: نا..نا..ئەو پارووە مەگەر ژەهر بێت کەدوای حامید بچێتە گەرووی منەوە.

سەعدیە: بەسمە؛گوێی لێ مەگرە.. تۆش ئەبێت نان بخۆی. پیاوەکانیش کە ئەگەڕێنەوە برسی‌و هیلاکن (بەسمە ئەچێتە دەرەوە).

سەلما: پیاوەکان؟ کوان پیاوەکان.. قەت رووی نەداوە خەڵکی تاکو ئەم کاتە لەگۆڕستان بمێننەوە.

سەعدیە: ئەتەوێ چی بڵێیت؟

سەلما: دلێکی ئەنجن کراو چی لەدەست دێ کەبیلێ زیاد لەوەی رووی نزابکاتە خواوەندو لێی بپاڕێتەوە ئەوانە بپارێزێت کە لەماڵەکەدا ماون.

سەعدیە: خوا یارمەتیت بدات..خوشکێ گیان، حامید خۆری هەمووومان بوو.

سەلما: خۆرەکەشمان ئاوابوو. ئێمەی خستە شەوێکی درێژ درێژەوە ئاخ

سەعدیە: خوشکێ گیان وا مەڵێ.. شەریف خۆرو رووناکی ماڵەکەیەو بە ئیزنی خوا هەر بەهەڵهاتوویی ئەمێنێتەوە.

سەلما: دوای کوژانەوەی حامید؟ نا نا..

سەعدیە نا تۆ شەریف ناناسیت.. ئاخ.. شەریف وەك درەختێکی پیری لێ هاتووە کەڕەگەکانی لێی بڕابێتنەوە (ئەگری)

سەعدیە: ئەزانم کۆستەکەت چەندە گەورەیە.. هیچ وشەیەکیش نییە لەقورسایی ئەو کۆستە کەمبکاتەوە.. بەڵام خوشکێ دڵشکاو مەبە.. لەرەحمەتی گەورەی خوا دڵشکاو مەبە..

سەلما: ئەگەر وەك خەڵکی‌تر پاش نەخۆشییەکی چەند مانگە.. یان تەنانەت چەند هەفتە یاخود چەند رۆژە بمردایە، ئەوا لەسەر ئەم دەستانەی خۆم هەڵم دەگرت.. بەسۆزی خۆم ئاوم دەدا.. دەنکی دڵی خۆم پێ ئەبەخشی‌و بەشەو و بە رۆژ شەونخوونیم بەدیارەوە ئەکێشا.. ئەوسا خەمەکە کەمتر ئەبوو.. بەڵام ئەوێك بەوپەڕی لەش ساغیەوە، بەیانی بچێتە دەرەوەو، کەچی نیوەرۆکەی، تەرمێکی شەلاڵ بوو لەخوێنم بۆ بگەڕێتەوە، ئەوەیان لەسەرووبەرگەگرتنەوەیە.. لەسەروو بەرگەگرتنی دڵی دایکەوەیە (بەسنگی خۆیدا ئەکێشێ).

سەعدیە: ئیرادەی خۆیەتی، هەر ئیرادەی خوا خۆیەتی لەوەی رووی داوە.

سەلما: ئەو هەرگیز هێندە لاواز نەبوو هەمیشە بەهێزو خۆگربوو.. لەناو دەیجووریشدا رێگەی خۆی ئەدۆزییەوە.. لەخراپترینی لەحزەکاندا ئەیزانی ئەبێ چی‌ی بکات.. بۆ وای لێ هات، بۆچی ئەو هەموو عەقڵە جوانەی لەدەست داو وای‌کرد.. ئا ..تەنانەت ناتوانم ئەوەی کردی بەسەر زمانما بێت.. ئای چ کارێکی ناڕەوای بەخۆی کرد

سەعدیە: کارەساتەکە عەقڵی پێ لەدەست دا ..کارەساتی سووتانی هەموو هەوڵ و کۆششی تەمەنی بەیەك کەرەت.. لەدەست دانی ئەو سەرووەتە زۆرو زەوەندەیەی لەچەند دەقیقەیەکدا، هەژاندی

سەلما: ئێ باشە خۆ ئەو سەرووەتە زۆرو زەوەندەیە، هەر خۆی بەدەستی هێنابوو، هەر خۆشی ئەو هەوڵ و کۆششە زۆرەی بۆ پێکەوەنانی کردبوو.. بۆیە ئەگەر بژیایە هەموو شتێکی ئەگەڕاندەوە شوێنی خۆی.

سەعدیە: لەلەحزەی شێت بوونیا کێ پەنا بۆ عەقڵ ئەبات.

سەلما: ئەو.. ئەو ئەبوایە ئەو پەنای بۆ عەقڵ ببردایەو نەیهێشتایە بروخێت، .. ئاخ.. ئاخ.

سەعدیە: خوشکێ گیان خۆت ئەهوەن کەرەوە.. چ سوودێك لەئەشکەنجەدانی رۆحی خۆت ئەبینیت؟

سەلما: رۆحم چۆڵ بووە. دڵم چۆڵ بووە ماڵەکەم چۆڵ بووە..ئاخ، چۆڵ بوون چەندە ناخۆشە!چۆڵ بون چەندە سەختە! ئەو کۆرپەلەیەشی کەلە منداڵدانی بەسمەدایە، ئەویش لەچۆڵەوانیدا، بێ باوك.. بەڵێ بێ باوك لەدایك ئەبێت.

سەعدیە: تۆ باوکی ئەویت.. شەریف باوکێتی.. خوشکێ گیان دڵشکاو مەبە.. ئێمە هەمووومان دایك و باوکی ئەوین {لەدەرگا ئەدرێ.. بەپەلە ئەچێ بیکاتەوە} زۆر دواکەوتن ئەرێ چی‌ی رووی‌داوە؟

حەسەن: {پالێکی پێوە ئەنێ} بێ دەنگ بە.. بێ دەنگ بە(شەریف دێتە ژوورەوەو ساجیدی‌لەباوەش دایە)

سەعدیە: {بەشڵەژاوییەوە} ساجید ..کوڕەکەم.

سەلما: کوڕەکەم ئەوە چیتە؟ شەریف؛ ساجید چی‌ی بەسەرهاتووە.. حەسەن، ئەوە ساجید چییەتی.

بەسمە: (بەترسێکی زۆرەوە دێتە پێشێ) ساجید..کوڕم ساجید..

شەریف: { پێ‌لەقەیەك ئەکێشێ بەو دەرگایەی کەبەرەو رووی بینەرانەو لێوەی دێتە ئەمدیوەوە، ئەیەوێ لەدوای خۆی دای خاتەوە، بەلام بەسمە تەکان ئەدات بیکاتەوە..سەلماو سەعدیەش بەدوایدا .. لەم کاتەدا حەسەن خۆی ئەکوتێتە سەر نزیکترین کورسی }.

حەسەن: { لەناخەوە } خودایا.. خودایا هەرتۆی پشت و پەنا هەر تۆی فریاد رەس.. نا ئەوەی رووی داوە کاری کردە نییە.. ئەبێ شتێ هەبێ لەکەونا لاسەنگ بووبێت.

سەعدیە: (ئەچێتە دەرەوە) ئەرێ حەسەن ئەو کوڕە، ساجید چیی بەسەر هاتووە (حەسەن وەڵام ناداتەوە) وا بەو شێوەیە هەڵئەلەرزێ.. پێم بڵێ، لەوێ لەگۆڕستانەکە چیی بەسەر ئەوو ئێوەشدا هاتووە؟

حەسەن: مەگەر هەر خواکەت بزانێ چیی روویداوەو چیی تریش روو ئەدات ئاه..وازم لێ بێنە.

سەعدیە: ترساوە؟ لەتاریکیو گۆڕستانەکە ترساوە؟

حەسەن: ها؟ بە.. بە.. لێ بەلێ ترساوە.

سەعدیە: زمانی بۆتە پارچەیەك قوڕقوشم، ناتوانێ بیجووڵێنێ، ئیشارەتی سەیرو بێ دەنگیش ئەکات.

حەسەن: ئاه.. ئەمەیە حاڵی کارەساتەکان.. کە دێن بەیەك کەڕەت و بێ بەزەییانە دێن.

سەعدیە: ئەی ئەو خۆڵە چییە بەروخسارتەوە.. هەروا روخساری شەریف و ساجیدیش رووخسارتان لەخۆڵ هەڵکێشاوە؟

حەسەن: نازانم ..نازانم.

سەعدیە: حەسەن وەڵامم بدەرەوە رامەکە. پێم بڵێ چیی رویداوە.. بەتەنێ ترس زمان لاڵ ناکات و، روخساری پیاوانیش بەخۆڵ رەنگ پەڕیو ناکات.. قسەبکە حەسەن.. قسە بکە

حەسەن: وازم لێ بێنە سەعدیە.. وازم لێ بێنە.. زمانت بپڕەو خۆت مەخەرە مەسەلەیەکەوە کە پەیوەندیی بەتۆوە نییە.

سەعدیە: پەیوەندی بەمنەوە نییە؟ تۆ نازانیت چیی ئەڵێیت، چیی پەیوەندی بەمنەوە نییە، ئەوەی بەسەر مێردەکەم و براکەیدا دێت پەیوەندی بەمنەوە نییە.. نا .. نا دڵنیام تۆ خۆشت نازانیت چیی ئەڵێیت، حەسەن چیتە قسە بکە

حەسەن: (هاوار ئەکات) نا..نا (بەشپرزەییەکی زۆرەوە رائەپەڕی، سەعدیە بەنەرم و نیانیی ئەیخاتەوە شوێنی خۆی).

سەعدیە: حەسەن هێمن بەرەوە.. هێمن بەرەوەو راستییەکەیم پێ بڵێ.. تکات لێ ئەکەم.. تکات لێ ئەکەم..

حەسەن: گوێ بگرە سەعدیە.. واچاکە ئەم ماڵە جێ بهێڵین..

سەعدیە: ماڵی براکەت و ماڵی خوشکەکەم..

حەسەن: بەڵێ ماڵی براکەت و ماڵی خوشکەکەم.. مەبەستمە بڵێم ماڵی براکەم و ماڵی خوشکەکەی تۆ .. هەر ئێستاش.

سەعدیە: دوای ئەوەی ئەم هەموو کارەساتەیان بەسەر هات..

حەسەن: ئەی لەبەرامبەر ئەم کارەساتەدا چیت لەدەست دێ بیکەیت.

سەعدیە: ئەوەیە کە نەهێڵیت کارەساتی هەرە گەورەیان بەسەربێت، کارەساتی ئەوەی هەست بکەن تەنیان، هەست بکەن نزیکترین کەس لێیانەوە، خوشك و برا چارەی ئەوانی ناوێت.

حەسەن: کارەساتی هەرە گەورە بەڕێوەیە..هەر ئەبێ رووبدات

سەعدیە: پیاوەکە تۆ باسی چیی ئەکەیت؟

حەسەن: بەقسەم بکە سەعدیە.. بەقسەم بکە.

سەعدیە: ئەی ئەو کارەساتەی باسی ئەکەیت، تۆ ئەتوانیت واز لەبراکەت بهێنی کەبەتەنیا رووبەڕووی ببێتەوە ئەگەر ئەتوانیت، ئەوا برۆ..خۆت بەتەنیا برۆ.

حەسەن: بەتەنیا خۆم؟ئەی تۆ؟

سەعدیە: هەر چییەك رووبدات، پێش ئەوەی پرسەکەی تەواو ببێت و برینی ئەمانیش ساڕێژ ببێت، من بەجێیان ناهێڵم.

حەسەن: پرسەی بۆ ناگیرێت، برینەکەشی قەتماغە نابەستێ‌و ساڕێژ نابێت، بەڵکو هەموو رۆژێك خوێنی لێ ئەتکێ‌و چنگێ خوێی تێ ئەکرێت { لەکاتێکا سەعدیە سەرقاڵی گوێگرتنە لەقسەکانی حەسەن، ئەم بەئیشارەتێك سەرنجی بەلای بەسمەدا رائەکێشێ} بڕوانە بڕوانە{ سەعدیە ئاوڕێك ئەداتەوە، بەسمەلەحاڵەتێکی سەیردا بەدی ئەکات}

بەسمە: { وەك ئەوەی بورابێتەوە} ون بوو کوڕەکەم ون بو.. مێردەکەم ون بوو.. تەمەنم، هەموو شتێك ون بوو.. ون بوو.

سەعدیە: { خێرا بەرەو لای بەسمە رائەکات} بەسمە.. کچم، بەسمە.

بەسمە: لەتوانای کام پزیشکدایە، چەندە زیرەکیش بێت، گوڵدانێکی تێك شکاو چاك بکاتەوە یاخود ژیان بکاتەوە بە بەری گوڵێکدا کە هەلا هەلا بووە. مەحاڵە مەحاڵ {ئەچێتە دەرەوە.. سەعدیە هەوڵ ئەدات شوێنی بکەوێ، حەسەن بەتوندی رای ئەکێشێ}.

حەسەن: گوێ بگرە سەعدیە..

سەعدیە: (بەتووڕەییەوە) نا.. بەڵکو تۆ گوێ بگرە حەسەن.. هەر چییەکت وت، لەبیر خۆتی بەرەوە، وەك چۆن من لەبیر خۆمی ئەبەمەوە، لەکاتێکا گەر ئەتەوێ وەك مێردێك شایانی ئەوە بیت کە رێزت لێ بگرم.

حەسەن: چۆن ئەکرێ مەسەلەکان بگەنە ئەم رادەیە؟

سەعدیە: بگرە لەم رادەیەش تێ ئەپەڕێ‌و، هەموو رادەیەك ئەبەزێنێ بڕۆو دکتۆرێك بهێنە

حەسەن: دکتۆر؟ بەم شەوە.

سەعدیە: کوڕەکە پێویستی‌یەکی زۆری بەدکتۆر هەیە، ئەبێ گوڵدانەکەی بەسمە بچێتەوە دۆخی جارانی خۆی.

سەلما: {لە ژوورەکە دێتە دەرێ} حەسەن، ئەوەی براکەت ئەیگێڕێتەوە راستە، یان عەقڵی تێك چووە{ (حەسەن رائەچڵەکێ‌و هیچ وەلامێکی پێ نییە} وەڵامم بدەرەوە حەسەن . بۆچی بێ دەنگ ئەبیت.

سەعدیە: ئەی شەریف هیچی نەگێڕایەوە؟

سەلما: بەڵی.. حەسەنیش ئاگاداری رووداوەکەیە.

حەسەن: نا من هیچ نازانم..هیچ شتێك نازانم.

سەلما: با ئەزانیت و ، ئەوەی ئەو بینیویەتی، تۆش بینیوتە.

سەعدیە: سەلما، حەسەن کێی بینیوە؟

حەسەن: نا نا کەسم نەبینیوە.

سەلما: حەسەن لەژێر لێوەوە ورتە ورت مەکەو زمانت لێك نەئاڵێ.. وا چاکە حەقیقەتەکە بڵێیت(حەسەن ئەشکەنجە ئەچێژێ) قسە بکە پێش ئەوەی بقیژێنم و ئەهلی شار کۆکەمەوە.

حەسەن: کەواتە.. ئەوەی ئەو ئەیگێڕێتەوە راستە؟ (سەری رەزامەندی ئەلەقێنێ) کەواتە بۆچی پەلەتان کرد لەناشتنی؟ ئەی بۆچی لەوێ بەتەنیا بەجێتان هێشت.. ئاه ئاه روو رەش خۆم کوڕەکەم، باوك مامت چییان بەسەر هێنایت

سەعدیە: (یەخەی سەلما ئەگرێ) سەلما پێم بڵێ چی‌ی روویداوە؟

سەلما: سەعدیە؛ حامید..حامید زیندووە.

سەعدیە: زیندووە؟

سەلما: بەڵێ ..بەڵێ، هەردووکیشیان بینیویانە، قسەی لەگەڵدا کردوون.. بەلام ئەمان هەردووکیان ترساون ، لێی هەلاتوون.. ئای چ نائومێدییەکە .. چ نائومێدییەك.

سەعدیە: حەسەن..خێراکە دکتۆرێك بهێنە برۆ، بەلام بێ دکتۆر نەگەڕێیتەوە (پاڵی پێوە ئەنێ)

سەلما: دکتۆر؟ بۆ من؟ گومان ئەکەی کەمن

سەعدیە: نا..نا.. خوشکێ گیان..تۆ نا..تۆ نا.. بەڵکو بۆ ساجید ..

سەلما:ساجید باشە.. باشتریش ئەبێ لەو کاتەی کەچاوانی بەکلی بینینی باوکی ئەڕشت و بۆنی بەباوکیەوە ئەکرد.. بەقوربانی بم.. بەقوربانی هەردووکیان بم.

سەعدیە: { حەسەن هان ئەدات} حەسەن بجووڵێ. پیاوەکە بجووڵێ..

حەسەن: چی تر لەتوانای قاچەکانمدا نەماوە هەڵم بگرن سەعدیە بەزەییت پیاما بێتەوە.

سەلما: ئەی لەوێ..خۆ لەوێندەرێ دوو قاچی بەهێزت پێوە بوون بەڵکو وەك ئەسپی پێشبڕکێ چوار ناڵەتان ئەکردو ئەو کوڕەتان لەوێ جێ‌هێشت.. وەك جرجی ترساو بۆ کونەکانی خۆتان هەلاتن ئێوە چ پیاوێکن..چ پیاوێ . دەی سەعدیە، هەستە با بڕۆین بۆ لای

سەعدیە:بۆ لای کێ؟

سەلما: ئای.. ئەڵێ بۆ لای کێ؟ بۆ لای حامید.. حامیدی کوڕم ئاه رۆڵەکەم، ئەبێ ئێستا سەرماو برسێتی چییان لێ کردبێت..دەی دەی بابڕۆین { بەکێشی ئەکات}.

سەعدیە:ئەی ئەگەر.. ئەگەر تاکو بەیانی چاوەڕوان بین

سەلما: تۆ شێتیت؟ ئەتەوێ کوڕەکەم بەرووت و قووتی لەچۆڵەوانیدا واز لێ بێنم برسێتی هەناوی بخوات و سەرماش چوار پەلی رەق بکاتەوە.

بەسمە: {دێتە ژوورەوە} ون بوو..کوڕەکە ون بوو.. مێردەکەم ون بوو.. تەمەنم

سەلما: نا بەسمە گیان ، ئازیزەکەم نا حامید ون نەبووە حامید زیندووە. ساجیدیش ئەچێتەوە دۆخی جارانی خۆی

دەی.. دەی(ئەیداتە پێش خۆی‌و سەعدیەش پەلکێش ئەکات}.

سەعدیە: {پێش ئەوەی بچێتە دەرەوە} خێراکە بچۆ دکتۆرێ بێنە.. هەتاکو دێت زیاترمان پێویست پێیەتی.

حەسەن: { لەدەرگای ژوورەکەی شەریف ئەدات} شەریف شەریف وەرە دەرێ.

شەریف: ئەوە چ.. چییە حەسەن کوڕەکە تازە چاوی گەرمکردووە.. چیت ئەوێ؟

حەسەن: ژنەکەت شێت بووە

شەریف: شێت بووە.. هاوار بەماڵم ..ئەی کوانێ؟

حەسەن: چوو بۆ لای حامید.

شەریف: بۆ ..بۆ لای کێ؟

حەسەن:بۆ لای حامید.. ئەرێ تۆ چیت بەسەرهاتووە.. ئەی نابیستی، بۆ لای حامید لەگۆڕستانەکە.

شەریف: ئاه {ئەکەوێت}.

حەسەن: نا نا هەستە هەستە با پێیان رابگەین و نەهێڵین بچنە ئەوێ ئاه شەریف هەستە

{تاریکی}

"فەسڵی دووەم"

دیمەنی یەکەم

{رۆژی دواترە، کات ئێوارەیە. هەمان هۆڵە.. سەلما لەگەڵ ژمارەیەك ژندا خەریکی قسەوباسە کە پێشتر دایمەزراندووە}

سەلما: بەڵێ.. بەڵێ.

ژنێك: ئەی قسەشت لەگەڵدا کرد.

سەلما:بێگومان ..قسەم لەگەڵیا کرد.. من ئەوم دواندو ئەویش دواندمی.

ژنێك :یەعنی.. یەعنی.. دەنگی لێوە هات.. مەبەستم ئەوەیە گوێت لەدەنگی ، لەشەپۆلەکانی دەنگی گرت..

سەلما: کوێراییم دایە بۆ خۆی‌و بۆ دەنگیشی .. بەقوربانی‌بم، بەقوربانی دەنگیشی بم کەبەناسکی‌ی هەڵئەڕژا ئەتووت چەند شەپۆلێکی گەرمی رووبارێکی بەهەشتین و لەو سەرما تووشەدا هەڵمیان لێ هەڵئەستا..سەرمای گۆڕستانەکە، ئەو سەرمایەی کە کێلە بەردینەی گۆڕەکانیش لەبەریدا هەڵئەلەرزین.. گەرمایی‌یەکی خۆش گەرایە گیانم، تەنانەت وام هەست ئەکرد لەناو جێگە نووستنێکی گەرم و نەرمدام.

ژنێك: ئەی لەوە نەترسایت کەرووبەڕوو لەدیداری ئەو دایت..

ژنێکی‌تر:تۆ بڵێی دایکێك لەکوڕەکەی بترسێت؟ ئەمە چ قسەیەکە تۆ ئەیکەیت خەدیجە.

سەلما: { دوای بێدەنگییەکی کەم}رەعشەتێك بەجەستەمدا گەڕا، لەبەری پێمەوە هەتا تەوقی سەرم.. پاشان ..پاشان هێندەی نەبرد ئەو رەعشەتە

بووەلەرزو دەستم کردە لەرزین هەر ئەتوت درەختێکی لاوازی بەردەم زریانێکی توورەم.. دواتر مووچرکەیەکم پیاداهات، هەروەك ئەوەی کەسێك بەرمیلێ سەهۆڵاو برێژێت بەسەرما

ژنێك: هەر خوا یارمەتی داویت خوشکێ.

ژنێکی تر:راستە ..راستە، ئاسان نییە ژنێك بتوانێ رووبەرووی مردوویەك ببێتەوە.

ژنێك: بەلام ئاخر مردووەکە کوڕی خۆیەتی خەدیجە.

سەلما: (بەپەلە دێتە وەڵام) حامید، نەمردووە.

ژنێك: ئەی خۆ ئەو مردبوو.

سەلما: نەخێر هەرگیز وانەبوو بەڵکو سەرخەوێکی شکاندبوو، پاشان بەخەبەر هاتبوو..

ژنێك: خوای گەورە بەتوانایەو هێزی بەسەر هەموو شتێکدا ئەشکێ.

سەلما: کورەکە رەنگی بزرکابوو سەعدیەی ئامۆژنی وای وت . ئێوە بڕوانن..ئامۆژنی ووتی، کوڕەکە ئەگەر چی حامید تەمەنی لەسەروو سی سالیەوە بوو، خاوەنی منالێك بوو، یەکێکی تریشی بەرێوەیە، بەلام ئامۆژنی ووتی کورەکە.. ئای سەعدیە؛ خوا رەحمت پێ بکات.

ژنێك: لەنەزەری دایکان و ئامۆژناندا، کورەکان هەمیشە منداڵن، چەندە گەورەش بن.

سەلما: وەرە کوڕم.. وەرە ئامێزی دایکتەوە . لەکاتێکدا وام وت، پڕ بەگوێیەکانم وشەکانی خۆم بیست هەستم کرد خۆم بەهێز رائەگرم..بەرەبەرە لەرزینەکەم ئەرەوێتەوە، بەڵکو لەوەش زیاتر بەخۆڕاگریی لێی ئەچمە پێشیێو هەردوو باڵمی بۆ ئەکەمەوەو سەعدیەش لەپشتمەوەیە کەچی ئەو لەشوێنی خۆیدایەتیو بەهەردوو چاویەوە بۆ کەسێکی ون ئەگەرێ.

ژنێك: یاخود بۆ کەسێکی دیار ئەگەرێو ، کەچی لەگەڵ ئێوەدا نایبینێ.

سەلما: ئا.. بەراستی وایە.. سەعدیە وتی ئەو بەشوێن ساجیدا ئەگەرێ .کەچی بەسمە کە بەدرێژایی کاتەکە بەواق ورماویی مابۆوە، ئەو چرپاندی؛ رەنگە رەنگە بۆ من بگەڕی ".. وای وت و بەحەسرەتی ژنێکی دڵسۆزەوە کە مێردەکەی خۆش بوێت بەرەو رووی چوو ..بەلام ..ئاه ئاه..ئەو داماوە هارەی کردو بەدەمدا کەوت..سەعدیە هاواری لەبەسمە کرد.. بۆ ئاگات لەو کۆرپەلەیەی ناو سکت نییە

ژنێك : ئاه.. قوڕ بەسەر.. خوا لەم میحنەتەیدا یارمەتی بدات.

سەلما: من زۆر گوێم نەدایە بەسمە.. بەرەو رووی حامید بەهێواشی چووم، هاواری لێکردم، دایە بگەرێوە بۆلای بەسمە، ئەو پێویستی بەتۆ هەیە..من، جگە لەو گوێچکەو دڵم لەئاستی هەموو شتێکدا نوقاندبوو لێی نزیك بوومەوە هەردوو باڵم هەتا ئەو پەڕییان کرابوونەوە، وەك ئەوەی بمەوێ هەموو دنیا لە باوەش بگرم.. ئەو کاتەشی لەئامێزم گرت، هەستم بەهێزێکی سەیر کرد، هێزێکی نەبینراو، لەوم دوور ئەخاتەوەو باڵەکانم بۆ دواوە رائەکێشێ بۆ یە دەستم کردە گریان کوڕەکەم، ئازیزەکەم.. هێزم پێ نەماوەو توانای هەڵگرتنی جەستەی شەکەتم نەماوە، دەسا تۆ لێم نزیك بەرەوە.. لەدایکت نزیك بەرەوە ئەی تاقانەکەی دایکت ئەی هەموو ژیانی دایکت..بەلام ئەو دوور ئەکەوتەوە، وەك کەسێك کەبەسەر هەوادا بڕوات ئاوا رێی ئەکرد، ئەی عەمرت نەمێنێ سەلما، ئەوەتا لێت دوور ئەکەوێتەوە، سەلما کوڕەکەت لێت دوور ئەکەوێتەوە، بجووڵێ بانگی کە.. راکە بەدواییدا..

ژنێك: ها ئەی پێی گەیشتیت؟

سەلما: هەردوو باڵم جووڵاند، هەستم کرد لەحاڵەتێکی سروشتیدان . کەواتە چی روویداوە؟ ئەی بۆچی باڵەکانم بۆ لەئامێزگرتنی ئەو بەقسەیان نەکردم ئەو ..ئەوی جگەر گۆشەم..ئەی چۆن لەمن هەڵدێت.. بۆ رائەکات لێم..بڵێی لەوە توورە نەبووبێت کە من شەوق و زەوقی بەسمەم بۆ ئەو پێشێل نەکردبێ و بەتەنیا هەوڵم دابێت هەر خۆم پێی بگەم؟

ژنێك: رەنگە..هەموو ژنێك هەقی خۆیەتی بەمێردەکەی بگات..

سەلما: ئاه.. من چەندە ژنێکی خۆپەرستم.. لەناخمدا ئازارێکی قووڵ درزی برد.. بەلام بم بەخشە کوڕەکەم.. داوای بەخشین و لێبووردن ئەکەم بۆیە منی دایك بەرەو لای ئەو هەڵپەم کرد.. بەدوایدا رێم ئەکرد، ئەکەوتمە چاڵەوەو هەڵئەسامەوە.. ئەکەوتم بەسەر بەردەکانداو هەڵئەستامەوە.. بەسەر دڕکا، بەسەر گۆڕەکاندا، رام ئەکردو باکم نەبوو چۆن باکم هەبێت کەلەبەردەمما دڵم بەدی بکەم لەباوەشمەوە دەرباز ئەبێو لەدەستم هەڵدێت تەنانەت سەعدیە هاواری لێکردم: سەلما؛ بگەرێوە . بەسمە خوێنی لەبەر ئەڕوات بەهەناسەی سوارەوە هاوارم کرد، منیش خوێنم لەبەر ئەڕوات، هەروەها حامیدیش ..لەناکاو حامید وەستا، هەموو گیانم بەدەنگی ئەو هەژا پێی ووتم؛ دایکە بگەرێوە بۆ لای بەسمەو منالەکەی ..بگەرێوە منیش بەدەنگێکی کپ و بەپارانەوەیەکی پڕ لەحەسرەتەوە هاوارم کرد: ئەی تۆ کوڕەکەم ؟ ئەی تۆ ؟ گوێم لەهەناوی خۆم بوو کە چۆن سەدای دەنگە بەسۆزەکەی و بەڵێنەکەی ئەو دەداتەوە..دایکە گیان.. ئەگەرێمەوە، ئا، ئەگەرێمەوە {لەم کاتەدا ورتە ورتێکی هێواش کەوتە ناو ژنانەوە، ئەویش بەسەراسیمەیی‌یەوە لەکەسێکی ونی ئەڕوانی}

ژنێك: ئەگەرێتەوە؟ بۆ کوێ ئەگەرێتەوە؟

سەلما: بۆلای دایکی.. بۆ ماڵەکەی.

ژنێك: بەلام خۆ ئەگەڕایەوە..

سەلما: هەر ئەگەرێتەوە..حامید لەبەڵێنێك پەشیمان نابێتەوە کەدابێتی.

ژنێك: هەموو رۆژەکەت لە گۆڕستان بەسەر برد و کەچی ئەو هەر دەرنەکەوت.

سەلما: دەر ئەکەوێو ماڵەکەم و دڵم پڕ ئەبن لەئەو و لێوان لێویش ئەبن لەخۆشەویستیو سۆزی.

ژنێك : (بەچرپە) شێت بووە.

ژنێکی‌تر: هەمووی وەهمە.

سەلما: بەڵکو حەقیقەتە، وەك حەقیقەتی بوونی تۆ لەبەردەممدا..ئەمەش بەڵگە کانێتی لەسەر دەم و چاوم بڕوانە..

ژنێك:ئەوە ئاسەواری لەخۆدان و خۆڕنینەوەیە.

ژنێکی‌تر: تەنانەت ئەگەر وەهمیش بێت، لێگەڕێ با ژنەکە پەنای بۆ بەرێت.. با ئازارەکانی سووك بکات تۆ بۆچی دڵرەقتری لەهەموو ئەو شتانەی گەمارۆیان داوە.

ژنێك: باوکیشی نکوڵیی لەم هەموو قسەو باسانە ئەکات.

سەلما: باوکی لە زمانە بەدەکان ئەترسێ..ئەو زمانانەی وەك چەقۆ وان و رەحم ناکەن.

ژنێك: ئەی تۆ؟

سەلما: من، وەك دایکێك لەپێناوی کوڕەکەی و راستگۆیی خۆیدا، بەرگەی هەموو شتێك ئەگرم.

ژنێك: دایکێك..عەقڵی تێك چووە.

سەلما: عەقڵی من تێك چووە خەدیجە، یان دڵی تۆ کەلە هەموو باوەڕێك خاڵیە.

ژنێك: توخوا کێ باوەڕ ئەکات کە پیاوێ هەموو مافی خەڵکی زەوت کردبێت و فڕێی دابنە ناو کەندەلانی هەژاریو ناو کەڵبەی برسێیتیەوە، کێ باوەڕ ئەکات ئەو پیاوە ببێتە فریشتەو ببێتە خدری زیندەیەکی تر لەگۆڕەکەی بێتە دەرێو بەسەر هەوادا بڕوات و

سەلما: (قسەکەی پێ ئەبرێت) کوڕەکەی من؟ تۆ باسی حامیدی کوڕم ئەکەیت؟

ژنێك: ئەی کێ بوو دوکانی مێردەکەمی هەڵ لووشی، ئەو دوکانەی کەتاقە سەرچاوەی بژێویمان بوو، ئەو بوو دوکانەکەی ئێمەی خستە سەر کۆگا گەورەکەی خۆی کە هەتا ئەهات لەسە رحسابی دوکانە بچکۆلەکان فراوانتر ئەبوو، بەدبەختی‌ی ئەو خاوەن دوکانانەش لەوەدا بوو کە دراوسێ دوکانی ئەو بوون

سەلما: درۆزن! تۆ درۆزنیت خەدیجە قسە بۆ کوڕەکەم هەڵئەبەستیت، ئیرەییو حەسادەتی پێ ئەبەیت. لەماڵەکەم بڕۆ دەرەوە.. دەی.. بڕۆ دەرەوە..

{شالاوی بۆ ئەبات . ژنەکانی‌تر ئەیگرن}

ژنێك: عەیبە دایکی حامید.. عەیبە..تۆزێ عەقڵ بهێنەوە بەرخۆت.

سەلما: (خرۆشاوە) ئێوە هەمووتان درۆزنن و دوو زمانن.. لەمەوبەریش سەرنجی گاڵتەجاری و سووکایەتی‌پێکردنم لەچاوە ناشیرینەکانتانا داوە.. گاڵتە جاڕی بەهەموو ئەو شتانەی ئەیانڵێم، بەدڵی خوێناویم کەنوقمی ناو زامەکانی ئەبم و راستگۆیی لێوە دەرئەهێنم چونکە درۆو بوختان و دوو زمانیی سیفەتی ئێوەیەو باوەڕ بەراستگۆیی ناکەن

ژنێك: نا.. نا ئەمە زۆرە کەتۆ ئەیڵێیت..ئەگەر تەقدیری حاڵەتی تۆم نەدایە، لەم ئیهانە کردنە بێ دەنگ نەئەبووم.

ژنێك: لێی گەرێن..لێی گەرێن بابڕۆین..

سەلما: پێش ئەوەشی بڕۆن باشتێکتان پێ بڵێم حامیدهەر دێت و یەك بەیەك ئەی هێنمە لاتان

شەریف: {بەپەشۆکاییەوە خۆی بەژووردا ئەکات} ئەمە چییە؟ ئەوە چیتانە؟ ئاه تەنانەت لەم رۆژە رەشەشدا واز ناهێنن

سەلما: { دەست بەدامێنیەوە ئەگرێ} شەریف گیان راستییەکەیان پێ بڵێ، حامید زیندووە یان مردووە شەریف قسە بکە { شەریف بەسەر سوڕمانەوە بێدەنگ ئەبێت} قسە بکە قسە بکە حامید زیندوو نیە، ئەی تۆ نەتبینی؟

{شەریف هیچ قسەیەك ناکات، هەندێ لەژنەکان بەجۆرێك لەبەزەییەوە ئەچنە دەرەوەو هەندێکی تریان بەشەوقەوە} ئای شەریف چۆن خەجاڵەتت کردم خەجاڵەتت کردم، ئەی لەچاوی هەندێکیاندا روانینی بەشەوقت نەبینی؟

شەریف: سەلما، ئەوانە دراوسێی تەمەنن پاشان هاتوون دڵنەواییت بکەنەوە

سەلما: دڵنەواییم بکەن بۆ کێ؟ بۆ حامید؟ حامید زیندووە.

شەریف: سەلما، هێور بەرەوە هێور برۆ بەلای بەسمەوە.

سەلما: (خۆی بەرەقیی ئەنوێنێ) سەعدیەی لەگەڵدایە من ئەچم بۆ لای حامید ئەچم ئەیهێنمەوە بۆ ئەوەی ببێتە دڕکێك و بچێ بەچاوی هەر قین لەدڵ و حەسوودێکدا.

حەسەن: {دێتە ژوورەوە} سەلما خێراکە بچۆ بۆ لای بەسمە حاڵی زۆر خراپ بووە تەنانەت دکتۆرەکەش گیری خواردوە بەدەستیەوە دەی خێراکە ئەو داوای تۆ ئەکات{ بەرەو ژوورەکە پاڵی پێوە ئەنێ}

شەریف: (بەلاوازییەکی زۆرەوە) حەسەن ئەرێ حەسەن، تۆ پێم بڵێ

حەسەن: بەڵێ براکەم

شەریف: ئەمەی بەسەر ئێمە دێت، پێش ئێمە بەسەر کەسی تردا هاتووە؟

حەسەن: باوەڕ ناکەم دوای ئێمەش بەسەر کەسی تردا بێت ئەی چار چیە شەریف ئێستا چی بکەین چۆن پێش ئەوەی کار لەکار بترازێ، چارەسەرێکی ئەم حاڵە بکەین

شەریف: تازە کات بەسەر چوو تازە زەمەن خۆی بەسەرچووەو هیچ بوونێکی نەماوە.

حەسەن: بەڵام شەریف، هەر ئەبێ بڕیارێك بدەیت تۆ پرسە دائەنێیت یان نا؟

شەریف: لەمن ئەپرسیت جا من ئەتوانم بڕیاری هیچ شتێك بدەم ئاه واهەست ئەکەم گەڵایەکی پاییزیم و هەڵوەریوم و رەشەبا یاریم پێ ئەکات ئەی سەلما هیچی ناوێت، تۆ هیچت ناوێت ئەی من من هیچم ناوێت تۆ پرسە بۆ گیانی برازا مردووەکەت دابنێ با سەلماش کۆڕی خۆشیو شادی بۆ کوڕە زیندووەکەی بگێڕێ بەڵام من، هیچ نازانم ئاه چەندێ سەختە مرۆڤ نەزانێت چی ئەکات و داوای چیش ئەکات

حەسەن: ئەو ئازارەی هەڵیساوە هەر چۆنێك بێت، پێویستە ئێمە بەسەر خۆماندا زاڵ بین، بەتایبەتی لەم جۆرە حاڵەتانەدا

شەریف: بەسەرخۆدا زاڵبوون، ئا، ئەوە ئەو ئامانجەیە ئەو کاتەی‌من پێویستم پێیەتی، ئەو لەدەستم هەڵدێ، وەك چۆن هەوا لەسییەکانی کەسێکی نقووم بوو هەڵدێ براکەم، تۆ دەست بەکار بە دەست بەکاربە مادامەکی ئەتوانیت

حەسەن: خۆ منیش لەتۆ باشتر نیم ئەم صەدمەیە لەناوەوە کرۆشتمی بەهەزاران کرمی برسی لەناوەوە بنکۆڵم ئەکەن

شەریف: ئەی چارە چییە حەسەن؟ چارە چییە؟ { دەنگە دەنگ و هەراو زەنا لەدەرەوە دێ} ئەوەچییە؟

حەسەن: (پەنجەرەکە ئەکاتەوە) شاکرە ئەوە شاکرە گەراوەتەوە. { لەپەنجەرەکەوە، ئەتوانرێ شاکر بەدی بکرێ سیمایەکی سەیری هەیە، لەنێو کۆمەڵێك مێرد منادایە، خەریکی تەنەکە لێدانن، ئەویش لەناویاندا سەما دەکات و گۆرانیی ئەڵێت}.

مێرد منالان(یان کوڕو کالان):-

ئەی شاکرە شێت واز لەهەڵکەندنی گۆڕەکان بێنە ئەی شاکر ئەی شێت مردنمان تێ مەگرە ئەی شاکر ئەی شێت برۆ لەناو گۆڕەکاندا ئارام بگرە

حەسەن:ئەرێ بۆچی بەدەورو پشتماندا دێت

شەریف: ئەی نازانیت بۆچی؟

حەسەن: رۆیشت دوورکەوتەوە کوڕوکالانیش شوێنی کەوتن.

شەریف: بەرەو گۆڕستانی بەرێ ئەکەن ئەوسا ئەو شوێن ئەوان ئەکەوێ ئەوە یارییەکی بێ کۆتاییە {وەك یەکێك خۆی بدوێنێ} وام لێهاتووە حەسادەتی پێ بەرم، خۆزگە منیش وام لێ ئەهات

حەسەن: سەعدون و حاجی سەلیم بەرەو لای ئێمە دێن.

شەریف: (بێ بایەخ دان) چییان لەئێمە ئەوێت؟

حەسەن: دوو دراوسێ چییان لەسك سووتاوێك ئەوێت؟ دیارە هاتوون دڵنەواییمان بکەن.

شەریف: دڵنەواییمان لەکێ بکەن.

حەسەن: لەکێ؟ لەو مردووەی دوێنێ ناشتمان

شەریف: ئەی بەراستی ئێمە مردوویەکمان ناشت

حەسەن:شەریف، ئەوە چیتە؟

شەریف: ئەی خۆت نەتبینی ئەی لەهەردووکمان، یان هیچ نەبێت لەمن زیاتر نەژیا

حەسەن: شەریف براکەم، ئامادەیە ناکرێ تۆ بەم حاڵەوە پێشوازیی لەخەڵك بکەیت (شەریف بێ جوولەیە، لەدەرگا ئەدرێ، حەسەن ئەیکاتەوە) بەخێربێن بەخێربێن.

حاجی:سەلاموعەلەیکم(دائەنیشێ) ئەلفاتیحا(ماوەیەك بێدەنگیی) ئەمە چییە بەرگوێمان ئەکەوێتەوە شەریف (شەریف قسە ناکات).

حەسەن: (دەست پێشخەری وەڵامدانەوە ئەکات) خێرە ئینشائەڵلا هەمووی خێرە بەڕوخسەتی ئێوە (ئەچێتە دەرێ)

سەعدون: ئەترسم چ خێرێك لەوەدا نەبێت کە ئەیبیستین؟

شەریف: چیی ئەبیستن؟

حاجی: ئەو شتەی کە دوور لەپێش نزیکەوە ئەیبیستێ.

سەعدون: مەبەستت لەوەیە کە تۆ ئاگاداری ئەوەنیت چ قسەو باسێك لەماڵەکەتەوە دێتە دەرێ.

حاجی: ئەم ماڵە بۆتە کۆگەی هەموو ئەو پڕوپاگەندەو خورافاتەی کە دژ بە دەسەڵاتی خواوەند ئەکرێت.

حەسەن: { بەقاوەوە دێتە ژوورەوە} خوا لەهەموو پڕوپاگەندەیەکی خراپ بمان پارێزێت فەرموون برایان

سەعدون: ژنەکەی تۆ شەریف ئا ژنەکەت پڕوپاگەندەی وا لەناو ژناندا ئەکات کەجەستەی مرۆڤی لەبەر هەڵئەلەرزێ.

حاجی:یەعنی چی حامید زیندووە؟ئەم درۆ هەڵبەستنە چیە لەبەردەم خواو خەڵکدا ئەی بەرەحمەت بێ من حامیدم بەدەستی خۆم نەشۆرد خۆم کفنم نەکرد ئەی پێکەوە نەمان ناشت!

سەعدون: ئەی پێکەوە فاتیحەمان بۆ گیانی پیرۆزی ئەو دانەدا، ئەو کاتەی لەگۆڕەکەیدا راکشابوو ئێوەشمان لەگەڵدا بوون

حەسەن: راستە بەخوا وایە.

حاجی: پاشان ئەو قسەو باسانە، بیدعەیەکن، ئایین و عورف رەتی ئەکەنەوەو هەروەها عەقڵ و مەنتیقیش.

سەعدون: کەللەی پووتی ژنەکانمانی پڕ کردووە لەقسەو باسێك کە تووکی سەری پێ رائەوەستێت. لەوەتەی دایکی زەینەب لێرە گەراوەتەوە، لەناو جێگادا کەوتووە لەرزوتای ترس دایگرتووە.

حاجی: ژنەکەی منیش بەپرسیاری بەردەوام کاسی کردووم.

سەعدون: لەگەڵ رێزی زۆرمدا بۆ حاڵەتی ئەوو ئێوەش، ئەبێ بێدەنگ بکرێت.

حاجی: ئەم ژنە جاهیلە خراپە دەرهەق بەکوڕەکەشی ئەکات، بێ ئەوەی بەخۆی بزانێت یان هەست بەخۆی بکات. هەر بەتەنها رۆحە شەڕانگێزەکانن کە بەگوناه بارکراون وەك سزایەك گۆڕەوشار ئەدرێن.

حەسەن: ئەوجاهیلە بەراستی جاهیلە ئەبێ رێگەشی لێ بگیرێت و دەمی دابخرێت.

حاجی: ئەی‌بۆچی تاکو ئێستا پرسەتان بۆ دانەناوە؟ ئەگەر بەهۆی ئەو نەبوونییەوەیە کە تووشتان هاتووە، ئەوا من و موختاری برام، لەیەك فلسەوە تاکو هەزار، خەرجییەکەی ئەکەین.

سەعدون: گوێ بگرە شەریف تۆش حەسەن ئێمە دراوسێی عومرین، ئەزانین زیانەکەی ئێوە، زیانێکی بێ شومار بوو، تەڕووشکی پێکەوە سووتاند ئێمە لەخزمەتداین.

شەریف: خوا جەزای بەخێرتان بداتەوە سوپاس بۆ خوا تاکو ئێستا حاڵمان باشە

حاجی: بەڵام خۆ ئەوە دوو ڕۆژ تێپەڕین ئەبوایە لەیەکەمین ڕۆژەوە خۆتان ئامادە بکردایە ئەم مەسەلانە هی ئەوە نین خاوە خاویان تێدا بکرێت بەپێچەوانەشەوە بواری فراوانتر ئەڕەخسێنرێت بۆ ئەوەی قسەو باسی زەرەرمەند دژ بەناوبانگت بوروژێنرێت تۆ بازرگانیت، سەرمایەی بازرگانیش ناوبانگێتی، نەك پڕوپاگەندەو ئەو وەهمانەی کە لەزیان زیاتر قازانجێکیان نییە.

سەعدون: ئەوە خەتای ئەو ژنە کەم عەقڵەیە، گەورەم ئەو لەخۆیەوە، لێرەو لەوێ، لەزەوییەکی بەیاردا وەهم ئەچێنێو ئەوژنانەشی کەلەو کەم عەقڵترو نەفامترن، ئەیقۆزنەوە.

حەسەن: هەموو ئەو شتانە بەزووترین کات کۆتاییان دێ پێویست وابوو ئێمە لەبەردەم گەورەیی صەدمەکەدا خۆڕاگربین ئەمشەویش، ئینشائەڵڵا ئەمشەو پرسەی بۆ دائەنێین وا نییە شەریف؟

حاجی:بەڵێ بڕیار بڕیاری تۆیە حەسەن هەر بەوەش ئەو زمانانە ئەبڕینەوە کە سومعەتان ناشیرین ئەکەن دەست درێژی ئەکەنە سەر پلەو پایەتان ئەو ژنە سك سووتاوە داماوەش لەو وەهمانە ئەهێننە دەرێ کە تیایاندا گینگڵ ئەدات

سەعدون: ئینشائەڵڵا بەنیازن لەکوێ پرسەکەی بۆ دابنێین؟ لە مزگەوت یاخود

حاجی: لەمزگەوت مزگەوت خێری زۆرترو گەورەتریشە هەموو شتێك لەمزگەوت حازرو ئامادەیە و ئەوەش بەشێکە لەخێرو خێراتی خوالێخۆشبوو هەزار ڕەحمەت لەگیانت حامید گیان، کوڕەکەم، لەهەموو بۆنەیەکدا پێویستییەکی دابین ئەکرد ئەمە سەرەڕای ئەوەی خواردن و جل و بەرگیشی بۆ فەقێ هەژارەکان لەمانگی ڕەمەزانی پیرۆزی هەموو ساڵێکدا دابین ئەکرد.

سەعدون: کەواتە ڕێك کەوتین لەسەر ئەوەی لەمزگەوت یەکتر ئەبینین. و ئینشائەڵڵا ئەلفاتیحا،

حەسەن: ئینشائەڵڵا (پێشیان ئەکەوێ، دەرگاکەیان بۆ ئەکاتەوە. بەڵام لەپڕ وەك کارەبا بیگرێت، هێزێکی گەورە بەرەو دواوە پاڵی پێوە ئەنێت) خودایا ڕەحمەتی تۆ (ئەکەوێت بەپشتا) ئاه

شەریف: (لەشوێنی خۆیەوە قەڵەمبازێك ئەدات) تەڵڵاهی دڵم خەبەری دابوو ئاه کوڕەکەم(باوەشی بۆ ئەکاتەوە، کەچی ئەو لەجیاتی ئەوەی بێتە پێشێ، ئەچێتە دواوە) کوڕە ئازیزەکەم

حاجی: حەسەن؟ ح ح نا { چاوی هەڵئەگلۆفێ ئەعوزوبیللا ئەکات ئەکەوێتە ترسێکی زۆرەوە }

سەعدون: ئەوە ، ئەوە ئێ ئێ (هەندێ ئیشارەتی بێ دەنگی ترس و لەرزاوی ئەکات).

حامید: {لەناو دەرگاکەدا ئەوەستێت} م منم من من ن

حاجی: ئەوە قسەش ئەکات ئەی هاوار خوای گەورە {لە ژێرەوە وێرد ئەخوێنێ زۆر پەشۆکاوە نازانێت چی بکات}

{حامید دێتە ژوورەوە، کفنێکی پەڵە پەڵەی ڕەشی لەبەردایە، نیمچە فڕینێك ئەفڕێ، بەرەو لای دایکی ئەچێت، سەعدون قاچێك ئەکاتە دووان وحاجیش لەو خێراتر بەدوایدا، حامید بەچاوی بەزەییو ئازارەوە تەماشایان ئەکات هاو کات هەریەکەلەشەریف و حەسەن ئەچنە ناو یەکترییەوە و گۆشەیەك ئەگرن هەڵئەلەرزن}

حامید: باوکە ئەوە منم حامید حامیدی کوڕت.

شەریف: (ئەگەڕێتە دواوە) نا نا

حەسەن: { پاڵ بەشەریفەوە ئەنێ بۆ لای حامیدەوە بۆ ئەوەی خۆی بپارێزێت} ئا

ئەوە خۆیەتی شە شەریف خۆیەتی.

شەریف: ئەوە ڕۆحەکەیەتی یان تارمایی ئەوە ناکرێ ئەوە ئەو بێت.

حامید: باوکە ئەوە چیتە؟ نکوڵی لەکوڕەکەی خۆت ئەکەیت

شەریف: د ئەم دەنگە، دەنگێکی وشکە ئەم شەپۆلی دەنگە،، هی کوڕەکەی من نییە.

حەسەن: ڕ ڕ ڕ ڕ ڕەنگە بەهۆی سەرماو سۆڵەوە بێت ئا سەرماو سۆڵەی ئەوێ، هی گۆڕستانەکە.

حامید: باوکە مامە ئەوە چییە لەمن ئەترسن ئەی کەواتە من ڕوو لەکێ بکەم؟ کێ ئەمپارێزێت؟

{لەم کاتەدا سەلما بەپەشۆکاوییەوە دێتە ژوورێ، لەسەرەتاوە ئاگای لەوە نییە کە حامید لەوێیە}

سەلما: ئەرێ ئەو دوو پیاوە لەچوونە دەرەوەدا خراپ بەیەکدا ئەهاتن، ئەتووت مردن ڕاوی ناون کێ؟ حامید، حامیدی کوڕم من دڵنیا بووم کە تۆ

دێیت   وەرە کوڕەکەم   وەرە ئامێزی دایکت، با رووی ئەو ژنە کافرانە هەر رەش بێت   { بەخێرایی‌و بەشەوقێکی زۆرەوە بەرەو رووی ئەچێت و هەردوو باڵی بۆ ئەکاتەوە، لەپرێکدا لەمەسافەی باڵێکدا لێوەی رەق رائەوەستێ } ئەوە چییە شەریف   بۆچی ئەمگریت   لێم گەڕێ با ماچی کەم، با بۆنی کەم

شەریف: ئەرێ ژنەکە کوا من لەتۆ نزیک کەوتوومەتەوە؟

سەلما: کەواتە ئەوە تۆی حامید گیان پاڵم پێوە ئەنێیت و ناهێڵیت دەستت تێوە بدەم وەك ئەو جارەی لەگۆڕستانەکە کردت   بۆچی کوڕەکەم بۆچی تاکو ئەم رادەیە دڵرەقیت بەرامبەرم؟

حامید: ئەوە من نیم   دایەگیان   ئەوە من نیم کە دڵرەقیت بەرامبەر بنوێنم.

سەلما: لەوێ، بەهۆی ئەوەی کەبەسەر بەسمەدا هات، تۆ لەمن پەست بوویت، هەقی خۆشت بوو . بەڵام بمبوورە کوڕەکەم   لێ گەڕێ باماچت کەم بۆچی ئەمدەیتە دواوە   بڵێی خراپەم دەرهەقت کردبێت، گریمان کردوومە   ئەوەتانێ، ئەوە منم، داوای لێبوردنت لێ دەکەم ئازیزەکەم.

حامید: دایکی‌ئازیزم تۆ هەمیشە باشترین دایك و هاوڕێ بوویت.

سەلما: ئەی کەواتە ئەوەچییە؟ بۆچی وا هەست ئەکەم کەسێك هەیە پاڵم پێوە ئەنێ‌و لەتۆم دور ئەخاتەوەو ناهێڵێ دەستت لێوە بدەم.

حامید: خۆزگە منیش ئەمزانی   هێزێکی شاراوە هەیە لەشتەکانم جیا ئەکاتەوە   ناشزانم نهێنییەکەی لەچیدایە.

شەریف: { ئیشارەت بۆ قاچی حامید ئەکات کە نزیکەی بستێك لەزەوییەکەوە بەرزبوونەتەوە، بەپەشۆکاوییەوە } یەعنی   یەعنی

حامید: بەڵێ   بەڵێ   باوکە   هیچ بەشێکی جەستەم بەر هیچ شتێك ناکەوێ   لەتوانای هیچ شتێکیشدا نییە کە بەرمن بکەوێ   دوو رۆژە ئەوە حاڵی منە

حەسەن: ئاه   بۆ ئەم عەزابە سەختە کوڕم.

سەلما: هەقت نەبێ کوڕم   هەقت نەبێ   ئەم حاڵەتە نامێنێ   من دڵنیام کە نامێنێ و بەسەر ئەچێت

حامید: بەسمە چۆنە؟ ئەی ساجید چۆنە؟ هەردووکیان باشن؟

سەلما: چاوەکەم ئەو لەمەراقی مناڵەکەی و مێردەکەیدایە   ئێستا هەردووکیان بانگ ئەکەم

حامید: نا   دایکە   نا   من ئەترسم هەردووکیان سڵم لێ بکەنەوە

سەلما: ئەم قسە سەیرە چییە حامید   ئەوانە ئەوەندە بەشەوقن بۆ بینینی تۆ خەریکە ئەتوێنەوە.

حامید: ئاه   نا { ئەیەوێ بیگرێت، ناتوانێت } ئاه   باوکە مەهێڵە بانگیان بکات   تکات لێ ئەکەم

شەریف: { سەلما ئەگرێت } سەلما، هەمووجارێ سوار سەری خۆت مەبە، گوێت لەکوڕەکە نییە

سەلما: نا   نابیستم   ئەو لەگۆڕستان لەئێمە هەڵات و، لێرەش نایەوێ بەسمە ببینێ بۆچی؟ (ئەچێتە دەرەوە)

حەسەن: مەخلوقێك نییە هێندەی ئەم ژنە کەللە رەق بێت.

شەریف: کوڕەکەم حامید،پێم بڵێ تۆوئێمە چیمان بەسەر هاتووە   بڵێی خەون ببینین بڵێ مۆتەکە هاتبێتە سەرسنگمان ئەرێ تۆ مرۆڤێکیت لە گۆشت و خوێن یاخود تارماییت، تارماییەکی لەهەوا دروستکراو   پێم بڵێ خەریکە لەت و پەت ئەبم

حامید: باوکە، تۆ هەڵئەلەرزیت

شەریف:لەوەگەڕێ من لە چ حاڵێکدام و وەڵام بدەرەوە   من گوێ بیستی تۆم

حامید:بەڵام ئێوە خۆ گربن   هەر ئەبێت خۆگربن   بۆ ئەوەی دەرك بەوە بکەن من لە چ حاڵێکدام

شەریف: ئاه   ئاخر چۆن خۆگربین لەکاتێکدا ئەوەی ئێمە بەدیی ئەکەین، مرۆڤێکی‌تر بەدیی نەکردووە.

حامید: باوکە، تکات لێ ئەکەم   یارمەتیم بدە   مەهێڵەتائەبەد ئەم سزا سەیرە هەڵگرم و لەو عەزابانەیدا بژیم کەشاخ لەئاستیاندا هاڕە ئەکات

شەریف: کوڕم   من رۆحی خۆم ئەکەمە قوربانی‌تۆ   پێم بڵێ، ئەبێ من چیبکەم   تەنها پێم بڵێ‌و بەس

حامید: ئیتر دەنگم پێت نامۆ نابێت

شەریف: دەنگت دێتە ناو دڵمەوە   لەپەڕەی دڵمائارامی گرتووە   بەڵام چیبکەم عەقڵی نابەکامم هەتاکو ئێستاش توانای نییە

حامید:عەقڵیشت پێم ئاشنا ئەبێت   ئێستاکە بەتەنها دڵە گەورە بەسۆزەکەتم بەسە

حەسەن: کوڕم   ئەوەندە ئەو کاتە بەفیڕۆ مەدە کە ئێمە زۆرمان پێویست پێیەتی   قسە بکە پێش ئەوەی دایکت بگەڕێتەوەو لەشەپۆلی وڕێنەکانی خۆیدا نقوممان بکات { حامید ئەیەوێ قسە بکات } .

شەریف: {بێدەنگی ئەکات} بێهوودەیە ئەوەتا زریانەکە هاتەوە{سەلما لەگەڵ ساجددا دێنە ژوورەوە} .

سەلما: وەرە ژوورێ ساجید   وەرە ژوورێ باوکت گەڕاوەتەوە   بەسمە؛ تۆش وەرە وەرە

حامید: ساجید کوڕە ئازیزەکەم{ بەشەوقەوە بەرەو رووی ساجید ئەچێ، کەچی بێ توانا ئەوەستێ }   ئاه   خودایا

ساجید: با   ب   ب   { بەرەو رووی باوکی رائەکات، ناتوانێ دەستی لێوە بدات } ب   ب { ناتوانێ قسە بکات } .

شەریف: تۆ ئەمەت ئەویست سەلما   ئەمە دیمەنێکە بەرد ئەکا بەئاو   { هەردوو چاوی دائەخات } ئاه   مەرگ بەرەحم ترە.

{بەسمە بەوپەڕی رەنگ بزڕکاوییەوەو بەوپەڕی لاوازییەوە دێتە ژوورێ، خۆی بەسەعدیەوە گرتووە، سەعدیە دەست ئەکاتە هەلهەلە کێشان، حەسەن خێرا دەمی ئەگرێت } .

حەسەن:دەمت داخە ژنەکە   ئابڕوومان مەبە

سەعدیە: ئابڕوو چوون؟ خۆ دزیمان لەکەس نەکردووە، کوڕەکەمان گەڕاوەتەوە ناومان

بەسمە: حامید   ئازیزەکەم(بەرەو لای ئەچێت) ئاه   خودایا   باوەڕ ناکەم بەوەی ئەیبینم   حامید قسە بکە   ئاه   ئەمەچییە؟ بۆچی دەستەکانم لێت هەڵئەگەڕێنەوە.

سەعدیە: وەرە بۆ لای ئامۆژنی خۆت کوڕم

حەسەن: سەعدیە بگەڕێوە(ئەیگرێت) مەسەلەکە خراپتر مەکە.

بەسمە: حامید قسە بکە   با گوێم لەدەنگت بێت   { هەوڵ ئەدات لەحامید نزیك ببێتەوە }ئاه   خودایا   من شێت ئەبم، بۆچی ناتوانم ئاوێزانی مێردەکەم بم   بۆچی ناتوانم دەست لە مێردەکەمەوە بدەم   ئەمە چییە بەسەرم دێت   ئادەی یەکێکتان پێم بڵێن، پێش ئەوەی عەقڵم لەدەست بدەم

حامید:ئازیزەکەم بەسمە، هەوڵ مەدە   بێ هوودەیە بۆچی ئەشکەنجەی خۆت ئەدەیت

سەعدیە: ئادەی یەکێکتان قسە بکەن ئایا شتێك ئەزانن و نایڵێن و ئەیشارنەوە؟

شەریف: (بەئازارەوە) هیچ شتێ زیاتر لەوە نازانین کە ئەم کورسییانە ئەیزانن

سەلما: ه   ه   هەمووی بەهۆی هیلاکیی و شەکەتییەوەیە.

حەسەن: (بەگاڵتەجاڕییەکی تاڵەوە) هیلاکیی‌و   شەکەتیی.

سەلما: هەروەها برسێتیش   برسێتی‌و سەرماو تینوێتی   ئاه   دوو شەو لەچۆڵەوانییدا   بێ خواردن و خواردنەوە   بێ جێگەو بێ پێخەف   بڵێی ئەو ئاسن بێت   سەعدیە وەرە   وەرە با شتێکی بۆ ئامادەکەین بیخوات{ هەردووکیان ئەچنە دەرەوە)

حامید: {بەئازارەوە} بڵێی بتوانم؟

بەسمە:حامید   ئازیزەکەم   پێم بڵێ بەژنەکەت بڵێ

حامید: نازانم، بەسمە   ئازیزەکەم، نازانم

بەسمە: ئاه   من هەڵئەوەرێم

شەریف: کچم ئێمە هەموومان هەڵئەوەرین هەمووومان ئەتوێینەوە   {ساجید هەوڵ ئەدات قسە بکات، ناتوانێ} .

حامید: ساجید، کوڕەکەم   ئەی تۆ چیتە؟

حەسەن: هیچ نەبووە   ساجید باشە ئەوەندە هەیە ئەو مەسەلە کت وپڕە زمانی لاڵ کردووە.

حامید: هاوار بەماڵم

حەسەن: حامید، شتەکە کاتییە   کاتیی هەروەك دکتۆریش دووپاتی کردەوە، ماوەیەکەو بەسەر ئەچێت   لەبەر ئەوە ئاسوودە بە

سەلما: { لەگەڵ سەعدیەدا بەخواردنەوە دێنە ژوورێ} هەرچییەکت حەز لێیە بۆم ئامادە کردوویت.

حامید: ئاو قورگم وشەکەو پڕە لەوشکە لم {بەبێ تواناییەوە دەست درێژ ئەکات بۆ پەرداخەکە} ئاه

سەلما: کوڕم ئازار مەچێژە من خواردنەوەو خواردنت ئەدەمێ

حامید: چۆن چۆنی دایکە! {بەئازارو ئارەزوویەکی زۆرەوە سەیری خواردنەکە ئەکات}

ئەگەر ئەگەر دلۆپێك ئاو هەبێت تەنها دلۆپێك ئاوو هیچی تر تەنها پاروویەك دایکە

سەلما: کوڕم راکشێ راکشێ من ئاوت ئەدەمێ و ئامۆژنیشت خواردن دەمت بکەرەوە تۆ تەنها ئەوەندەت لەسەرە دەمت بکەیتەوە سەعدیە، دەی { حامد رائەکشێو دەمی ئەکاتەوە سەلما ئاوی ئەداتێو سەعدیەش خواردن ئاوو خواردنیش لەملاو لای دەمیەوە رێچکە ئەبەستن، ئەویش بەشەوقەوە سەر بەلای راست و چەپدا ئەجوولێنێ، ئێ بەڵکو دلۆپە ئاوێ،کەوچکە چێشتێك بقۆزێتەوە بەڵام بێ هوودەیە }

بەسمە: { لەم دیمەنەوە هاڕە ئەکات خۆی ئەخاتە باوەشی شەریفەوە} باوکە باوکە رزگارم کە بریا هەردوو چاوم هەڵ بکۆلرانایەو ئەم دیمەنەم ئەدیبا ئای چاوانم چی ئەبینن

{شەریف بەواق وڕماوییەوە دەست بەسەریدا ئەهێنێ}

حەسەن: ئەم حاڵەتە لەسەرووی بەرگە گرتنەوەیە بەسیەتی ئەشکەنجەی مەدەن ئەرێ ئێوە بەردن؟

شەریف: حامید هەستە هەستە تۆ بۆچی گوێ لەم دوو شێتە ئەگریت، لەکاتێکا ئەزانیت چ سوودێك نابینیت

حامید: من من برسیو تینوم برسێتی هەناوم ئەخوات تینوێتی لەمۆخی ناو ئێسقانم ئەخواتەوە

شەریف: من ئەزانم برسێتی کافرە کافر تێنوێتیش بوونەوەرێکی خورافیەو لەبرسێتی دڵرەقترە بەڵام ئەی ئەی

بەسمە: نا نەبرسێتیو نەتینوێتی وا لە مرۆڤ ناکەن بەم شێوەیەبڕستی لێ ببڕێت بەڵام ئومێد ئومێدی ئەو رزگار بوونە لەو حاڵەتەی تیایدایە

حەسەن: ئاخر هیچ ئومێدێك نییە

سەلما: ئاه حەسەن چ دڕندەیەك لەناختایە

حەسەن: لەناخی مندا یان لەناخی تۆدا کوڕەکەت سەر ئەبڕیت و چێژ لەلنگە فرتێی وەرئەگریت وەك چۆن منالێك وا لە چۆلەکەکەی ئەکات

{لەدەرەوە دەنگە دەنگ دێت و هەروەها لەدەرگادانی خێراو بەزەبر ئەبیسترێت}

دەنگێ: {لەدەرەوە} موبارەك ئادەی موبارەك وەرە دەرەوە بۆمان.

بەسمە: {ساجید لەئامێز ئەگرێ کەبەرەو لای ئەم را ئەکات} مەترسە . رۆڵە گیان مەترسە

حەسەن: ئەوە دەنگی حاجی سەلیمە

شەریف: وایە ئەوە دەنگی ئەوەو باشە چی وای لێ کردووە ئاوا هەڵگەرێتەوە؟ پاشان موبارەك کێیە وا بانگی ئەکات

سەلما: کوڕەکەتە لەو زیاتر کێیە {بەرەو دەرگاکە ئەچێت بەتووندی ئەیگرێ}

شەریف: نا ئەمجارە نا ئەگەر هەر بیرۆکەیەك لەو بیرۆکانەی کەشێتانە مێشکتیان پڕ کردووە، جێ بەجێ بکەیت، وەڵلاهی ئەتکوژم

حاجی: { لەدەرەوە دەنگی دێ} موبارەك، پۆزشم قبوڵ بکەو، لای خوا داوای لێبوردنم بۆ بکە کە من بەخراپیی لەتۆ گەیشتبووم تۆ هەمیشە نموونەی بەخشندەیی بوویت و نزات بۆ کردووم بەبێ نزاکانی تۆ من لەناو چووم موبارەك من فەوتاوم

دەنگێ: ئادەی با بچینە ژوورەوە بۆ زیارەتی خۆ ئەو نە سەروەتەو نەئاڵتوون تاکو هەر بۆ خۆتان بێت بەتەنها ئەوە بەرەکەتێکە خوا لەئاسمانەوە بۆ هەموومانی ناردووە

شەریف: ئەوەشیان دەنگی سەعدونە ئەویش شێت بووە

دەنگێ: چەند ساڵە دایکم شەلەل لێی داوە بەکەس چاك نابێتەوە، بەو نەبێ.

دەنگێ: ئەرێ ئەم دڵڕەقانە بۆچی دەرگا ناکەنەوە.

دەنگێکیتر: ئەم بازرگانە چاو برسییانە، بۆ هەر شتێك نرخێکیان ئەوێت.

دەنگێ: هەر چیم هەیە ئەیدەم خەڵکینە، دایکم لەخەونیدا تارماییەك بەراشکاویی پێی ووتووە: حامید حامید نا ئەوان بۆیان نییە بیشارنەوە وەرن با دەرگاکە بشکێنین

بەسمە: هاوار بەماڵم دەرگاکە ئەشکێنن ئادەی شتێ بکەن { دەرگاکە بەسوورگی دا ئەخات و حەسەن و شەریفیش کورسیو قەنەفەکانی ئەخەنە پاڵ}

دەنگێ: پەنجەرەکە وەرن لەپەنجەرەکەوە بچینە ژوورەوە

حاجی:خەڵکینە لەسەرخۆبن رۆح ئەوەندە لەماڵاندا نامێنێتەوە، بەڵکو بێتە دەرەوە

دەنگێ: ئادەی بەرزم بکەنەوە لای پەنجەرەکە لێ گەڕێن با ببینم

دەنگێکیتر: ببینیت؟چیی ببینیت لەکاتێکا تۆ کوێریت.

دەنگ: خەڵکینە ئادەی بەرزی کەنەوە بەڵکو خوا لەسەر دەستی حامیدا شیفای بۆ نووسیبێ.

{شووشەی پەنجەرەکە هاڕە ئەکات}

سەعدیە: چی بکەین شوشەی پەنجەرەکەیان شکاند

حامید: بمشارنەوە   مەهێڵن کەس بم بینێ{ بازنەیەکی بەدەورا ئەکێشن}

دەنگ: ها   ئەیبینیت؟

دەنگەکەی‌تر: (ئەوەی بەرزیان کردۆتەوە) بەڵێ   بەڵێ   بوونەوەرێکی نورانییەو خەریکی نوێژ کردنە.

شەریف: نوێژ ئەکات؟ هەمووان سەیری حامیدی گرموڵە بوو ئەکەن}.

حاجی: { لەدەرەوە} نوێژەکەی پێ مەبڕن لێی گەڕێن{دوای دێینەوە لای ئەمان لەو کاتەدا گوێ لەدەنگی ئەوان ئەگرن کە چۆن دوور ئەکەونەوە}.

هەمووان: کوێرەکە وتی نوێژ ئەکات{ بەسەرسووڕمانەوە سەیری یەکتری ئەکەن}

سەلما: بەڵێ نوێژ ئەکات   چیتانە، سەرتان سوڕ ئەمێنێ   کوێرەکە راستی کرد   ئەو

شەریف: گوێ بگرە ژنەکە   من ئاگادارم کردیتەوە لەوەی

سەلما: ئاگادارت کردمەوەو منیش گوێڕایەڵیم کردیت   ئەوەتانێ ئەوانیش رۆیشتن   { کورسییەکان لا ئەبات و هەردوو تاکی دەرگاکە ئەخاتە سەرپشت} ئەوەتا کەسی لێ نییە. شەو نەبێت هیچ نەماوەتەوە، هەروەها ئەو نهێنی‌یەشی کە بۆیان ئاشکرا کردین

هەمووان: نهێنی؟

سەلما: بەڵی   نهێنی   ئەوە چیتانە وا هەڵئەلەرزن   من هەڵوێستەم لەئاست نهێنی‌یەکەدا کردووە.   { {بەسوجدەوە روو ئەکاتە حامید} ئەو موبارەکەو ئێمە پیسین   ئەو رۆحییەو ئێمە بەشەر   ئەو نوورانیەو ئێمە تاریکی پەرست

شەریف: ئەرێ ئەوە تۆ خڵەفاویت هەی

سەلما: لەبەر ئەوە، کەسمان ناتوانێت دەستی لێوە بدات و جورئەتی نییە لێی نزیك ببێتەوە تەنها تاکو ئەو سنووورە نەبێت کە خواوەند ئەیەوێ

شەریف: ئەی ئاوو خواردنەکە   بڵێی ئەوانیش پیس بن وا ناچنە ناو دەمیەوەو بەملاولای دەمیدا دێنە خوارێ   ناخی ئەبزوێنن و کەچی لەلێوەکانی‌نزیك نابنەوە

سەلما: ئاو ئاوی ئێمەیەو خواردنیش هەر هی ئێمە   ئەویش   ئەویش بوونەوەرێکی ترە

شەریف: ئەم ژنە شێت بووە   زیاتر لەو ژن و پیاوانەی کەخڵەفاون و خەریك بوو ماڵەکەمان بەسەردا بروخێنن

سەلما: بەڵام خۆ وایان نەکرد   بۆچی؟ ئەی پرسیارت لەخۆت نەکردووە بۆچی؟ بڵێی لەئێمە ترسابن؟ ئەی ئێمەیان نەکردە مشکی ناو تەڵە (بێ دەنگی) وەڵامم بدەرەوە بۆ بێدەنگ بوویت   وەڵامم بدەنەوە بۆ بێ دەنگ بوون   (بێ دەنگی) چونکە مەشیئەتی خوا وای ویست

حامید: دایکە   دایکە   هێندە زیادە رۆیی لە وەهم و خەیاڵە خورافیەکانتدا مەکە   هەرچی منیشم

سەلما: تۆ مەخلوقێکی پیرۆزیت کوڕم   تۆ

حامید: نا بەڵکو من مەلعونم   مەخلوقێکی مەلعونم   مەلعونم دایکە

هەمووان: حامید

حامید: ئەوە حەقیقەتە، ئیتر کاتی ئەوە هاتووە بیزانن

حەسەن: ئاخر لەبەردەم ژنەکاندا نا   ئەی

حامید: بەڵکو لەبەردەمی هەموویاندا و لەبەردەمی ئێوەشدا   تەنانەت ئەم بوونەوەرە شەفافەش کە لەپاکیی‌و منداڵێتی‌یەکی بێگەرد خوڵقاوە، پێویستە ئەویش بیزانێت کەباوکی مەلعونەو، هەروەها مەحکومە بەسزایەك کەلەعەقڵدا نییە   تکاتان لێ دەکەم یارمەتیم بدەن   رزگارم بکەن   تەمەنی ئەم ئەشکەنجەیەم کورت بکەنەوە

سەعدیە: باشە کوڕم، بۆچی سزا؟

حامید: چونکە من قەرزارم   تاکو ئێستاش گەلێ قەرزم لەئەستۆدایە   یان تاکە قەرزێکی ترسناك کەنازانم چییەو ؟ بەچەندە؟ کێ خاوەن قەرزەکەیە؟

بەسمە: سالآنێکە تۆ مامەڵە بەقەرزەوە ناکەیت‌و، هەرچی قەرزە کۆنەکانیشتە، دەمێکە داومانەتەوە.

حامید: ئاخر ئەوەیە مەسەلەکە، ئەوەیە دەماغی من ئەهەژێنێ   من دەمێکە لەمامەڵەمدا لەگەڵ خەڵکیدا ئاخیرەتم بەلاوە ناوە

سەلما: نا   کەس قەرزێکی لەئەستۆی تۆدا نییە   هیچ قەرزێك

سەعدیە: سەلما، پەلەمەکەو بە نا وەڵام مەدەرەوە   با دەفتەرو کاغەزە کۆنەکانی بگەڕێین رەنگە کەسێکیتان لەبیرکردبێت.

شەریف: ئەی کاغەزە کۆنەکانی لەکوێن؟ هەموویان بوونە خۆراکی ئاگرو بونە خۆڵەمێش

حەسەن: لەو خەڵکە ئەپرسین کەمامەڵەی لەگەڵ ئەکردن

شەریف: ئەی لەکوێ ئەو خەڵکە بدۆزینەوە   زەمەنێکی درێژ بەسەر چووە ئەوەی مردووە مردووەو، ئەوەشی

حامید: ئەی چارە چییە باوکە؟ خۆ ناکرێ لەژێر باری ئەم سزا سەیرەدا وازم لێ بهێنن   ئەو پێی ووتم   بەوپەڕی راشکاوییەوە پێی وتم من کەسێك ناگرمە خۆم کە قەرزێك لەئەستۆیدا بێت

بەسمە: پێی وتیت؟ کێ پێی وتیت؟

حامید: زەمین.

هەمووان: { بەسەرسووڕمانێکی زۆرەوە} زەمین؟ {لەنێو خۆیاندا ورتە ورتێك ئەکەن}

حامید: بەڵێ زەمین

شەریف: زەمین تۆی دواند، قسەی لەگەڵ کردیت؟

حامید: ئەی باوەڕم پێ ناکەن؟ (بێ دەنگییەك)ئێوە باوەڕ بەمن ناکەن   لەچاوتاندا گومان ئەخوێنمەوە.

بەسمە: بەڵام زەمین   ئاخر، حامید   زەمین؟

حامید: ئاه   چ نائومێدییەکە، کەس باوەڕم پێ ناکات   ئەمە زۆر خراپترە لەوەی کە ئەیچێژم   قورسترە لەو عەزابەی کە ئەیچێژم کەواتە مانەوەم لەلاتان چ سوودێکی هەیە کە هیچ کەسێکتان هاوکاریم نەکات

{چۆن هاتە ژوورەوە، ئاواش بەنیمچە فڕینێکەوە ئەچێتەوە دەرێ}

هەمووان: { بەدوایدا رائەکەن} بگەڕێوە حامید   حامید   بگەڕێوە   ئاه حامید

دیمەنی دووەم

حامید: { بەهیلاکییەکی زۆرەوەدێتەوە ناو گۆڕستان} سوپاس بۆ خوا کە دوای سێ رۆژ گەڕان، لەدۆزینەوەی خاوەن قەرزەکەدا سەرکەوتنی پێ بەخشیم { بەرەو گۆڕەکەی هەنگاو ئەنێت} بەڵام ئەی خەڵك بۆ وایان لێهاتووە درۆو دوو زمانیی بەدەم یەکترەوە ئەکەن.

لە هەر کەسێك نزیك ئەبمەوە هێندە نابا دڵە لەرزێی پێ ئەکەوێ   نا   داوای هیچت لێ ناکەم، تۆ قەرزاری من نیت، من قەرزاری تۆم   ئاه لەخەڵك   ئاه   (ئەچێتە گۆڕەکەوە) ئێستا وەختێتی حامید، ئەی ئەشکەنجە چێژ، ئێستا وەختت هاتووە کە لەئارامگەکەتدا راکشێی بەئارامییەوە چاو لێك بنێی   من قەرزەکەی خۆم کە قەرزێکی بچووك بوو دامەوە   نەئەبوو ئەم سزا نابەجێیەم بەسەردا بسەپێنیت   ئەو قەرزە هێندەی نەئەهێنا

دەنگێ: { دەنگێکی نامۆیە   وەك ئەوە وایە لەهەر چوار لای گۆڕستانەکەوە بێت} قەرزی من نەپارەیە، نەئاڵتوون

حامید: { بەراچڵەکینەوە} ئەی ئەو قەرزەی تۆ ئەکرێ چی بێت(بێ دەنگی)   وەڵامم بدەرەوە قەرزەکەی تۆ چییە   چییە؟

شاکر: { لەو سەری گۆڕستانەکەوە دێت} ئەی نازانیت؟ ئەی نەتزانیوە؟

حامید: شاکر پێم بڵێ چییە   شاکر بیڵێ شاکر، بەراستی من نازانم چییە

دەنگ: تۆ وەك جەستەیەکی سەر ئاو کەوتوو ئەمێنیتەوە   نەزەوی ئەتگرێتە خۆی‌و، نەئاسمانیش قەبوڵت ئەکات   تاکو بزانیت ئەو قەرزە چییەو بیدەیتەوە.

حامید: (هاوار ئەکات)   ئەمە عەدالەت نییە   ئەمە عەدالەت نییە شاکر   فریام کەوە شاکر

شاکر: { بەرد بارانی ئەکات} بڕۆ   بڕۆ   دەی   بڕۆ   { حامید ، ئەگەر چی بەردەکانیش بەری ناکەون، بەڵام لەتاو ئازار هەر گینگڵ ئەدات}.

سەرچاوە:-
گۆڤاری الاقلام   ژمارە دوو-شوباتی 1990
ل.ل 74-87

"زێوان"

نووسینی: محێدین زەنگنە

رۆڤار کردوویە بە کوردی

کەسێتییەکان

مەسعود: گۆڕهەڵکەنێکە بە تەمەن نزیکی حەفتا سالانە

خەلیل: زێوانی گۆڕستانە هاوتەمەنی مەسعودە

مەحمود: گەنجێکی لە خوار بیست سالانەوە

ئاماژەیەك: "ئەم شانۆییە پشتی بە روداوێك بەستووە کە لە پەنجاکاندا و لە گۆڕستانی (شێخ محێدین)ی شاری کەرکوك رویداوە، واتە ملکەچی بارودۆخێکە، کە روداوە راستەقینەکانیش ملکەچین کاتێك کە هونەر لێکی هەڵدەشێلێ و سەرلەنوێ دایدەڕێژێتەوە"

[گۆڕستان. گەرمایەکی بە تینی خۆری پێش نیوەڕۆ، چەند قەبرێکی هەڵکەنراوی سەرداپۆشراو، گۆڕێکی تریش کاری تێدا دەکرێ. گۆڕهەڵکەنێکی پشت چەماوەی شەکەت بە تەمەن نزیك حەفتا سالەی لێ دێتە دەرێ و بۆ لای مەرکانەی ئاوی ژێر حەسیرەکە دەچێ. ئاو دەخواتەوە، دەم و چاوی دەشوا، جگەرەیەك دادەگیرسێنێ، دەکۆکێ. دەگەڕێتەوە ناو گۆڕەکە و خەریکی سەرداپۆشینی دەبێت. زێوانی گۆڕستانەکە بەدیار دەکەوێ، لە حالی گۆڕهەڵکەندایە، بە قەبرە تازە داپۆشراوەکاندا دەڕوانێ].

زێوان: ها مەسعود.. ئێستاش هەر خەریکی هەڵکەندن و سەرداپۆشینی قەبری؟!

مەسعود: بۆ ئەمە خراپەی بۆ کەس تیایە؟ ئایا هەقی گۆڕهەڵکەندنەکەم نەکڕیوە؟ ئایا کرێت نادەمێ.

زێوان: بە من؟ بۆ من خاوەنی گۆڕستانەکەم (مەسعود دەکۆکێ)- کۆکینەکەی توندتر دەبێ.

مەسعود: گلەییم لە تۆ نەکردووە.

زێوان: تۆ هەر وەك خۆتی، هەمیشە میزاجت خراپە (ئەچێ بۆ لای ئاوەکە)

مەسعود: وەرە تۆش وەکو من لە بەرەبەیانیەوە تا ئێوارە خەریکی هەڵکەندن بە، ئەوسا هەوڵ بە میزاجت لە هی من باشتر بێت!.

زێوان: بە زەییم پیاتا دێتەوە کە ئەو هەموو ڕەنجە بی‌سوودە ئەدەی.

مەسعود: بۆچی بێ سوودە، خوا ڕزقی بەندەی خۆی ئەدا. بەلام ئەوەیە جارێ ئەیگرێ و جارێ ئەیکاتەوە.

زێوان: ئامەنتو بیلا! [ئاوەکەی دەخواتەوە.. هەوڵدەدا میهرەبانی خۆیی بۆ بنوێنێ] نازانم بەم گەرما بە تینە چۆن دەتوانی ئەو ئاوە بە ساردی ڕابگری.

مەسعود: "گوێ بە تێبینییەکەی نادات" ئەگەر ڕزق و ڕۆزی هەمیشە سەردانی مرۆڤی نەکرد ئەوا دەبێ لانی کەم خۆمان لە پیشوازیدا بین تا دێت (لێی وورد دەبێتەوە)

زێوان: ئە.. ئاوا پێشوازی بکەین، بەو قەبرانەی لێرەو لەوێ پەرش و بلاویان دەکەیتەوە؟

مەسعود: لێرەو لەوێ پەرش و بلاویان ئەکەمەوە؟! ئەمانە قەبرن خەلیلن خەلیل؛ گوڵ نین گۆڕستانەکەیان پێ بڕازێنمەوە.

زێوان: (بە ڕەقی) گۆڕستان گۆڕستانی من نییە!

مەسعود: پێم بلێ خەلیل، تۆ لە قەبر ئەترسی؟

زێوان: کابرا تەمەن بە دەست خوایە.

مەسعود: (لێی ورد دەبێتەوە) ڕزق و ڕۆزیش هەر لەلای خواوەیە (دەکۆکێ).

زێوان: تۆ ئەگەر چارەیەکی ئەو کۆکینەت نەکەی وێران دەبی (ئینجا) بۆ ئاوا بەو شێوە غەریبە لێم ورد دەبیتەوە؟ ناشێ بە خۆراکی یەکێ لە چالە دەمداپچڕاوەکانتم بزانی؟!

مەسعود: ئەترسم ئاژەڵێکی ڕێ هەڵە کردووی "پێش ئەجەلی خۆی تێ بکەوێ و لای خوا گوناهبار ببم (بە دەم سەرداپۆشینی گۆڕەکەوە) بۆچی هاتووی؟

زێوان: تینووم بوو ئاوەکەی لای منیش هاتۆتە کوڵ، هاتم لە ئاوە ساردەکەی لای تۆ بخۆمەوەو ئیتر..

مەسعود: ئیتر چی؟

زێوان:(بە خەمێکەوە) مام مەسعود تەنیایی زۆر سەختە (ئەیەوێ دابنیشێ) منیش لەوێ...

مەسعود: (قسەکەی پێ دەبڕێ) تۆ دەربارەی چی ئەدوێی، من لێرە ئیش دەکەم (بە توڕەییەوە گلەکە تورهەڵئەدا) باشتر وایە بەجێم بێڵی.

زێوان: (بە حەسرەتێکەوە) جگەرەیەکت پێ نیە، من هیچ جگەرەم لا نەماوە.

مەسعود: ئەوە قتووەکەیە لە لاتەوە، چەندت ئەوێ ببیە.

زێوان: جگەرەیەکم بەسە، بەڵام ئەگەر ئەو کوڕە، مەحمود هات بەڵکو بۆم بنێرێ.

مەسعود: باوەڕ ناکەم بێت، پاشان ئەو کوڕ نیە پیاوە (دەکۆکێ) چیت لێی ئەوێ؟

زێوان: جگەرەم بۆ بکڕێ.

مەسعود: مەحمود خزمەتکار نیە. ئەوە قتووەکەت بە دەستەوەیە. ببیە بۆ خۆت (دوای پڕکردنەوە چاڵەکە ڕێك دەخا).

زێوان: (قتووەکە فڕی ئەدا) تەنانەت خوڵقیشت وەکو خۆت بێ تامە.

مەسعود: (لە پشتەوە بۆی دەڕوانێ، بە بالایدا دەڕوانێ، بە پەلە دەگەڕێتەوە، دەکەوێتە هەڵکەندنی چاڵێکی تر،) بەخت.. هەموو جارێ لە دەرگا نادا. بەڵام کە لە دەرگای دای پێویستە کەسێك هەبێ بچێت بە دەنگەوەو پێشوازی لێ بکا (لەسەر هەڵکەندن بەردەوامە شانۆ بۆ ماوەیەك تاریك دەبێ و پاش ڕوناك بوونەوە ئەو کارەکەی تەواو کردووە، لە چاڵەکە دێتە دەرەوە ئەچێتە بەر سێبەری کەپرە حەسیرەکە، نان دەخوا، ڕادەکشێ جگەرەیەك دەکێشێ. کۆکە لێی ناگەڕێ، هەڵدەسێ. بۆ ئەملاو ئەولای دەڕوانێ) ئای.. ئای، گەنجە قوڕمساغەکانی ئەم دەورو زەمانە، تف، سەعاتێ خەو بەکرێی ئیشی ڕۆژێك دەگۆڕنەوە (دادەنیشێ بە دەنگێکی ژنانە لاسایی دەکاتەوە) نازانم بۆ ئەم مەحمودە بە درێژایی ئەمشەو هەر ئەمدیواو دیوی دەکرد و نەدەخەوت. ئێستا نەبێ بێدەنگ و کپ بوو. نا.. نە بەخوا، نامەوێ خەبەری بکەمەوە (ئەمجارەیان بە دەنگی خۆی) ئەی ئێستا بۆ خەبەرت کردەوە، بۆ نەتهێشت ئەو کوڕە نازدارەت شەوو ڕۆژ بە یەکەوە گرێ بدا؟ بە تاکی تەنیا خۆم سێ گۆڕم هەڵکەندووە، پشتم ترازا.. نەخێر یەك فلسی نادەمێ (گەنجێکی لاواز دێتە ژورەوە نیشانەی نەخۆشیەکی پێوە دیارە) ڕوناکت کردینەوە؟ خۆ هێشتا خۆر ئاوا نەبووە، دەبوو هەر لە خەودا بیت تا هەر بە تەنیا وەك گۆڕهەڵکەنینەکە مردووەکانیشم بنێژایە.. ئەوجا کرێ کەتم دەهێناو لە ژێر سەرینەکەت دامدەنا.

مەحمود: (بە جۆرە شەرمێکەوە)، مام مەسعود نەنوستبوم.

مەسعود: ئەی دایکت درۆی لەگەڵ کردم؟

مەحمود: دایکم.. درۆ ناکا.

مەسعود: (لاسایی دەکاتەوە) دایکم درۆ ناکا.. کەوابوو من درۆ ئەکەم.

مەحمود: دوو لە تۆ مام مەسعود، لە ناو جێدا بووم، بەڵام نەخەوتبووم. (دەکۆکێ)

مەسعود: باشە لە ناو جێدا چیت ئەکرد، منیش لێرە تەپووتۆز بم خنکێنێ لەبەر خۆرەکەدا بسوتێم؟

مەحمود: لە..

مەسعود: کارم بە سەرەوە نیە لەکوێ بویت یا نا.. دە بچۆرەوە بۆ ئەو جێیەی لێی بووی. (زۆر بە توندی دەکۆکێ)

مەحمود: (بە ترسەوە) مام مەسعود.. شوکور سەلامەتی.

مەسعود: ئەی بۆ نا.. تۆ لێرە بی یا نا من هەمیشە سەلامەتم.

مەحمود: مام مەسعود.. من..

مەسعود:ئیمڕۆ تۆ ڕۆژانەت نیە.

مەحمود: لەبەر ئەوە نەهاتوم.

مەسعود: ئەی باشە بەم نیوەڕۆیە بۆ هاتووی، هەر بۆ ئەوەی لە ناشتندا یاریدەم بدەی؟

مەحمود: (بە دەوری خۆیدا دەڕوانێ) نا.. ناش.. تن؟ (پاشان) خۆت چۆنی بە باش دەزانی.

مەسعود: نا.. نا.. ناشتن لە گۆڕهەڵکەندنەکە ئاسانترە، وەك دەزانی لە ناشتندا هەمیشە خەڵکانێك لەگەڵ مردودان. ئەوان بێ هیچ بەرامبەرێك یاریدەم ئەدەن.

مەحمود: داوای لێبوردن دەکەم.. من.. من زۆر بە داخەوەم.

مەسعود: جا باشە لێبوردن چ سوودێك بە من دەگەیەنێ، لە کاتێکدا ئەم ماندوبوونە بڕستی لێ بڕیوم و گۆڕستان هێزی پێ نەهێشتوم.

مەحمود: ئەوە پەروەردگار پشتیوانتان بووە.. وە..

مەسعود: ئەو مۆڵەتی لە تۆ ناوێ.. (دەکۆکێ، کۆکە بڕستی دەبڕێ).

مەحمود: (بەزەیی بە حاڵیا دێتەوە) ئا..

مەسعود: گوێ بگرە مەحمود، بێ منجە منج و نووزە نووز، خوای ڕاستە باوکت پیاوێکی باشەو هاوڕێی عومرە، هەر ئەویش تکای لێ کردم لای من کار بکەی.. بەڵام من ناتوانم شتێکت بدەمێ بەرامبەر بە هیچ.

مەحمود: ڕاستە.. مامە.. ڕاستە.

مەسعود: پاشان باوکیشت قایل نابێ بەرامبەر نیوەرۆخەو من ڕۆژانەت بدەمێ. ئینجا من لە سەر گەنجینە دانەنیشتووم.. ئەوەی دێتە دەستم بەشی خۆم ناکا.

مەحمود: هەقی خۆتە مامە.. هەقی خۆتە..

مەسعود: جا ئەوەی تۆ لێمی وەرئەگری.. من بۆ خۆم پێویستم پێیەتی.

مەحمود: ئەمە دەزانم. لەمڕۆ بەدواوە هیچت لێ وەرناگرم.

مەسعود: بۆ خۆبەخشانە ئیش دەکەی؟ نا.. نا. مەحمود من پیاوێکم ڕێزی خۆم لە لایە خێرو منەتی کەس قبوڵ ناکەم.

مەحمود: من.. من ئیش ناکەم.. نامەوێ کە..

مەسعود: ئەی بە چی دەژیت؟ بە خۆڵ؟ پاشان.. پاشان تۆ بیرت لەو دایکە پیرەو باوکە پەککەوتەیەت کردۆتەوە؟

مەحمود: ئیش ئەکەم.. مەبەستم.. مەبەستم ئەوەیە بەدوای کارێکدا ئەگەڕێم.

مەسعود: ڕاوەستە، ڕاوەستە، یانی چی ئیش ناکەی.. ئا.. ئا.. مەبەستت ئەوەیە لەگەڵ مندا کار ناکەی؟

مەحمود: ئـ.. ئـ.. ئـ مامە گیان خۆشم ئەوێی "مەسعود ئازاری هەیە.. سنگی دەشێلێ" مامە.. ئەوە چیتە؟

مەسعود: چاوەڕوانی ئەوەم نەدەکرد. وەرە.. وەرە دانیشە.. هیچ ئەزیەتم دای؟

مەحمود: نەخێر من لەوپەڕی باشیدام.

مەسعود: کەوابو، ئیتر چیە؟ گرانە؟ یانی ئیشەکە بەو جۆرە گرانە؟

مەحمود: کارەکەم ئەزیەتم ئەدا. من بەرگەی ئەو ئەزیەتە ناگرم.

مەسعود: ئەزیەت.. ها.. ئەزیەت؟ هیچ حەوانەوەیەك نیە بە بێ ئەزیەت.. پاشان تۆ باس لە چ ئەزیەتێك دەکەی ئەرکی گەورە بە سەر منەوەیە من گۆڕ هەڵدەکەنم و گڵ فڕی ئەدەم.. منم کە..

مەحمود: ئەوە بەلای منەوە گرنگ نیە، بەڵکو..

مەسعود: کرێ؟ کرێکەت کەمە؟ وا نیە؟ جا گوناهی من چیە، خۆ ملیۆنێکم دەست ناکەوێ، پاشان خەڵکەکە چاوچنۆکن بە تەنگ مردووەکانیانەوە نایەن.

ئینجا مردووەکان، مردووەکان خۆشیان کەم.. پەنام بە خوا.. کوڕە خەریکە زەللەم پێ دەکەی.

مەحمود: مام مەسعود.. من..

مەسعود: تۆ بەرژەوەندی خۆت نازانی. ئەو سەگە پیرە خەڵەتاندووتی، دوێنێ بینیمت لە گەڵیا ئینکاری مەکە، من دەزانم بە ڕۆژانەی زیاتر تەفرەی داوی، وا نیە؟

مەحمود: کێ؟ مەبەستت لە کێیە؟

مەسعود: هادی و خەڵکی وەك هادی، با بزانیت قەبرسانەکەی ئەو هەمووی بەردەڵانە تەنانەت نوێڵ و پیك بەرگەی ناگرن و ئاسنیشی تیا ئەپروکێ بەڵام هەر بەخۆشی نازانێ.. نالەبار ترین زەوی ئەم دنیایەیە.

مەحمود: بەڵام مام هادی هیچ پەیوەندیەکی بەو بۆچوونەی تۆوە نیە.. یا..

مەسعود: بەڵی خۆیەتی، ئەو سەگە ملەیە.. هەر دەبێ بە دەستی خۆم بینێژم ئا ئەوە.. ئا ئەوە گۆڕەکەیەتی بە پشتیوانی خوا بە تەرمەکەی ئەو نەبێ پڕی ناکەمەوە. ئەبینی.. ئەبینی.. (ئەچێ بەلای گۆڕێکەوە و ئەو قوماشە لادەبا کە گڵەبان کراوە. کۆکە دەیگرێ).

مەحمود: (بە ترس و دڵەڕاوکێوە) مامە.. مامە.. حاڵت خراپە.. زۆر خراپە. (مەسعود وەك هەر گوێی لێ نەبێ لە سەر کارەکەی بەردەوامە).

مەسعود: ئەو نەگریسە هەموو وەرزێك ململانێم لەگەڵ دەکا کار گەیشتۆتە ئەوەی سێ قاتی ئەوە بدەم کە پێشتر داومە.

مەحمود: مامە باوەڕم پێ بکە.. هادی

مەسعود: هادی و ئەوانی وەك ئەون-سەگی برسین، بۆ پلەگۆشتێك پەلاماری دایکشیان ئەدەن. بەڵام تۆ هەرگیز لای ئەوان زەویەکی وەکو ئەم خاکی گۆڕستانەی لای منت دەست ناکەوێ هەر ئەتوانی بە نینۆك هەڵیکۆڵی بڕوانە.. بڕوانە.. لە کوێ ئەم نیعمەتەت دەست ئەکەوێ "دەست ئەکا بە هەڵکۆڵین".

مەحمود: مامە، هەمو پەنجەکانت بوونە خوێن، تکا ئەکەم بەسە بەس (دەستی ئەگرێ) من نیازم نیە لای هیچتان ئیش بکەم. من هەر لە نیازما نیە کاری گۆڕهەڵکەنی بکەم.

مەحمود: ئاوا؟ دیارە بەنیازیت بازرگانی بکەیت، دەی خوا پشتیوانت بێ (بە لاقرتێوە) ئەگەر پێ گەیشتیت و بوویتە بازرگانێکی گەورە، مامە مەسعودی ڕسوای ناو گۆڕستانت یاد نەچێ.

مەحمود: من؟ نا مامە گیان، هەتا لە ژیاندا بم چاکەی تۆ لە یاد ناکەم.

مەسعود: تۆ زۆر سەیری، لەگەڵ ئەوەی کە زۆر پێویستیت بە منە کەچی بەجێم دێڵی. مەحمود، (مەحمود بێ تاقەت دیارە) ئەوەی لە دڵتایە بیڵێ، قسە لە ڕوو بە کوڕی خۆم.

مەحمود: خۆزگە ئەمتوانی (بێ تاقەتە) خۆزگە ئەمتوانی..

مەسعود: هیچت لێ بینیوم؟ ناڕێکیەك لە ئیشەکەمدا هەیە؟ بۆ نموونە، گزی لە مردووەکان دەکەم؟

مەحمود: خوا نەکا، نەء، تۆ نموونەی پیاوچاکیو سەر ڕاستیت.

مەسعود: گوێ بگرە کوڕم، من لە جێی باوکتم، ئەو تۆی بە ئەمانەت لای من داناوە تەنانەت.. تەنانەت بیرم لەوە کردبۆوە ئەو ئەرکە گرانەی بە سەرمەوەیە بیخەمە ئەستۆی تۆ، تۆ جێی متمانەی منی، ئەوەی بە مێشکتا دێ بیڵی و قسە لە ڕووبە.

مەحمود: بم بورە، مامە.. لەمڕۆ بە دواوە متمانەم مەدەرێ.

مەسعود: متمانەت نەدەمێ؟ (ئەکۆکێ) کوڕە ئەوە ئەڵێی چی، من متمانەی بەرو دوام لە سەر خواو ڕەنجی خۆمە، مادام توانای پاچ وەشاندم تیا ماوە، زیندەوەرێك نیە پشتی پێ ببەستم.

مەحمود: ئەزانم، ئەزانم چەند بزورگ و بە توانای، ئاواتمە بە درێژایی تەمەنی خۆم خزمەتت بکەم، بەڵام..

مەسعود: بەڵام چی؟ قسە بکە بەڵام چی مەحمود (زۆر بە توندی ئەکۆکێ) قسە بکە با نەخنکێم..

مەحمود: ئیش، ئیشەکە خۆی زۆر ئازاربەخشە بۆ من، تووشی نائومێدیم ئەکاو خەوم لێ ئەزڕێنێ نە شەو نە ڕۆژ خەو ناچێتە چاوم (مەسعود زۆر دڕندانە لێی دەڕوانێ" ئ..ئ.. لە من توڕەیت؟

مەسعود: ها؟ نا.. نا.. بەڵام من سەیرم لەوە دێ، سەرەتای هاتنە سەر کارت چۆن بوو ئێستاش چی دەڵێی، سەیرە دوای چەند ساڵ کارکردنت دێیت و وا دەڵێی و وا دەڵێی، بە ڕاستی پێم سەیرە، من وام زەین دەکرد زۆر گونجاو بیت لە گەڵما.. تەنانەت.. تەنانەت، ئاسودەش بیت.

مەحمود: بەڵی وایە، وەکو دەڵێی زۆر گونجا وو ئاسودە بووم، بگرە دایك و باوکم وەك پاڵەوان و فریاد ڕەس هەموو ئێوارانێك پێشوازیان لێ ئەکردم، ئەوەش هانی ئەدام پێش کازیوە منیش تۆ ئاسا بگەمە گۆڕستان و بە درێژایی ڕۆژ بێ ماندوێتی و بێزار بوون خەریکی ئەو کارە گرانە بم.

مەسعود: ئەی کەوابو، چۆن وا گۆڕایت؟ (ئەکۆکێ)

مەحمود: بە تەواوی نازانم، یا.. یا.. ناتوانم ڕوونی بکەمەوە، نا..

مەسعود: باشە.. باشە.. ئەوەکەی ڕویدا؟ مەبەستم لەوەیە لە کەیەوە هەستت بە دڵتەنگی و بێزاری کرد، لە من؟

مەحمود: (خەریکە دەگری) مامە لە تۆ نا، هەرگیز لە تۆ نا..

مەسعود: باشە.. باشە.. ئەی لە گۆڕستان.. ئەی لە ئیش؟ (مەحمود ئازار دەچێژێ) ئەو ڕۆژەی چوویتە ناو قەبرەکەوە؟ (وەڵام ناداتەوە) وا نیە؟ (بێدەنگی) پێویست بوو خۆم بەوە بزانم کە بۆ منالێکی وەکو تۆ سانا نیە دەست لە مردوو بدا (ئەکۆکێ) لەوە زیاتریش چارەم نەبوو ئازاری پشتم بڕستی لێ بڕیبووم کەسێکی خاوەن مردوەکەش نەئەهات هاوکاریم بکات هەریەکەیان خەریکی فرمێسکە دڕۆینەی خۆی بوو.. پاشان ئەگەر ڕۆژێ لە ڕۆژان ویستت جێی من بگریتەوە پێویستە فێربی. هەرگیز فێریش نابی ئەگەر دان بە خۆداگرو ڕەق نەبیت.

مەحمود: بەڵام.. بەڵام شتێکی ترسناک بوو، هەرچەند دەمویست لە بیر خۆمی بەرمەوە کەچی هەر بیرکردنەوەی داگیری دەکردەوە.. ئا.. ئاە..

مەسعود: ڕادێی.. ڕادێی.. منیش وەکو تۆ کە بۆ یەکەمجار دەستم لە مردودا هەروام لێهات (ئەکۆکێ) مەحمود، تۆ کارت نەبێ لەمەودوا بە هیچ جۆرێ داوات لێناکەم دابەزیتە ناو قەبرەوە، هەرگیز کارێکی وات پێ ناسپێرم.. بەڵام ئەوەندە هەیە جێم مەهێڵە (بە توندی ئەکۆکێ)..

مەحمود: (بە چپەیەکی قوڵ) باشە ئەی دیمەنی پیاوەکان؟

مەسعود: دیمەنی پیاوەکان؟ باشە ئەوانیش ترس ئەنێتە دڵتەوە؟

مەحمود: ناتوانم لەو پیاوانە بڕوانم کە دەگرین و ناوچەوانیان ئەچێتە خۆڵەوەو باڵایان قوڕاوی دەبێ، یا وەکو ژنان ئەکڕوزێنەوە.

مەسعود: باشە، بۆ ئەو دیمەنە تازەیە بەلاتەوە؟

مەحمود: نا، بەڵام دیمەنی ئەو پیرەمێردەی، کە بۆ بەدبەختی من کوڕەزاکەیم ناشت، کەچی هاواری کردو خۆیدا بە سەرماو وتی: لە هەموو دنیادا هەر ئەوم هەیە، لە بری ئەو من بنێژە، دەموچاویم نیشان بدە با ماچی بکەم.

دە بێبەزەیی هیچ نەبێ با ماچی بکەم، کاتێکیش ویستم بەقسەی بکەم تۆ نەتهێشت.. پاڵت پێوە ناو قیژاندت بەسەریا، کابرا خۆ ڕۆژەکە بە ناشتنی تاکە مەیتێکەوە ناکوژین، ئیتر پیرەمێردەکە خۆی لە زەویەکە ئەگەوزاندو ئەگریا.. گریانێك ئاسنی ئەتوانەوە.. لەو پیرەمێردەدا باوکم و لە کوڕەزاکەشیدا خۆم ئەبینیەوە، لەو کاتەدا پڕ بە دڵ ئارەزوم ئەکرد ئەرزەکە قوتم بدا، زۆر قورس بوو، قورس بوو بە ڕادەیەك ترسام.. و.. و.. هیچ ئاسودە نەبووم هیچ.

مەسعود: باشە کێ ئەڵێ، ئەوە منیش ئاسوودە ئەکا، وەك هەمیشە وتومە دەرگای ڕزقەکەمان لەوێوەیە.

مەحمود: دەرگای تریش هەیە بۆ ڕزق (مەسعود ئەکۆکێ) با لە دەرگایەکی تر بدەین.

مەسعود: دوای پەنجا ساڵ؟

مەحمود: بۆ هەر کەسێ کە بیەوێ شێوازی ژیانی بگۆڕێ، هەمیشە ماوە هەیە. بۆ گۆڕین.

مەسعود: ئەوە بۆ کەسێکە بیەوێ، من نامەوێ.

مەحمود: (بە خەمۆکیو ئازارەوە) ئەزانم. گۆڕهەڵکەندن لەلای تۆ بۆتە جۆرە ئارەزویەك.

مەسعود: (ئەقیژێنێ) کوڕە ووریا بە شوڵی لێ هەڵنەکێشی (ئەکۆکێ) ئەوە تەنیا سەرچاوەی ڕزقەکەمەو هیچی تر.

مەحمود: سەرچاوەی ڕزق لەبەردەم گێژاوی ڕێکەوتا، دەکەوێتە ناو حاڵەتی هەڵکشان و داکشانەوە.

مەسعود: ئەویش وەك هەر شتێکی تری ئەم زەمەنە خراپە.

مەحمود: نەخێر، هەڵکشانەکەی دڕندە و داکشانەکەشی کوژەرە، بەڵی مام مەسعود کوژەرە.

مەسعود: مەحمود، بڕۆ بەلای کاری خۆتەوە (بە بێزرانێکەوە) بڕۆ، دەی بڕۆ.

مەحمود: بڕۆم.. بۆ کوێ بڕۆم؟

مەسعود: بۆ کوێ دەڕۆی.. بڕۆ.. بڕۆ بۆ دۆزەخ.. وازم لێبێنە.. وازم لێبێنە.. کەرەسەکانی هەڵدەگرێ و دەڕوا بۆ هەڵکەندنی تر).

مەحمود: بەدویدا ئەڕوا، هەروایە ڕۆژانی داکشان ئەوپەڕی ئاسودەییە و لە خۆشیدا باڵ دەگریتەوە.. بەڵام من هەر ناخەوم دیمەنی پیاوە تۆزاویەکان ئەبنە دەرزی بێ خەوی و ئازار، دینارە هەڵکێشراوەکانیان لە فرمێسك و خوێن، ئەبنە ئاگرو دەمبرژێنن، بەڵام ڕۆژەکانی تر کە پیاوی قوڕاوی نابینیت، خەمۆکی داتئەگرێ هەروەك ئازیزێکت ون کردبێ. ئیتر ئەڕۆیت و هەڵدەکەنی، هەڵدەکەنی، بەڵکو خوا یا شەیتان کە هەردووکیان بۆ تۆ چون یەکن بە هاناتەوە بێن. منیش لە ناوەوەی خۆما دائەڕزێم. من ئەزانم تۆ خاوەن خێزانی و ئەو ڕۆژەی شتێکت دەست نەکەوێ نە خۆت نە خێزانت هیچ ناخۆن، منیش وەك تۆ لە خوا ئەپاڕێمەوەو نزام ئەنێمە ئاهی پڕ نزولەت، ئەو نزایەی کە لە ناختەوە هەڵئەقوڵێ.. بەڵکو.. ئێ.. بەڵکو.. ئای چەند دزێوە..

مەسعود: "وەك ئەوەی لە هۆش خۆی چووبێ".. بەڵکو.. ئێ.. بەڵکو..

مەحمود: (بە ترسێکەوە) بەدەم نزای منەوەبێ؟ بەڵکو.. بۆنا.. بەدەن..

مەسعود: (دەلەرزێ).. هەی تۆو نزاکەت لەناوچن.. گەمژە.. هەی..

مەحمود: مام مەسعود.. ئێی مام مەسعود.. ئەگەر ئەتزانی.. ئەو دەمانەی کە ئەتبینم لەگەڵ ئاوابوونی خۆرا تۆش ئەکوژێیتەوەو بە مل کەچی و گیرفانی خاڵیەوە ون ئەبی. بێ ئەوەی کەسێ بنێژی.. ئەگەر ئەتزانی چۆن دائەهێزرێم.

"خۆی ئەدا بە سەریاو.. زۆر بە کوڵ ئەگری"

مەسعود: (تاوێك گرژ دەبێ، پاشان بە سۆزێکەوە دەکێشێ بە پشتیا). بەسە مەحمود بەسە کوڕم.. وەرە.. وەرە هەڵکەنە لە گەڵما، لە جیاتی ئەوەی..

مەحمود: هەڵکەنین؟ زیاتر هەڵکەنین؟ بۆ کێ؟ لە سێ گۆڕ زیاترت هەڵکەندووە بێ ئەوەی کەسێك بیگرێ. (بە تۆنێکی سەیر) یەکێکیان بێنم (خۆی پێ دەسڕێ)

مەسعود: بێدەنگ بە (بە توندی پاڵی پێوە ئەنێ)، شەیتان بتباتەوە بۆ خۆی چەند ڕەزاگرانی. (ئەکۆکێ).

مەحمود: هەر ئەوەیە کە لە مێژە بیری لێ ئەکەمەوە.. ئەی نەدەبوو من..

مەسعود: تۆ شێتی.. شێت و دڕندەی..

مەسعود: تۆ باوانمت لە مردنێکی مسۆگەر ڕزگار کرد، پێویستە ئەو چاکەیەت بدەمەوە.

مەسعو: (گرژ دەبێ) هەی تۆو باوانیشت بەر لەعنەتی خوا بکەون.. ئەو سەعاتەش کە..

مەحمود: خۆ تا هەتایە کۆیلەی چاکەی تۆ نابم، خۆ ئەگەر باوانیشم دەستەوستان بن لە..

مەسعود: مەحمود.. تۆ شێتی.. هەر بە ڕاستی شێتی، نازانی چی ئەڵێی، هیچ کارێ ناکەی..

مەحمود: گەورەم من کۆیلەی تۆم.. هەر فەرمان بدە، تا لە یەکێك لەو چاڵانەدا درێژ بم.. کەسی لێ نیە.. دەی خۆڵم بەسەرا بکە، دەی کەس نامانبینێ (ئەچێتە لای چاڵەکەو، مەسعود بە توندی پاڵی پێوە ئەنێ).

مەسعود: مەحمود، بەزەییت پێمابێتەوە، لەبەرچاوما ون بە، (سەردڵی خۆی ئەشێلێ)

مەحمود: من خۆشم ئەوێی.. ناتوانم لێت جیابمەوە..

مەسعود: (هاوار ئەکا) مەحمود بەسە لەگەڵما.. مەحمود.. مەحمود..

زێوان: (لە دوورەوە دەنگی دێ) مەحمود؟ ئەرێ مەحمود هات (پاشان) مەسعود بۆم نانێری..

مەسعود: (بە تەوسەوە) بڕۆ.. بڕۆ بۆ لای زێوانەکە.. بانگت ئەکا..

مەحمود: (پەنای بۆ دەبا) نا.. تکا ئەکەم.. نا..

زێوان: مەحمود.. مەحمود.. کوڕم.. پیاوەتیەکم لەگەڵ ناکەی..

مەسعود: دەی.. دەی.. ئەو پێویستی پێتە..

مەحمود: نا.. تۆ.. تۆ.. پێویستیت بە منە..

مەسعود: نا.. نا.. بڕۆ ئەگینا سەرت داغان ئەکەم (بە تەورەکەوە پەلاماری ئەدا)..

زێوان: مەحمود، گوێت لێم نیە، دەوەرە پاکەتێ جگەرەم بۆ بکڕە.

مەحمود: (بەرەو دەنگەکە ئەڕوا) مامە خەلیل ئەوا هاتم.. ئەوا هاتم.. (پێش ئەوەی ون ببێ دەوەستێ): مام مەسعود.. هەر ئێستا دێمەوە.

مەسعود: (تەورەکەی تێ ئەگرێ) جنۆکەکانی دۆزەخت لەگەڵ (مەحمود تەورەکە ئەشارێتەوەو ون ئەبێ، مەسعود هاوار ئەکا) ئاخ.. ئاخ.. (سەردڵی خۆی ئەشێلێ، لە تر ئەدا، کۆکە تینی بۆ ئەهێنێ.. دان بە خۆیدا ئەگرێو بەرەو کوپە ئاوەکە ئەڕوا.. کوپەکە ئەکەوێ، وەك پەرگەم گرتویەك لەخۆڵەکەدا ئەگەوزێ، ئەیەوێ هەڵسێ بەڵام ناتوانێ، بە دەنگێکی کرخنی تێکەڵ بە کۆکە) مەحمود.. کو.. و.. وو.. ڕم.. مەحمود دوو. (بە تەواوی لە جوڵە ئەکەوێ)

مەحمود: (لە دوورەوە دەنگی دێ) مامە.. مام مەسعود تەرمی زێوانەکەی بەسەر شانەوەیە کە سەری بە خوێن شەلاڵە.. مامە.. مام مەسعود.. (تەرمەکە فڕێ ئەداتە ئەو چاڵەوە کە مەسعود بۆی ئامادە کردووە، ئەگەڕێتەوە بۆ لای مەسعود، ئەیجوڵێنێتەوە، تاوێك ڕادەمێنێ، جلەکانی لەبەر دائەکەنێ و لەبەر خۆیی ئەکا.. مەسعود دەباتە لای ئەو چاڵەی کە خۆی سەرەکەی لابردبوو. دەینێژێ و گڵی بە سەردا ئەداتەوە. ئینجا ئەگەڕێتەوە بۆ لای زێوانەکە. گڵ بەسەر ئەویشدا ئەداتەوە خاکەنازەکە هەڵئەگرێ، بۆ شوێنێکی تازە ئەگەڕێ، زۆر چالاك و چاپوکانە بە پێچەوانەی جەستە لاوازەکەیەوە ئەکەوێتە هەڵکەندن).

گوڵەکان بۆ کێن؟

وەرگێڕانی: ئازاد بەرزنجی

کاراکتەرەکان..

(دایك، کوڕ، دوو ئافرەت، سێ پیاو)

(باخچەیەکی ئاوەدانە دەوری ساختومانێکی بەرزی داوە، تەنها ڕووی پێشەوەی ساختومانەکە دیارە کە پەنجەرەی فراوانی هەیەو پەردەکانی دادراونەتەوە، کورسیەکی دارینی جوان هەیە بە سپی ڕەنگ کراوە، بەیانیی ڕۆژێکی پایزە، تازە خۆر هەڵهاتووە، کۆترە کێویلەکان لە نێو گیاکاندا خەریکی دان خواردنن، خانمێك تەمەنی چل و دوو ساڵە، خاوەن جوانیەکی تایبەتیە، بەرگێکی ڕەشی پۆشیوە، سیحرێکی تایبەتیی پێ بەخشیوە، شاڵێکی ڕەشی لە خوری دروستکراوی بە شانیدا داوە، جگە لە جانتا ژنانەکەی دەستی، جانتایەکی بچووکی جلوبەرگی پێیە، دێتە باخچەکە، کوڕەکەی کە تەمەنی نزیکەی بیست ساڵێك دەبێ بە دوایدا دێت، کە دێن کۆترەکان دەفڕن، کوڕەکە بە دوای کۆترێکیاندا ڕادەکات تا بیگرێت.. کۆترەکە دەفڕێت و لە شەقەی باڵ دەدات).

کوڕ: *(بە خەمەوە)* فڕی.. بە داخەوە.. چەند حەزدەکەم کۆترێکم هەبێ.

دایك: *(شاڵەکە دەدات بە سەر کورسیەکەداو بە تەواوی کورسیەکەدا دەپۆشێ.. جانتای جلوبەرگەکەش لە ژێریدا دەشارێتەوە)..* وەرە.. وەرە..

کوڕ: *(لێی نزیك دەبێتەوە)* من خۆشم دەوێ، کەچی ئەو منی خۆش ناوێ، هەمیشە لە دەستم ڕادەکات.

دایك: *(جێی لەسەر کورسیەکە دەکاتەوە)* دانیشە کوڕم.. دانیشە..

کوڕ: لێرە؟ لێرە یەکتری دەبینین؟

دایك: بەڵێ *(پاشان)* بە دڵت نیە؟

کوڕ: *(مێشتا بە پێوەیە، چاوێك بە شوێنەکەدا دەخشێنێ)* لەوە دەچێ شوێنێکی خراپ نەبێ.

دایك: بەڵکو خۆشە.. دەبێ بڵێی شوێنێکی خۆشە.

کوڕ: جا وایە؟

دایك: تەماشاکە.. چۆلەکە و کۆتر و گوڵ و ئاو و درەخت و خۆر.. خۆرێکی گەرمی بە سۆز.. تینی خۆیمان پێ دەبەخشێ.. ئاه.. شوێنێکی بژوێنە.

کوڕ: ئێرە.. ئێرە.. وەکو تۆ دەڵێی.. شوێنێکی خۆشە.

دایك: وەکو من دەڵێم؟ ئەی خۆت ناتوانیت هەست بەوە بکەیت؟

کوڕ: ها.. نازانم.

دایك: *(بە ئازارەوە)* ئاه.. *(بێ دەنگی.. کوڕەکە لە شوێنەکە ڕادەمێنێ)*.. ها.. بە دڵتە؟

کوڕ: *(خەیاڵی ڕۆیشتووە)* وا.. وا بزانم.. وا بزانم بە دڵمە.

دایك: وا بزانیت؟ واتە.. دڵنیا نیت..

کوڕ: دەشوبهێت و.. ناشوبهێتە سەر هەندێ شوێن.. کە بینیومن و.. خۆشمویستوون.

دایك:: نا.. نا.. ئێرە ناشوبهێتە سەر هیچ یەکێ لەو شوێنانەی لە مەوبەر بینیوتن.

کوڕ: ها؟

دایك: هەرگیز لەمەوبەر شوێنێکی وەك ئێرەت نەبینیوە.. ئەم جۆرە شوێنانە زۆریان تێ دەچێت.. ئێمەش هەرگیز بۆمان نەڕەخساوە کە سەردانیان بکەین.

کوڕ: ئەی ئێستا؟

دایك: *(بەخۆشیەوە)* ئێستا هەروەکو دەبینیت.. هاتووینەتە ناویەوە.. پێویستە لەم هاتنەمان چێژ وەربگرین.

کوڕ: بڕوا ناکەم بتوانم.

دایك: بۆچی؟

کوڕ: لەو شوێنە زۆر دڵنیا نیم.. من.. من.. لێرە هەست بە دڵنیایی ناکەم.

دایك: *(دەنگی گرژ دەبێ)* ئاخ.. خوایە *(خەریکە دەگری)* ئەگەر دەتزانی چەند لە سەرم کەوتووە.. ئاخ.. ئەگەر دەتزانی..

کوڕ: *(بە ساویلەکەییەوە)* نازانم.. پێت نەوتم.

دایك: شتێکە ناوترێ.. شتێکە نرخی بۆ دانانرێت.. ئاخ.. کلۆڵیم.

(دەست بە دەم و چاویەوە دەگرێ)

کوڕ: *(بە بێ ئەوەی تێبگات)* ب.. ب.. بۆچی.. ب..ب

دایك: لەبەر ئەوەی هیچی ترم شك نەدەبرد.. هیچی ترم شك نەدەبرد تا کامەرانیی تۆی پێ بکڕم.

کوڕ: کامەرانیی من؟

دایك: کامەرانیی خۆشم.. خۆت دەزانیت بە بێ کامەرانیی تۆ شتێکی هیچە.. ئازارە.. مردنە.. کوشتنە *(دەگری)* ئاخ خوایە.. لێبوردنت.. خوایە.. بەزەییت.

کوڕ: دایە.. دایە.. مەگری.. تکات لێ دەکەم.. مەگری.. خۆشم دەوێ.. ئەم شوێنەم خۆش دەوێ..

دایك: *(گومان دەکات)* بە.. ڕاستە؟ بە ڕاستە کوڕە خۆشەویستەکەم؟؟

کوڕ: بەڵێ.. دایە.. بەڵێ.

دایك: ئۆه.. پێم خۆشە.. زۆرم پێ خۆشە.

کوڕ: ئیتر.. زوو زوو بۆ ئێرەش دێم..

دایك: *(بە هەڵچوونەوە)* نا.. نا.

کوڕ: *(بەسەر سوڕمانەوە)* نا..؟!

دایك: *(دەرك بە هەڵچوونەکەی خۆی دەکات)* لە دڵەوە ئاوات دەخوازم.. لێرە دەربچیت و بۆی نەگەڕێیتەوە.. هەرگیز..

کوڕ: لەبەر ئەوەی زۆری تێ چووە..؟

دایك: لەبەر ئەوە.. لەبەر ئەوەی.. *(دەوەستێ)* بەڵام.. بەڵام بۆچی. دەتەوێ زوو زوو بۆ ئێرە بێیت؟

کوڕ: من.. من نامەوێ.. ئەو.. ئەو دەیەوێ..

دایك: مەبەستت کێیە؟

کوڕ: کچەکە.. کچە جوانەکەی کە تۆ بەڵێنت دامێ لێرە بیبینم.

دایك: ئ.. ئ.. بیرم کەوتەوە.

کوڕ: *(بە خەیاڵ کردنەوەوە)* داوام لێ دەکات.. هەموو ساڵێك.. بە یادی یەکەم جاری یەکتر بینینمانەوە لەو شوێنەدا کە یەکترمان تێدا بینی ئاهەنگ ساز بکەین.

دایك: ئ.. ئ.. وایە.. وایە هەموو ئافرەتێك داوای.. ئەوە دەکات..

کوڕ: بەڵام ڕەنگە من نەتوانم ساڵێکی ڕەبەق.. چاوەڕێ بکەم.

دایك: بۆچی؟

کوڕ: *(بە دەنگێکی خەمگینەوە)* ساڵ.. زۆر درێژە..

دایك: *(وەکو ئەوەی لەگەڵ خۆی بدوێت)* ڕاست دەکەیت.. درێژە.. زۆر درێژە..

کوڕ: *(بە چوست و چالاکیەوە)* هەموو هەفتەیەك لە گەڵیدا ئاهەنگ ساز دەکەم.

دایك: هەموو هەفتەیەك؟

کوڕ: *(بە پاشگەز بوونەوەوە)* کورتە؟ زۆر کورتە.. مەبەستم ئەوەیە.. زۆر کەمە؟

دایك: ڕ.. ڕەنگە.. ڕەنگە..

کوڕ: کەواتە هەموو.. هەموو.. *(بیر دەکاتەوە)* هەموو کۆمەڵە هەفتەیەك دەبێت؟

دایك: دەبێ.. خۆشەویستم دەبێ.. *(بێدەنگی)* بۆ.. بۆ.. دانانیشیت؟ ماندوو نەبوویت؟

کوڕ: *(لای دایکیەوە دادەنیشێت)* ئەوە وام لێ ناکات.. لەبەر.. چاوی سووك بم؟

دایك: بۆچی بڕوات وایە؟

کوڕ: من بڕوا ناکەم.. کوڕەکانی گەڕەکەمان وا دەڵێن.

دایك: دەڵێن چی؟

کوڕ: دەڵێن دەبێ پیاو هەروا بە ئاسانی خۆی بە دەست ئافرەتەوە نەدات.. دەبێ.. دەبێ.. خۆی قورس ڕابگرێت.. بە تایبەتی لە سەرەتای یەکتر ناسینیاندا.

دایك: بۆچی؟

کوڕ: بۆ ئەوەی ئافرەتەکە زیاتر خۆی پێوە هەڵواسێت.. بە شێوەیەکی بەهێزترو توندتر و پتەوتر *(بە جووڵەی دەستی ئەوە پیشان دەدات، پەنجەکانی هەردوو دەستی خۆی لە یەك دەئاڵێنێ و پاشان لە یەکیان دەکاتەوە.. هتد)* ئایا.. وایە؟

دایك: لە ڕاستیدا نازانم، لەمەوبەر بیرم لەمە نەکردووەتەوە.

کوڕ: ئەی.. ئەی.. باوکم؟

دایك: چیەتی؟

کوڕ: چۆن بە یەکتری گەیشتن؟

دایك: هەروەکو خەڵکی..

کوڕ: مەبەستم ئەوەیە لە کوێ؟ لە چ شوێنێك؟ هەر لێرە..

دایك: ئۆه.. نەو.. بێگومان نەو..؟

کوڕ: واتە.. لە ژێر تیشکی گەرمی خۆر و لە ناو گوڵ و باڵندە و

دایك: نەو.. ئەفسووس.. نەو..

کوڕ: کەواتە لە کوێ.. دایە.. لە کوێ؟

دایك: ئۆه.. واز لەوە بهێنە کوڕم.. ئەوە بەسەرهاتێکی کۆنە..

کوڕ: بۆ.. بۆچی لە کۆندا شوێن نەبووە خەڵکی یەکتری تێدا ببینن؟

دایك: هەبووە.. هەمیشە شوێن هەیە، هەر لە سەرەتای بوونی مرۆڤەوە و هەتا هەتایەش هەر دەبێ.

کوڕ: ئەی.. ئەی ناگۆڕێت؟

دایك: دەگۆڕێت.. هەموو شتێك دەگۆڕێت..

کوڕ: بەڵام ئێوە سەرباری ئەوەش ناسیوتانە،.. بە یەکەوە بۆی چوون..

دایك: *(خەیاڵ دەکاتەوە)* بۆی؟ بۆ کوێ؟

کوڕ: بۆ ئەو شوێنەی یەکەم جار یەکترتان تێدا بینی.

دایك: *(تۆزێك بە جیددی)* نا.. بە یەکەوە بۆی نەچووین.. هەرگیز.. هەرگیز..

کوڕ: *(بە سەرسوڕمانەوە)* سەیرە.. بۆچی؟

دایك: لەبەر ئەوەی هەرگیز پێم خۆش نەبوو.. تا داوای لێ بکەم بۆی بچین.

کوڕ: ئەی ئەو؟

دایك: ئەویش.. پێی خۆش نەبوو.. بڕواناکەم کەس ئەو.. شوێنەی پێ خۆش بێت، ئەگەرچی ناچاریش بێت تیایدا بژی..

کوڕ: بۆچی؟

دایك: لەبەر ئەوەی شوێنێکی پیسە.. هەناسە تەنگ دەکات.. تاریکستانە.. تەنانەت خۆریش بە شەرمەوە تیایدا نامێنێتەوەو.. خۆی پێدا ناکات.

کوڕ: کەواتە بۆچی شوێنێکی.. ئاوەها تەنگ و ناخۆشتان هەڵبژارد..

دایك: ئێمە خۆمان هەڵمان نەبژارد؟ *(وەڵام ناداتەوە)* دایکی؟

دایك: *(بە دەم زمان تەتەڵەکردنەوە)* ن نە

کوڕ: دایکت؟

دایك: نەو. نەو.. بەختە ڕەشەکەم.

کوڕ: بەختت؟ یانی چیی بەختت؟

دایك: کوڕم.. گوێ بگرە.. ئەوە مەسەلەیەکە کە دێتەوە یادم هەست بە شورەیی دەکەم.. تۆش بەزەییت بە دایکتدا بێتەوەو.. لە بیر خۆتی بەرەوە.

کوڕ: بەڵام چی پاڵی پێوە نایت.. خۆشەویستی..

دایك: *(قسەکەی پێ دەبڕێت)* بارودۆخ.. هەندێ بارودۆخی.. سەخت و ناهەموار.. کە لە من بەهێزتر بوون پاڵیان پێوە دەنام لەو نزیك ببمەوە.. و.. ئەو بارودۆخانە لە سایەی ئەوەوە گۆڕان.. لە سایەی ئەو مرۆڤە بەرزەوە.. کە خاوەن دڵێکی مرۆڤانەی مەزن بوو و گوێی نەدەدا بە کۆمەڵێك پێودانگ و نەریت و منی ڕزگار کرد.. ئەگەر ئەو نەبووایە.. ئەگەر خۆشەویستیە مەزنەکەی ئەو نەبووایە.. کرم دایدەڕزاندم و دەیکوشتم.. و دەبوومە مشتێ ئێسقانی ڕزیوو بۆگەن.

دایك: ئەی کێ.. کێ جگە لەو مرۆڤە خاوەن ئەقڵ و دڵە گەورەیەی ئابڕوو و ناوی خۆی بەخشی بە ئافرەتێك کە خەریك بوو دەبووە پاشماوەیەکی مرۆڤایەتی *(کوڕەکە هەناسە هەڵدەکێشێت، ئافرەتەکە بە ئاگا دێتەوە)* چیتە کوڕم؟

کوڕ: کاتێ گوێت لێ دەگرم کە ئاوەها بە سەرسوڕمانەوە باسی باوکم دەکەیت.. لە شوێنێکی دەروونمدا ئازارێکی توند دەتەقێتەوە بۆچی من نەمبینی؟ بۆچی؟ بۆچی؟

دایك: فەرمانی چارەنووس زۆر جار زاڵم و نامرۆڤانەیە.. زیاد لە پێویست، کۆرپەلەیەك لە هەناومدا هەبوو، تۆوێکی بچکۆلە.. پیاوێك لە زەویەکی بە پیتدا چاندی.. کەچی چارەنووس دەرفەتی نەدا تا ببینێ چۆن گەشە دەکات و گەورە دەبێت.. *(کۆترێك لێیان نزیك دەبێتەوە، کوڕەکە چاودێریی دەکات و سەیر دەکات، لە دایکی و قسەکانی خافڵ دەبێت)* بەڵام تکام وایە بەزەیی بە حاڵمدا بێتەوە.. بهێڵێت ئەو درەختەی لەو تۆوە باشەوە سەری دەرکرد نەشونما بکات و بەربگرێ.. تا دەبێتە درەختێکی بەرز و.. ئەو کاتە لە ژێر سایەیدا دەحەسێمەوەو لە بەرەکەی دەخۆم *(کوڕەکە بە پێدزکە ڕووەو کۆترەکە هەنگاو دەنێ)* ئەو ساڵو ڕۆژانەی لە تەمەندا ماومە بە سەربەرزی ئابڕوومەندیو.. دڵنیاییەوە لە پاڵیدا بژیم.. ژیان و زەبر و زەنگی ژین ناچارم نەکات جارێکی دی بگەڕێمەوە ئەو زیندانە بەڵایە..

کوڕ: *(بە وردیەوە لە کۆترەکە نزیك دەبێتەوە، پاشان لە پڕدا خۆی هەڵدەدات بە سەریدا)* کۆترەکە دەفڕێت و ئەمیش دەکەوێتە سەر زەوی، ئازاری پێ دەگات و هاوار دەکات) ئاخ.. دایە..

دایك: کوڕەکەم *(بە پەلە بۆ لای دەچێت، لە زەویەکە بەرزی دەکاتەوە، ئەو گیاو دڕکانەی بە دەموچاو و جل و بەرگەکەیەوە دەلکێن لێیان دەکاتەوە)* ئاهـ.. ئاهـ.. بۆ.. بۆ وا لەخۆت دەکەیت.. ئای خوایە.

کوڕ: کۆترەکە.. دایە.. کۆترەکە فڕی.

دایك: چیت لە کۆتر داوە.. خۆ منداڵ نیت.. نابێ خۆت بەو شتانەوە خەریك بکەیت کە منداڵ خۆی پێیانەوە خەریك دەکات.. تەماشا.. تەماشا چیت لە خۆت کردووە.

کوڕ: داوای.. لێ بوردن دەکەم.

دایك: جا تازە سوودی لێبوردن چیە.. ئاه.. خوایە.. ئەوەندەی نەمابوو بۆ کۆترێك ملی خۆت بشکێنیت.

کوڕ: من خۆشم دەوێ.. دایە خۆشم دەوێ.

دایك: ئەمە چ خۆشەویستیەکە.. چ خۆشەویستیەك.. دەیگریت و تووکەکەی لێ دەکەیتەوە.. وەکو پارچە گۆشتێکی ڕووت و قووت بەرەڵای دەکەیت.. خۆشەویستی وەها نابێت.. وەها نابێ.. هەرگیز.. هەرگیز.. هەرگیز.، پێویستە واز لەو کردەوەیەت بهێنیت کوڕم.. پێویستە دەسبەرداری ئەم جۆرە شادی‌یە نەگریسە بیت.

کوڕ: نەگریس..!!

دایك: لەوپەڕی نەگریسیدایە.. زیاد لە جارێك پێم وتویت.. بەڵام قسە بە گوێتدا ناچێت.

کوڕ: من.. من.

دایك: بەسە.. بەسە.. وەرە دەموچاوت بشۆم *(دەیباتە پشت کورسیەکە، جۆگەلەیەك بەوێدا تێدەپەڕێت، دەموچاوی دەشوات)* ئێستاش بەڵێنم بدەرێ جارێکی تر شتی وا نەکەیت.. هەرگیز.. هەرگیز.

کوڕ: بەڵێنت دەدەمێ دایە.. بەڵێنت دەدەمێ.. هەر تۆ تووڕە مەبە.

دایك: من تووڕە نابم.. بەڵام ئەگەر شتی وا بکەیتەوە.. تووڕە دەبم.

کوڕ: نا.. نا.. شتی وا ناکەم.. شتی وا ناکەم.. هەرگیز..

دایك: باشە.. باشە.. منیش بوورام.

کوڕ: بە ڕاستتە دایە.. بە ڕاستتە.. لێم بووڕایت؟

دایك: بێگومان کوڕە شیرینەکەم.. چونکە من تۆم خۆش.. دەوێت.. هەر کەسێکیش خۆشەویستی‌ی لە دڵدا بێت لێبوردنیشی لە دڵدایە.

کوڕ: ئەی.. ئەی.. ئەی.. ئەویش لێم دەبووڕێ.

دایك: ئەو؟! ئەو کێیە؟!

کوڕ: هەمدیسان لە بیرت چووەوە؟

دایك: *(دوای تاوێك)*.. بێگومان.. بێگومان لێت دەبوورێت.

کوڕ: یانی.. یانی.. منی خۆشدەوێ.. ئەویش وەکو تۆ منی خۆش دەوێ *(دایکی بە زەردەخەنەوە سەری ئەرێ دەجووڵێنێ)* گەرچی نە ئەو منی بینیوەو.. نە منیش ئەوم بینیوە.

دایك: ئەو هەمیشە تۆ دەبینێ.. مەبەستم ئەوەیە دەتهێنێتەوە پێشچاوی خۆی.. لە خەیاڵیدا وێنەت دەکێشێ.

کوڕ: ئەی من..؟ من..؟ بۆچی ئەو نابینم.. بۆچی ناتوانم بیهێنمە پێش چاوم.

دایك: دەتوانیت.. تۆش ئەگەر هەوڵ بدەیت.. دەتوانیت..

کوڕ: چۆن؟ دایە. چۆن؟

دایك: *(بە سەرسامیەوە)* ئا.. چۆن.. ڕاستە.. چۆن وام لێهاتووە درۆ دەکەم بە بێ ئەوەی ئەنجامەکەی ڕەچاو بکەم.

کوڕ: ها.. دایە.. فێرم بکە.. دەمەوێ بیبینم.

دایك: باشە.. باشە *(بیر دەکاتەوە.. پاشان لە پڕدا)* چاوت بنووقێنە *(کوڕەکە چاوی دەنووقێنێت)* هەردوو چاوت.. باش بیانووقێنە.. ئێستاش.. جڵەو بۆ خەیاڵت شل بکە.. مەبەستم ئەوەیە.. خەیاڵ بکەرەوە.. خەیاڵ بکەرەوە.

کوڕ: خەیاڵ لە چی بکەمەوە؟

دایك: خەیاڵ لە کچێکی جوان بکەرەوە.. جوانترین کچ کە.. دەتوانیت خەیاڵی لێ بکەیتەوە..

کوڕ: *(دوای ماوەیەکی کەم.. بە شادیەوە)* دایە خەیاڵم کردەوە.. بینیم.. وەکو تۆ وایە.

دایك: *(بە هەستێکی دڵزوارەوە)* وەکو من؟ دەڵێم جوانترین کچ کە دەتوانیت خەیاڵی لێ بکەیتەوە کەچی دەڵێیت.. وەکو تۆ.

کوڕ: تۆ جوانترین ئافرەتی لە ژیانمدا دیبێتم.

دایك: لەبەر ئەوەی ئافرەتی ترت لە ژیانتدا نەدیوە.. بەسەزمان..

کوڕ: بەڵکو تۆ..؟

دایك: بەسە کوڕم.. بەسە.. با لەوە زیاتر هەست بە نائومێدی و کلۆڵی نەکەم..

کوڕ: دایە.. هیچ قسەیەکم کردووە ئازارت بدات؟

دایك: بەخوا نازانم ئەوەی وتت ئازارم دەدات یا شادمانم دەکات.

کوڕ: چۆن نازانیت؟! قسە یان مرۆڤ شادمان دەکات، یان ئازاری دەدات.

دایك: دەشێ لە هەمان کاتدا قسە سەرچاوەی شادمانی و ئازاریش بێت.

کوڕ: هەرگیز شتی وام نەبیستووە.. گوایە قسە هەبێت لە هەمان کاتدا سەرچاوەی شادمانی و ئازاریش بێت.

دایك: وا بیستت.

کوڕ: ئیتر وریاتر دەبم.. لەم ساتەوە هیچ قسەیەك ناکەم ئەوە نەبێت کە کامەرانت دەکات و بەردەوام دڵت شاد دەکات.

دایك: تەنها دڵی من؟ *(زەردەخەنەیەك سەر لێوی دەگرێ)*

کوڕ: دڵی ئەویش *(دایکەکە زیاتر زەردەخەنە سەر لێوی دەگرێت و.. ڕووی دەگرێتەوە)* مرۆڤ کاتێك دڵی‌خۆش دەبێت ڕووخساریشی جوانتر دەبێت. *(زەردەخەنەیەکی بۆ دەکات).*

دایك: کەواتە هەمیشە با دڵت خۆش بێ کوڕەکەم.. بەوە دڵی ئەوانەش خۆش بکە کە خۆشیان دەوێیت.

کوڕ: دڵی ئەویش پڕ لە شادی دەکەم.

دایك: چۆن؟

کوڕ: دیاریەکی پێشکەش دەکەم دڵی پڕ لە شادی بکات، بۆ ئەوەی ڕووی هەڵبێت و بگەشێتەوە.. وەکو ڕووی تۆ.

دایك: ڕووی من ئاوێنەی ئەقڵی تۆیە.. کاتێك ئەقڵت ڕووناك دەبێتەوە.. بێگەردی و جوانی و ڕۆشنایی لە سەر ڕووی من ڕەنگ دەداتەوە.. دڵم لە ئازار و خەم پاك دەبێتەوە، ئەوەندە بەسە بە ئاقڵیو قسەی ڕێك و پێکەوە بتبینم تا باڵی شادی بۆ ئاسمانێکی بێ سنوور بمفڕێنێت.. پێم بڵێ.. خۆشەویستەکەم..؟

کوڕ: بەڵێ.. دایە.

دایك: ئەم دیاریەت چۆن بە بیردا هات و لە کێوە فێر بوویت؟؟

کوڕ: لە تەلەفزیۆنەوە.

دایك: بەڵێ؟!

کوڕ: هەمیشە لە تەلەفزیۆن و.. لە سینەمادا خەڵك دەبینم و لێیان دەبیستم کە دڵدارەکان دیاری و شتی تر بۆ یادگاری پێشکەشی یەکتر دەکەن.

دایك: وەکو.. چی؟

کوڕ: وێنە، بە زۆری دەیانبینم وێنە لە نێوانیاندا ئاڵ و گۆڕ دەکەن.

دایك: شتێکی جوانە..؟

کوڕ: کچەکە وێنەی خۆی دەدات بە کوڕەکەو کوڕەکەش وێنەی خۆی دەدات بە کچەکە.. *(بێدەنگیەك)* دایە.. ئەو وێنەی خۆیم دەداتێ؟!

دایك: ئەگەر حەز بکەیت ئا.. بەڵام تۆ وێنەی ئەوت بۆ چیە مادام خۆیت لەگەڵدایە، مەبەستم ئەوەیە لەگەڵتدا دەبێت؟

دایك: *(بە چرپە، وەك ئەوەی لەگەڵ خۆی بدوێت)* ئەمیش هەر وەکو ئەو.. وەکو ئەو؟

کوڕ: بەڵکو.. وەکو تۆ..

دایك: من..

کوڕ: تۆ بە وەفایت.. دڵسۆزیت.. تۆ.

دایك: من؟

کوڕ: زۆر جار دەتبینم سەیری وێنەکەی ئەو دەکەیت.. هەندێ جاریش گوێم لێتە قسەی لەگەڵ دەکەیت یان قسە لەگەڵ خۆتدا دەکەیت.. بە تەواوەتی نازانم.. هەروەها *(دەوەستێت)*.

دایك: هەروەها چی؟ *(بە ناسکیەوە)* بیڵێ.. قسە بکە کوڕم.

کوڕ: هەروەها دەگریت.

دایك: ئاه..

کوڕ: بۆچی دایە؟ وێنەکە دەتگرێنێ؟.

دایك: نەو.. بەڵام حەسرەتی ئەو کامەرانیەی ڕۆژێك لە ڕۆژان لە ژیانمدا هەروەکو خەون درەوشایەوە.. بەڵام. هەر ئەوەندەی چاوترووکانێك چێژم لێ بینی..

کوڕ: کاتێك دەگریت ناتوانم تەماشات بکەم.. فرمێسك ڕوی مرۆڤ بێ ڕەنگ و چرچ و لۆچ دەکات.. وەکو ڕووی پیرەژنەکان.

دایك: فرمێسك خەم دەڕەوێنێ.

کوڕ: خەم مەخۆ.. دایە.. خەم مەخۆ..

دایك: هەوڵ دەدەم کوڕم.. ئیتر هەر ئەوەندە خەم هێرشی کردە سەرم هەوڵ دەدەم بە ڕووی ئەو کەسەدا ساردی بکەمەوە کە تەماشام دەکات.. ئەو کەسەی کە ژیانم.. لا شیرین دەکاتەوە.

کوڕ: وێنەکە.

دایك: نەو.. بەڵکو.. تۆ *(بە سۆزەوە لێی ڕادەمێنێت)*.

کوڕ: من..؟

دایك: ئەی خۆشەویستم جگە لە تۆ کێ دەتوانێ جێی ئەوم بۆ بگرێتەوە و لە بەردەممدا زیندووی بکاتەوە؟.

کوڕ: بەڵام.. حەیف.

دایك: حەیف.. بۆ؟

کوڕ: من وێنەی خۆم نیە.. تا پێشکەشی تۆ یان ئەوی بکەم..

دایك: خۆت هەیت.. ئەمەیان گرنگترە.

کوڕ: دایە.. بۆچی.. وێنەت نەگرتووم.

دایك: *(بە ناسکی و سۆزەوە دەست بە دەموچاویدا دەمێنێ)* لەبەر ئەوەی پێویستت پێی نیە.. چونکە تۆ لەگەڵمدایت، من لە گەڵتدام و لەیەك جیانابینەوە.

کوڕ: ئەی ئەو.

دایك: ئەو؟ چیەتی..؟

کوڕ: داوای وێنەم لێ دەکات.. لەلای ئاوێنەکەوە هەڵیدەواسێت.. لە ژووری نووستن.. کاتێك من جێی دەهێڵم سەیری دەکات و لەگەڵیدا دەژی.

دایك: هەوڵ بدە جێی نەهێڵیت.

کوڕ: جێی دەهێڵم، دەبێ جێی بهێڵم... لەوانەیە زیاتر لەوەی چاوەڕێت دەکات.

دایك: بۆچی؟ چی وات لێ دەکات.. ئەوە بکەیت؟

کوڕ: لەبەر ئەوەی.. لەبەر ئەوەی من.. لەگەڵ تۆدا دەبم.. نامەوێ لێت جیاببمەوە.

دایك: لەم بارەدا دەتوانن هەردووکتان لەگەڵمابن.

کوڕ: نا.. من قایل نابم.

دایك: کەواتە من لە گەڵتاندا دەبم.

کوڕ: نا.. نا..

دایك: هەر نا؟ بۆچی..

کوڕ: دەترسم بەردەوام گیروگرفت و ناکۆکی لە نێوانتاندا ڕوو بدات، ئیتر ئەو کاتە من ون دەبم.. ئەوسا نازانم چۆن هەڵوێستی خۆم دیاری بکەم..

دایك: نا.. نا.. شتی وا ڕوو نادات.. دەتوانیت دڵنیابیت.

کوڕ: با ڕوو دەدات.. ئافرەت کە لەگەڵ خەسوویدا دەژی دەبێتە سەرچاوەی گیروگرفت.. لەسەر هیچ و پووچترین شت.. جا گەر بێتو ببێتە هۆی نیگەرانیت.. یان پەنجە بۆ تاڵێکی قژت بەرێت.. ئەوا منیش دەیکوژم.

دایك: *(بە ترسەوە)* ئۆه.. خوایە.

کوڕ: بۆیە.. چاکتر وایە ئەو بەجیا بژی و ئێمەش بە جیا.

دایك: بەڵام.. بەڵام.. چۆنت دەوێ با وابێت.

کوڕ: بەڵام ئەی وێنەکە.. وێنەکە.. ئەگەر من وێنەی خۆمی نەدەمێ ئەویش وێنەی خۆیم ناداتێ.

دایك: کە هات دەچین بۆ لای وێنەگرێك.. تا وێنەیەکی هەردووکتان بگرێت.

کوڕ: وەکو وێنەکەی تۆ لە گەڵ باوکمدا *(دایکی سەری ئەرێ دەجووڵێنێت)* نا.. نامەوێت.

دایك: ناتەوێت؟

کوڕ: بیرم لەوە کردۆتەوە.. وەکو دیاری وێنەیەکی خۆمی بدەمێ.. تەنها خۆم.. بۆ یادگاری.

دایك: لەم بارەدا دەتوانیت دیاریەکی تری پێشکەش بکەیت.. مادام تەنها بۆ یادگاریە..

کوڕ: دیاریەکی تر؟ چ دیاریەك باشە؟ هەر بە ڕاستی منیش بیر لە دیاریەکی تر دەکەمەوە.. بەڵام دەترسم شایستەی نەبێت.

دایك: هەموو دیاریەك شایستەیە.. مادام بەڵگەی سۆزەو پەیامی خۆشەویستیە.. ها.. بیرت لەچی کردەوە؟ پێم بڵێ..

کوڕ: لە.. لە.. *(لە ڕووی شەرمەوە بێدەنگ دەبێت)*

دایك: بیڵێ کوڕم.. بۆچی بێدەنگ بوویت.. بیڵێ.. بیرت لەچی.. کردەوە؟

کوڕ: لە چەپکێ.. گوڵ.

دایك: چەپکێ گوڵ؟.. ئەڵاه.. ناسکترین و جوانترین شتە بۆ دیاری.. ئای چەند وردبین و هەست جوانیت، نابینا بێت ئەو کەسەی گومان لە ئەقڵت دەکات..

کوڕ: ئەقڵم.. ئەقڵم چیەتی؟

دایك: تەواوترین ئەقڵە لە جیهاندا.. دەتوانم لەلای خەڵك شانازی پێوە بکەم.. ها.. چ جۆرە گوڵێك هەڵدەبژێریت؟

کوڕ: نێرگز.. تۆ حەزت لە نێرگزە..

دایك: بەڵام تۆ بۆ ئەوی کۆدەکەیتەوە.. ڕەنگە حەزی لە نێرگز نەبێت.

کوڕ: حەزی لە نێرگز نەبێت؟.. تەڵاقی دەدەم.

دایك: تۆ دەڵێی چی.. کوڕم؟!!

کوڕ: دەبێ حەزی لێ بێت.. دەبێ حەزی لێ بێت.

دایك: باشە.. باشە.. حەزی لێ دەبێت. بێگومان حەزی لێ دەبێت.

کوڕ: ئێستا.. ئێستا دەچم چەپکێکی گەورە کۆدەکەمەوە *(دەڕوات بۆ لای گوڵەکان)*.

دایك: ئێستا.. *(کوڕەکەی دەوەستێت)* ئەی.. ئەی.. بۆ جارێ وازی لێ ناهێنیت.. تا.. تاوەکو ئەو دێت.

کوڕ: بۆچی؟؟

دایك: هێشتا زووە.. دەترسم لە دەستتدا هەڵوەرێت.. یان بۆنەکەی بڕوات و جوانیەکەی نەمێنێت *(کوڕەکە بێدەنگە)* ها.. دەبینم بێدەنگ بوویت.

کوڕ: ڕاستە.. قسەکەی تۆ ڕاستە *(دوای تاوێك.. لە پڕدا)*. دایە.. چارەسەرەکەم دۆزیەوە.

دایك: چارەسەرەکەت دۆزیەوە؟ هەروا زوو.. ئادەی.. با بزانم..

کوڕ: هەردوو مشتم پڕ دەکەم لە ئاو.. تۆش گوڵەکانی.. تێدا دادەنێیت.

دایك: نابێت.. ئاوەکە لە درزی پەنجەکانتەوە دەڕژێت.. گوڵەکانیش تینویان دەبێت و دەمرن.

کوڕ: پەنجەکانم توند بە یەکەوە دەنووسێنم، درزی تێدا ناهێڵم.. ناهێڵم لە هیچ درزێکەوە ئاو بڕژێت.. ئاوەها.. سەیر کە.. دایە.. سەیر کە *(دایك لە هەردوو مشتی کوڕەکەی ڕادەمێنێ کە چۆن توند پەنجەکانی بە یەکەوە نووساندووە)*

دایك: *(بە سەرسوڕمانەوە)* جوانە.. جوانە..

کوڕ: *(بە کەفوکوڵەوە)* تاقی بکەرەوە دایە.. تاقی بکەرەوە.

دایك: تاقی بکەمەوە؟.. تاقی بکەمەوە؟.

کوڕ: ئاو لە جۆگەلەکە بهێنەو بیکەرە دەستمەوە.. بۆ ئەوەی خۆت ببینیت *(دایکە دوو دڵە)* دەی دایە.. دەی.. تکات لێ دەکەم.. جۆگەلەکە لە پشت کورسیەکەوەیە.. دەی.. تکات لێ دەکەم.

دایك: بەڵام.. بەڵام.. خەڵك چیمان پێ دەڵێن.. *(سەیری ئەملاولا دەکات؟ ئەوەی باشە هێشتا کات زووەو.. کەس نەهاتووە (دەچێتە لای جۆگەلەکەوە) ئەگینا دەبووینە گاڵتەجاڕی.. (پێکەنینەکەی دەشارێتەوە)* وەرە.. وەرە لە جۆگەلەکە نزیك.. بەرەوە *(کوڕەکە نزیك دەبێتەوە، دایکەکە دەستی پڕ لە ئاو دەکات و دەیکاتە دەستی کوڕەکەوە، کوڕەکە بە خۆشیەوە پێ دەکەنێت، دایکیشی پێدەکەنێت)* چی دەتخاتە پێکەنین کوڕم؟

کوڕ: ئاوەکە دایە.. ئاوەکە.. ختووکەی لەپی دەستم دەدات.. ها ها ها.. هە هە هە.. تۆزێك ساردە.. بەڵام خۆشە زۆر خۆشە.. ها ها ها.. ها ها ها.

دایك: دڵشادبە خۆشەویستم.. چۆنت پێ خۆشە وا پێبکەنە.. (ئاوی زیادتر دەڕژێنێتە دەستیەوە).. ئای خوایە.. لە کەیەوە ئاوەها بە دڵخۆشی نەمبینویت، لە کەیەوە ئەم پێکەنینە ناسکەتم بەرگوێ نەکەوتووە.. بە قوربانت بم.. (دەنگی پێکەنینی هەردووکیان بەرز دەبێتەوە، دوو ئافرەت دێن، پێکەنینەکە دەیانوەستێنێت.. ڕووەو لای ئەوان دەچن، بەڵام دایك و کوڕ هەستیان پێ ناکەن).

ئافرەتی(1): چ پێکەنینێکە!.. دەڵێی دوو منداڵی ساوان.. تۆ بڵێی کامیان شێت بێت؟ *(پاشان)* ئای.. ئەوە خۆ نێرگز و کوڕەکەیەتی.. چی ئەمانی

گەڕاندۆتەوە بۆ ئێرە!..! ئەی ڕوون و ئاشکرا پێیان نەوتن کە هیچ سوودێکی نیە.

ئافرەتی(2): نێرگز؟ ئاهـ.. چەند گۆڕاوە.. وەرە.. وەرە با سەلامی لێ بکەین و بزانین چی ڕوویداوە..

ئافرەتی(1): نا.. لێی نزیک مەبەرەوە (دووەم بە سەرسوڕمانەوە سەیری دەکات) ئافرەتێکی باش نیە.

ئافرەتی (2): بە پێچەوانەوە.. نموونەی ئافرەتی باش و بە وەفایە.. لەوەتەی مێردەکەی مردووە ئەم کارە دەکات و ڕەنج دەدات و.. ئابڕووی خۆی پاراستووە.. پاش مردنی مێردەکەشی بە وەفا بووە بۆی و بەرگەی تاڵی و سوێری ژیانیشی گرتووە؛ بە بێ ئەوەی گوێ بداتە هیچ شتێك.

ئافرەتی(1): وا نەماوە.. دەڵێن هەمدیسان چووەتەوە بۆ.. بۆ..

ئافرەتی(2): بۆ.. بۆ.. (ئیشارەت بۆ شوێنێکی نادیار دەکات.. یەکەم سەری دەلەقێنێ) ئا.. ئەی بەسەزمان.. ئای کلۆڵ.. پاش بیست ساڵ!! ناتوانم بڕوابکەم.. خوایە تۆبە.. ڕەنگە نەبوونی و.. دەست کورتی بێت.. ئەی بەسەزمان.. نێرگز؟!!

ئافرەتی(1): بەڵکو شێتە.. ئەو خۆشەویستیە بێ سنوورەی کوڕەکەی وای لێ کردووە.. و نازانێت چی بکات.. وەرە.. وەرە.. پێش ئەوەی بمانبینێت.. *(ڕووەو ساختومانەکە دەچن).*

کوڕ: تنۆکێك ئاو چیە نارژێت.. دایە تاقە تنۆکێك.. ها ها ها.

دایك: جلەکانمان هەمووی تەڕبوون. کەچی دەڵێی تنۆکێك نەڕژاوە.. ها ها ها.

کوڕ: ئاوی زۆرتر بهێنە دایە.. وا خەڵك بەرەو ئێرە دێن..

کوڕ: کەواتە دەچم گوڵ دەهێنم.

دایك: گوڵ؟ ئێستا..

کوڕ: بەڵێ مادام خەڵکی دێن، ئەویش دێت.

دایك: دەترسم قایل نەبن.. مەبەستم ئەوەیە نەهێڵن گوڵ لێ بکەیتەوە.

کوڕ: بۆچی؟.. من.. ناهێڵم ئازاریان پێ بگات.. بەوپەڕی.. وریایی و ناسکیەوە لێیان دەکەمەوە.

دایك: دەزانم.. دەزانم تۆ چەند ناسك و بەسۆزیت.. ئازاری هیچ بوونەوەرێك نادەیت.. بەڵام لەگەڵ ئەوەشدا.. دەبێ داوای یارمەتی لە خاوەن باخچەکە بکەین..

کوڕ: کەواتە با بچین و داوای لێ بکەین.

دایك: ئەو... ئەو.. جارێ نەهاتووە.

کوڕ: ئاهـ.. کچەکەی لای منیش هێشتا نەهاتووە.. خۆرئاوا دەبێت و هیچیان نایەن.

دایك: ئێستا خۆرهەڵهات.. ئەوەندە نابێت.. ئەو..

کوڕ: تۆزێکی تریش دوا دەکەوێت و.. دنیا تاریك دەبێت.: و لە ژێر باڵە ڕەشەکەیدا هەموو شتێك دەشارێتەوە.. دایە.. من لە تاریکی دەترسم.

دایك: تاریکی شتێك نیە خەڵك بترسێنێت!

کوڕ: ئەی ئەو تارماییانەی لە ناوجەرگەی تاریکیەوە دێنە دەرەوە؟

دایك: تارمایی؟!

کوڕ: نازانم.. ڕەنگە خەڵك بن.. بەڵام لە تاریکیەکەدا دەبنە تارمایی و چاویان گڕی لێ دەبارێت، وەکو چاوی پشیلە دەبریسکێتەوە.. بە چەقۆی درێژی تیژ کە تیشکی ئەستێرەکانی لێ دەدات لە ناو حەشاماتی خەڵکیدا ڕێگای خۆیان دەکەنەوە.. بەڵام ئەوەندەی پێ ناچێت.. کە چەقۆکان سك دەدڕن و تیشکی ئەستێرەکان نامێنێت.

دایك: تۆ باسی چی دەکەیت؟

کوڕ: ئەی دەنگە دەنگ.. دایە.. دەنگە دەنگ.. بە ڕاستی ترسناکە.. وەکو چۆن ئاوی دەریا دەوری ماسی دەدات ئاوەها دەورت دەتەنێت.. تاق تاق.. یا.. تاپ تاپ.. یا.. ڤز ڤز ڤز.. جەرگەی ئاسمان دەبڕێت.. گوێ کەڕ دەکات.. ئینسان لە پێستی خۆیدا دەکوژێت..

دایك: تکات لێ دەکەم کوڕم.. تکات لێ دەکەم.. خەیاڵ لە شتی وەها مەکەرەوە کە بوونی نیە.

کوڕ: لە ڕۆژدا.. کاتێك خۆر هەیە، نیە.. بەڵام هەر کە خۆر ئاوا دەبێت.. لە تاریکیدا.. تاریکی شتێکی نەگریسە.. ترسناکە.. دایە.. بابڕۆین.. بەر لەوەی بێت.. با بڕۆینەوە ماڵەوە.

دایك(بەر لەوەی کێ بێت؟.. مەبەستت لە کێیە کوڕم؟؟

کوڕ: تاریکی.. تاریکی.

دایك: پێم وتیت ئەوەندە نابێ خۆر هەڵهاتووە.. ئەویش.. واتە تاریکی، زۆری ماوە.. لەبەر ئەوەی خۆر لەگەڵماندا زۆر دەمێنێتەوە.

کوڕ: *(لە خۆر ڕادەمێنێ)* من.. خۆرم خۆش دەوێت.. زۆرم خۆش دەوێت.. هەمیشە لەژێریدا هەست بە دڵنیایی و ئاسوودەیی دەکەم.. خۆزگە هەرگیز ئاوا نەدەبوو..؟ جێی بۆ تاریکی چۆڵ نەدەکرد.

دایك: تاریکی لەبیر خۆت بەرەوە کوڕم.. لە بیر خۆتی بەرەوە.. مادام ڕۆژ بە بەخشندەییەوە هەتاوی خۆیمان پێ دەبەخشێت، دەبا چێژ لەو گەرمی و.. ڕۆشناییەی وەربگرین.. بۆچی هەر لە ئێستاوە خۆمان بێ مراد بکەین.. تاریکی دوورە.. زۆر دوورە.. دوور.

کوڕ: بەڵام.

دایك: پاشان.. پاشان ئەوەت لە یاد نەچێت کە ئێمە لە گەڵیدا وادەمان هەیە.. جوان نیە بێت و نەتبینێت.

کوڕ: بەڵام کوانێ.. کەی دێت؟

دایك: دێت کوڕم.. دێت.

کوڕ: ئاهـ.. خۆزگە ئێستا دەهات.. وا خەریکە لە تامەزرۆیی بینینیدا دەسووتێم.

دایك: *(بە ئازارەوە)* ئاهـ.. من وا دەسووتێم.. *(وەك ئەوەی لەگەڵ یەکێك بدوێت)* من خەریکم دەبمە مشتێ خۆڵەمێش.. ئاهـ..

خوایە *(ئازار دەچێژێت، دەیەوێت لە کوڕەکەی بشارێتەوە).*

کوڕ: دایە.. چیتە؟ ئازار دەچێژیت.. لە کەسێك دەچیت خەریك بێ بخنکێت.

دایك: نەو.. تکات لێ دەکەم نەو.. من ئەوەی دەیکەم و نایکەم بۆ ئەوەیە تۆ ئازار نەچێژیت.. ئازار مەچێژە کوڕم.. ئازار مەچێژە.

کوڕ: ناتوانم دایە.. کە دەتبینم ئازار دەچێژیت من ناتوانم ئازار نەچێژم.

دایك: لە ئێستا بەدواوە ئازار ناچێژم.. بەڵێنت دەدەمێ لە مەودوا ئازار نەچێژم.

کوڕ: دایە با بڕۆین.. ئەو کچە ڕێزم ناگرێت.. منیش بەوە.. زۆر ئازار دەچێژم کە دەبینم ژنەکەم ڕێزم ناگرێت.

دایك: ئاخر ئەو ژنت نیە.. مەبەستم.. مەبەستم ئەوەیە جارێ نەبووە بە ژنت.

کوڕ: بەڵام دەبێت.. ئەی بۆ ئەوە نەهاتووین؟؟

دایك: ئێستا نا.. کتوپڕ لەم ساتەدا نا.. هێشتا زۆری ماوە تا ببێت بە ژنت.

کوڕ: با وابێت.. بەڵام دەبێ هەر لە ئێستاوە فێربێت ڕێزم بگرێت.. دایە.. تەڵاقی دەدەم.

دایك: تەڵاقی دەدەیت؟

کوڕ: ئەی پیاو کە تووڕە دەبێت وەها ناکات؟

دایك: جا تۆ تووڕەیت؟!

کوڕ: زۆر..

دایك: ئاهـ.. وەرە خۆشەویستەکەم.. وەرە.. سەرت بخەرە ناو کۆشمەوە.. تۆزێك بحەسێرەوە *(سەیری کاتژمێرەکەی دەستی دەکات)* دێت.. دێت *(دەست بە قژیدا دەمێنێت).*

کوڕ: بۆچی دواکەوت، بۆ کوێ چووە؟ پێویستە بزانم. دەبێ بزانم.

دایك: *(خەیاڵی ڕۆشتووە)* ڕۆیشت.. ڕۆیشت..

کوڕ: بۆ کوێ دایە.. بۆ کوێ؟

دایك: *(دەست بە قژیدا دەهێنێت)* قژی دەشوات.. شانەی دەکات و دایدەهێنێت.. کەی قژت شت؟

کوڕ: دوێنێ شەو.. تۆ بۆت شتم.

دایك: بۆنی خۆشە.. ئای کە بۆنی خۆشە..؟

کوڕ: قژی.. درێژە؟

دایك: زۆر نا.. پاکە.. داهێنراوە.. نەرم و شلە..

کوڕ: دەبێ بیبڕێت..

دایك: بۆچی؟ *(پەنجەکانی لە قژە زۆرەکەیدا ون دەکات)*

کوڕ: حەزم لە قژی درێژ نیە..

دایك: پێی ڕادێیت.. ڕادێیت.. وات لێ دێ ناتوانیت لێی جیاببیتەوە.

کوڕ: بڕوا.. ناکەم.. چونکە من *(دەست بە قژی دایکیدا دەمێنێ)* حەزم لە قژی کورتە.

دایك: *(وەك ئەوەی لە خەوندا بێت)* ك.. و.. رت.. بۆچی کورت؟

کوڕ: وەکو قژی تۆ.

دایك: قژی من.. چیەتی؟

کوڕ: جوانە.. ناسکە.. حەزم لێیەتی..

دایك: *(ڕادەپەڕێت)* نەو.. دەسکاری قژم مەکە *(لە خۆی دوور دەخاتەوە).*

کوڕ: دایە.. من.. من.. *(پەنجەکانی دایکی دەگرێت).*

دایك: *(بە هەڵچوونەوە دەستی خۆی ڕادەکێشێتەوە)* هیچ شوێنێکم.. دەستم لێوەمەدە.

کوڕ: دایە.. تووڕە مەبە.. تکات لێ دەکەم.. دایە..

دایك: *(بە دەست هەندێ هەست و نەستی ناوەوەیەوە ئازار دەچێژێت)* ئاهـ.. خوایە..

کوڕ: ڕقت لێم نەبێت دایە.. تکات لێ دەکەم.. ڕقت لێم نەبێت.

دایك: ئاهـ.. ئاهـ..

کوڕ: ڕقت لێم بێت... خۆم دەکوژم.

دایك: کوڕم.

کوڕ: ئەگینا لە تاریکیدا دەچمە دەرەوە.. لە بەرچاوی پشیلەکاندا خۆم دەخەمە بەر چەقۆکان تا ورگم بدڕن.. و.. ئەوسا.. منیش وەکو باوکم.. ئیتر هەرگیز ناگەڕێمەوە بۆ لات.

دایك: تۆ.. تۆ خۆشت نازانیت دەڵێی چی.. نازانیت چی دەکەیت ئاه.. منداڵیت.. منداڵێکیت و هیچی تر.. تاکەی وا.. بە منداڵی دەمێنیتەوە.. تاکەی.. ئاخ.. خوایە..

کوڕ: تا ئەو کاتەی تۆ دەتەوێت دایە.. تا ئەو کاتەی تۆ دەتەوێت.

دایك: ئاخ.. خوایە.. بڕۆ کوڕم.. (بە نەرمیەوە لە کوڕەکەی دوور دەکەوێتەوە).

کوڕ: بۆ کوێ بڕۆم دایە.. بۆ کوێ؟

دایك: بۆ.. بۆ.. نەتدەویست گوڵ لێ بکەیتەوە؟

کوڕ: ئێستا؟ (سەری ئەرێی بۆ دەلەقێنێ) چ جۆرێك هەڵبژێرم؟

دایك: حەزت لە هەر جۆرێکە.

کوڕ: نێرگز.. ئەو جۆرەی منی خۆش دەوێت.

دایك: باشە.. باشە.. تۆ بڕۆ! (کوڕەکە بە فڕکان.. دەڕوات) بڕۆ و بهێڵە هەناسەیەك بدەم و تۆزێ خۆم کۆبکەمەوە.. ئاه.. خوایە چاوت لە من و لەوەوە بێت (دەشڵەژێت. هەڵدەستێتە سەرپێ، بە پەشۆکاویەوە بە دوایدا دەگەڕێت) دوور نەکەویتەوە.. لە شەقامەکە نزیك نەبیتەوە.

دەنگی کوڕەکە: لێرە.. دایە.. لێرە.. ئەم.. گردە نزیکە هەمووی نێرگزە (سێ پیاو لە ساختومانەکەوە دێن، لە لای ئافرەتەکەوە دەوەستن).

یەکێکیان: خانم.. هاتووین بۆ..؟

دایك: (بە کوڵەوە) لەوێیە.. ئەوەتا.. خەریکی چنینەوەی گوڵە.

پیاوەکە: گوڵ؟ بۆ کێ..؟

دایك: بۆ خۆی.. بۆ من.. بۆ ئێوە.. نازانم.. نازانم، ببەن.. بیبەن و ئیتر بەس ئازارم بدەن.

پیاوەکە: (بە سەرسوڕمانەوە) ئازارت بدەین؟ ئەی تۆ.. نەتویست کە..

دایك: بەڵێ.. بەڵێ.. ئاه.. خوایە.. بەڵام بە هێمنی لە گەڵیدا بجوڵێنەوە.. تکاتان لێ دەکەم.. مەهێڵن خەم بخوات تکاتان لێ دەکەم..

پیاو: (ئیشارەت بۆ دووانەکە دەکات، بۆ لای کوڕەکە دەچن) دڵت هیچ نەکات خانم.. ئێمە ئەرکی خۆمان باش دەزانین.. تەنانەت ئێمە جلوبەرگە تایبەتیەکانی خۆشمان لەبەر نەکردووە.

دایك: هیوادارم.. وابێت (دەنگی پچڕ پچڕ دەبێت) هیو..ا.. دا.. رم.. وا بێت.

پیاو: (بە پەشێویەوە) خانم.. تۆ سەلامەتیت.. هیچت نیە؟

دایك: گرنگ ئەوە سەلامەت بێت.. ئەو هیچی نەبێت.. گرنگ ئەوە.. ئەو (جانتای جلوبەرگەکان لە ژێر کورسیەکە دەردەهێنێ و دەیداتێ).

پیاو: ئەمە چیە؟

دایك: جلوبەرگەو.. هەروەها هەندێ خواردنیشی تێدایە حەزی لێیانە.. تکات لێ دەکەم.. ئەگەر تەنها بۆ ئەم ڕۆژانەی سەرەتاشی بووە.. تاوەکو بە شوێنەکەو..

بە ئەوو.. بە ئێوەش ڕادێت.. تکات لێ دەکەم.. (پیاوەکە خێرا لێی وەردەگرێت) ئۆو.. سوپاسی دڵباشیت دەکەم.. زۆر سوپاس (هاوارێکی بەرز لە کوڕەکەوە دێ.. دایکە ڕادەپەڕێت) ئاه.. خوایە ئەوە چیە!! چی ی لێ دەکەن؟ (هاوار لە دوو پیاوەکە دەکات) نا.. نا.. تکایە ئاوەها نا.. برایان.. ئاه.. (دەستی کابرا دەگرێت ماچی بکات) تکات لێ دەکەم.. بەڕێز لێت دەپاڕێمەوە.. دەستەکانت ماچ دەکەم.. پێیان بڵێ بە نەرمی لەگەڵیدا هەڵسوکەوت بکەن.. ئازاری نەدەن.

پیاوەکە: (بە دوو پیاوەکە) لە سەرخۆتان.. لەسەرخۆ بن لەگەڵیدا.. گوێ ڕایەڵە.. ئازاری کەس نادات.

دایك: کوڕەکەم.. ناسکە.

پیاوەکە: دەزانم خانم.. دەزانم.. منیش ڕەچاوی هەڵوێستت دەکەم.. دڵنیابە خانم.. دڵنیابە.. بە دڵی تۆ دەبێت. (دوو پیاوەکە کوڕەکە دەهێنن، کە لەملاو لاوە گرتویانە.. بەڵام بە ڕەقیەوە نا).

کوڕ: (دەیەوێ رووەو دایکی دەربچێت و هەوڵ دەدات خۆی لە دووانەکە ڕزگار بکات؛ بەڵام توند گرتوویانە بۆیە ناتوانێت) دایە.. نەیانهێشت گوڵەکان بچنمەوە.. هەر ئەم چەپکە بچکۆلەیەم چنیەوە.

دایك: (بە دەنگێکی گریاناویەوە) قەیناکا.. کوڕم..

کوڕ: ئەمانە چیان لێم دەوێ.. دەستم لە گوڵی باخچەکەی ئەمان نەداوە.. لە گردەکە چنیمەوە.. لە دەرەوەی باخچەکە.. هەمووی نێرگزە.. سەیر بکە.. هەمووی نێرگزە.

دایك: (ئازار دەچێژێت) ئاه.. ئاه..

کوڕ: بەڵام.. بەڵام.. چیان لێمان دەوێت (دایکەکە بە هێمنی دەگری) ئاه.. دایە.. تۆ دەگریت.. دایە.. ئاه.. بەرم بدەن، بەرم بدەن ئاه.. چیتان لە دایکم کردووە؟.. دایە..؟

پیاو: (بە دوو پیاوەکە) دەی خێراکەن.. مەهێڵن ئافرەتەکە لەوە زیاتر ئازار بچێژێت (دوو پیاوەکە ڕایدەکێشن).

کوڕ: (چمکی کراسەکەی دایکی دەگرێ) ئاه.. نا.. دایە.. مەهێڵە بمبەن.. دایە (گوڵەکانی لێ دەکەوێت) گوڵەکان.. دایە.. گوڵەکان.. نێرگزەکە.. نا.. پێی پێدا مەنێن (دایکەکە دادەنەوێتەوەو گوڵەکان کۆدەکاتەوە)) ئاه.. دایە.. بە بێ تۆ چیم بەسەر دێت.. بە بێ من چیت بەسەر دێت.. دایە.. (ڕووەو ساختومانەکە دەیبەن؛ بەر لەوەی لە چاو ون بێت هاوار دەکات) دایە..

دایك: (لە جێگای خۆیدا جام دەبێت.. چاوەکانی لە جێیەك گیردەبن) ئاه خوایە.. چیم بەسەر دێت.. چیم بەسەر دێت؟! (بە هەنسکەوە گوڵەکان بە سنگیەوە دەنووسێنێت)

ئەم شانۆنامەیە

لەم کتێبەوە وەرگێڕراوە– (مساء السلامة ایها الزنوج البیض –مسرحیات) تالیف: محی الدین زەنگەنە.. من مطبوعات الامانة العامة للثقافة والشباب-1985.

ليكۆلينەوە

محێدین زەنگنە لە نێوان هەردوو شانۆی عەرەبی و کوردیدا

عەلی کەریم

لەسالّی 1969 بۆیەکەمین جار لە شانۆییەکی عەرەبی بەشداریم کردو، هەر لەوێشەوە خۆشەویستیم بۆ شانۆ چەکەرەی کرد، کەخەڵکی شانۆکاریشم ناسی، ناوی (محی الدین زەنگنەم) بەر گویّ کەوت، هەولّم دا شتێکی بخوێنمەوە بەردەستم نەکەوت دواتر رۆمانی ئاسۆسم بەسیّ سەعات و بەیەك کەڕەت خوێندەوە، لەوێوە لە (محی‌الدین زەنگنە)و بیرو بۆچوونی محی‌الدین زەنگنە گەیشتم،منیش وەك کوردێك و رۆژهەلاّتی‌یەك کەخێرا سۆز ئەبەخشیّ و، زۆر زووش هەڵئەچێت مامۆستا زەنگنەم خۆشویست.

یەکەمیان: وەك شانۆ نوسێك چونکە خۆیشم شانۆ کاربووم و،

دووەمیان:کە زەنگنەیە چونکە خۆیشم زەنگنەم، پاشان لەبەغداو، لەیەکەمین ڤێستڤاڵی هونەری کوردی لەگەلّ شاعیر شێرکۆ بێکەس لەهۆڵی (خولد) بینیم، ئەوسا منیش بۆ ڤێستڤاڵەکە خۆم ئامادەکردبوو،بیرمە لەدەرەوەی هۆڵەکە لێیان پرسیم ئەو بابەتەی شانۆیی (تەقینەوەم) لێوە ئامادەکردوە چی‌یە؟ نەمئەزانی چییان پیّ بڵێم چونکە نوسینی ئەو شانۆییە لەژێر کاریگەری (تازە تێگەیشتنی) من بوو بۆ مارکسی‌یەت و، لەئەنجامی دیالۆگی بەردەوامی من و، سەلمان کاکەیی و جهاد دڵپاك و، فەرەیدون عبدالقادرو، شەهید ئەنوەر زۆراب کەئەو دەمە (فکری مارکسیزم) پانتاییەکی زۆری بیرکردنەوەمانی داگیرکردبوو. کەلەدوای نسکۆی شۆڕشی ئەیلولیش گەڕاینەوە ناوشار هونەرمەند جەلیل زەنگنە لەسلێمانی شانۆیی (نهێنی)مامۆستا (محێدین زەنگنە)ی بەرهەم هێنا، بێگومان بۆ یەکەمین جار بەرهەمی محێدین زەنگنە لەکوردستان نمایش بکریّ دوابەدوای ئەوەش نمایشی (مۆلەتم) لەسەر شانۆ بینی کەلەدەرهێنانی هونەرمەند ئەحمەد سالارو، نواندنی ئەکتەرەکانی تیپی پێشڕەوی شانۆی کوردی بوو، ئەم دوو نمایشە کاریگەری خۆی لەسەر ناسینی (محێدین زەنگنە) لەناوخەڵکی شانۆ دۆست هەبوو، راستە زوتر وەك ناوێك ئەناسرا بەلاّم بەم شانۆیی‌یە زیاتر خەڵکی شار ئاشنای بوون و، بەبینینی ئەم دوو بەرهەمە زیاتر لیّ ی گەیشتن.

هەموو شانۆنامەکانی (محێدین زەنگنە) بەزمانی عەرەبی نوسراون و ئەهمیەتی خۆیشیان هەیە لەلای شانۆکارانی عەرەب و عێراق، روداو لە شانۆییەکانی (محێدین زەنگنە) بەهۆی تۆکمە داڕشتنی بابەتەکەو، زمانە شیعری یەکەی و، بزاوتی بەردەوامی کارەکتەرەکان هەمیشە لەگەشە کردندایەو دیمەن بەدیمەن روداوەکان ولایەنەکانی ململانێکە گەشەئەکات و، یەك لائەبێتەوە، لەبەرئەوەی لەشانۆیی‌یەکانی (محێدین زەنگنە) کارەکتەر هەڵگری پەیامێکی فکری‌یەکە نووسەر مەبەستی‌یەتی لەو ڕێگایەوە هەم روداوەکان و شێوازی روداوەکان بخاتە ڕوو، هەمیشە مەبەستی‌یەتی لەمیانەی روداوەکانەوە کارەکتەرەکانی کەهەڵگری پەیامن و زۆرجار تایبەتمەندێتی خۆیان وەکو مرۆڤی تاك لەدەست ئەدەن بناسێنیّ بەبینەر کەئەم مرۆڤانە (نمونەیین)و

هەربەو ئاراستەیەش ئاراستەکراوون کەپایەمە فیکری‌یەکەی نووسەر بگەیینن.

ئەوەش کاریکی ئاسایی‌یە بۆ نوسەریکی وەك مامۆستا (محیدین زەنگنە) چونکە نووسەر هەرلەتافی لاویتی‌یەوە هۆگری بیروبۆچونیکی ئاشکراو، رونەو، هەولیشی داوە لەریگەی شانۆوە کیشە گرنگەکانی گەلەکەی و، بەتایبەتی چین و تویژە ستەمدیدەکان بکاتە بابەتی سەرەکی بەرهەمە شانۆییەکانی و، لەم دەروازەشەوە سپی لەرەش و، چاك لەخراپ، هەق لەناهەق جیا بکاتەوە، ئەم ئوسلوبەش لەشانۆی عیراقی‌دا باوەو، تارادەیەك ناسنامەیەکی بۆخۆی پیك هیناوە، بەلاّم ئەشبیت ئەوە بلیین کە نوسەری شانۆیی بەناوبانگی عیراق (محیدین زەنگنە)لەکۆتایی هەشتاکانەوە هەولی داوە بەئاراستەیەکی دی هەنگاوبنی ئەویش بەسوود وەرگرتن لەبابەتە میژوویی و مەلحەمی‌یە کوردیەکان بەلاّم بەشیوازیکی‌هاوچەرخانەو دوور لەتەمتومان و ئەزۆکی زمان،چونکە زمان بەلای نووسەرەوە توخمی هەرە گرنگی گوزارشت کردن و ئاشکراکردنی لایەنە خەفەکراوەکانی کارەکتەرو، تیکرای روداوەکانە، لەلای نووسەر کەوتنە دوی رووداوو،بەبەرهەم هینانی (مانا)تاك مەوداکانی و، لەچوارچیوەی گرتنی پەیامە فکری‌یەکەی خۆی لەریگەی کارەکتەرەکانەوە دوکردەی گوزارشت ئامیزن و، بەو ئاراستەیەش بەرجەستە ئەکرین.

لەهەردوو شانۆیی الصدیقان (دووهاوری)و، تکلم یا حجر (بەردەکە قسە بکە) کە یەکەمیان لەدەرهینانی سامی عبدالحمیدو، ودووەمیشیان عبدالقادر العانی بوو، پالەوانی ئەم دوو شانۆیی‌یە هەلگری پەیامیکن و، دەرهاویشتەی ئاسەواری روداویکن کەلەوەو بەرروویداوەو ئەنجامەکانی کاریگەرییان هەیە بەسەر دەرهاویشتە فکری و ئەخلاقی‌یەکانی‌یەوە. کە هەرگیز ناتوانیت و لەتوانایدا نی‌یە سستمیك لەئاماژەی (مانا) هەلگر بەبەرهەم بهینی، لەنمایشی (صراخ الصمت الاخرس) کەلە دەهینانی‌د. عەونی کەرومی بوو حالەتە ئینسانی‌یەکانی هەردوو پالەوانەکە هەنگاو هەنگاو، لەریگەی زمانیکی شانۆیی‌یەوە گەشەی ئەکردو، رووەو لوتکەی نامۆ بوون و قورسی دەسەلاّتی دەرەوە بۆ سەرتاك پەرەی ئەسەند، ئەم شانۆیی‌یەدەنگ و سەدای هەبوو، زۆریشی لەسەر وتراوبە کاریکی جددی (محیدین زەنگنە)دائەنریت.

کارەکتەرەکانی (محیدین زەنگنە) خەسلەت هەلگرن، نەك (ناخ) هەلگر، بۆیە ئەبینین لەزۆربەی شانۆییەکانی (کارەکتەر) بەیەك ئاراستەی ئەخلاقی پەیام هەلگر کە گوزارشت لەچینیك، یان تویژیك، یان فکریکی دیاریکراو ئەبات، بەواتا کەسایەتی‌یەکانی (زەنگنە) لەکیشە ئینسانی‌یەکان وەك (تاك)و،بەدەر لە(کۆمەل) ناخرینە روو، بەلکو وەك خەسلەتی فکری و ئەخلاقی و نمونەیی رەفتارو هەلسوکەوت ئەکەن، بەمەبەستی بوونە (رەمزو)، پالەوان چونکە کەسایەتی پەیام هەلگردەبی بەنمونەو، شوین پی‌ی‌هەلئەگیری و،چاوی لی ئەکریت.

ئەوەی جیگای مشت و مرو لیدوانە تائیستا شانۆی کوردی هەولی نەداوەو،نەشیتوانیوە سوود لەئەزمونی نووسینی شانۆیی(محیدین زەنگنە) وەربگریت و پرسیارەکەش ئەمەیە؟

ئایا شانۆکاری کورد بەرهەمەکانی (محیدین زەنگنە)ی رەتکردۆتەوەو خستویەتیە ئەرشیفی لەبیرچونەوە، یان کالفامی‌یەك هەیە لەتیگەیشتنی نوسینەکانی محیدین زەنگنە؟

ئەگەر مەسەلەکە رەتکردنەوەی ئەو جۆرە دەقانە بی کەگوایە لەگەل ئەمرۆی شانۆی ئەزمونگەری و، نویخوازیدا ناگونجی، ئەی بۆ ئەدەبی شانۆیی (محیدین زەنگنە) لەلای عەرەبەکان رەواجی هەیەو ئەهمیەتی خۆی دراوەتی؟!.

ووتار

محێدین زەنگنە و دایکی گۆرکی

گێرانەوەی رووداوی نزیکەی نیوسەدە بەر لەئێستا وەکو خۆی رەنگە کارێکی سانا نەبێ بەلکووردبینی و ئێستی ئەوێ تا بەئامانەتەوە حالەتەکە بگەیەنێتە خوێنەر، یەکێك لەو بیرەوەریانەی من لەگەلْ مامم (محێدین زەنگنە) کەئەمەوێ خوێنەری لێ ئاگادار بکەم ئەوەیە؛ ئەو کاتە ئێمە لەگەڕەکی (شاترلو)ی کەرکوك پێکەوە ئەژیاین، ئەو منی کردە خوێندکارو لەقوتابخانە ناو نووسی کردم، لەبەرئەوەی هەمیشە چاودێرێکی زۆر وردی پەروەردەو هەلْس و کەوتمان بوو ئەگەرچی لەڕوی تەمەنەوە لەباوکم و مامەکانی ترمان مندالْ تربوو بەم بەلاّم لە هەموویان زیاتر سلْمان لێ دەکردەوە..

لەیادمە جاریکیان زللەیەکی لی دام لەسەر ئەوەی بەوردەگەچ لەسەر دیوارەکەی ئەوبەریانەوە ئەو شتانەم دەنووسی کەلەقوتابخانە فیرکرابووم، وتی: بەدەست یا بەتەباشیر بنووسە.

رۆژیکی سالی 1957 لەقوتابخانە گەرامەوە بینیم بەردەم مالەوەمان زۆر قەرەبالغەو هەموو ئەگریان، نەنکم بەدەم لەخۆدانەوە ئەیگووت: چەندم ووت پیاوت بکوشتایەو ئەمەت نەکردایە.. ئیتر لەو ژاوە ژاوەدا دایکم بینیووتی: هەرئیستا برۆ خۆت بگەیەنە باوکت و ئاگاداری بکەوە (کاك محیدین) یان گرتووە یا مشوریکی بخوا، راکە برۆ مەوەستە.

ئەوکات باوکم لە بەریوەبەرایەتی (مصرف الرهون)بوو، وەزعەکەم تیگەیاندوو پیکەوەچووینە لای بەریوەبەرەکەی، ئەویش دوای ئەوەی بەتەلەفۆن شوینی پەیوەندیداری ئاگادار کردەوە، تەلەفۆنەکەی داخستەوەو باوکی ئاگادارکردەوە کەلەسەر کتیبی (دایك)ی ماکسیم گۆرگی–بەندکراوەو چەند کتیبیکی تری (ریش پانەکانیان) لەکتیبخانەکەیدا گرتووە. ئەوجا ووتی: بەهەرحال من هەولم بۆ داوە، تۆبرۆرەوە.

کەلە(قۆریەوە) گەراینەوە بۆ (شاترلو) بەردەم مالی باپیرەمان هیمن بوو ئیتر لەویوە زانیمان (کاکە محیدین) بەربووە.

کەچواردەی گەلاویژ هات و رژیمی پاشایەتی روخاوکۆمار دامەزرا، بە بیرکردنەوەی ئەو سەردەمە هەندی لەکەسوکار بۆ گەنجیتی (شافەیسەل) بەداخ بوون، بەلاّم کاك محیدین لایەنی باشی دەسەلاّتی کۆماری و روی دواکەوتویی رژیمی پاشایەتی بۆ روون کردنەوەو جیاوازی شیوەی دەسەلاّت و سودی بۆ گەل لای هەمووان خستە روو.

دوای چەند مانگیك لەقوتابخانەوە هەموویان ریزکردین بەرەو (سینەما خەیام) ئەوناوە ئەوەندە قەرەبالغ بوو وەك بلیی : (دەرزیت هەلدایە سەر زەوی نەدەکەوت) دواتر یەکیك لەمامۆستاکان هاتە لامەوە ووتی: دنیایەکی سەیرە هەتا دوینی ئەم فیلمە کتیبەکەشمان قەدەغەبوو کەچی ئەوەتا ئیستا بۆ ئیمە نمایش دەکری؛ ئەمە فیلمی (دایك)ی ماکسیم گۆرکی‌یە

دواتر کاك محیدین زەنگنە) بۆ خویندن چووە زانکۆی موسل تەنیا هاوینان دەمانبینی، نایشارمەوە کەئەو لەکەرکوك نەدەبوو ئیمە زۆر ئاسودەبووین چونکە کەسیك نەبوو وەکو ئەو سنور بۆ ئاژاوەو عەجولی ئەوکاتەی تەمەنمان دابنی.

ئەوەبوو رۆژگارهات و (محیدین زەنگەنە) بووە ئەو نووسەرەی کە ئیستا هەموومان دەیناسین و کتیبی (کوللە)ی ئەویش ماوەیەك قەدەغەکراو بەهەرکەس بگیرایە بەدەردەکەی ئەو جارەی خۆی دەچوو.

ئەوەی خۆش بەختی و ئاسودەییە بۆ من توانیم سالی 1976 شانۆگەری (نهینی) ئەو نووسەرە بکەمە کوردی و بۆ نمایشی سەر شانۆش کاری دەرهینانی تیا بکەم.

جەلیل زەنگنە

چیرۆك

خەونێکی پەرت بەدوای کەسێکدا دەگەڕێ ببینێ

(هەوڵی سازدانی خەونێك)

و: شاهۆ سەعید

خۆم دۆزییەوە، دوای ونبوون و هەناسەبڕکێ و تەنگەنەفەسییەکی زۆر، بەترسێکی زۆرەوە، لەسەر گردێك خۆم دۆزییەوە، ترسێك ئەنگێزەکەی نازانم، بێهودە هەوڵدەدەم پاساوێکی بۆ بدۆزمەوە، کە دڵنیام بکاتەوەو رازیم بکا، راستە گردەکە بەرزو گەورەیە، بەشێوەیەك دێتە بەرچاوم کەوردە وردە بەرزترو گەورەتر دەبێ، تا خەریکە دەبێتە کێوێکی بەرزو ترسناك بە ئاسمانێکی هیلامیدا هەڵچووە، تەمتومان، یا شتێك وەك تەم دێتە بەرچاوم لێی ئالاوە، تەمێکی چڕو تاریك کە لەسەر چەرمە لینجەکەی چەند خاڵێك دەبریسکێنەوە. جار بەجار پزیسك دەهاون، وەك چەند خۆرێکی ئاگرین،بچوك، زۆر بچوك.. وەك چەند پشکۆیەکی گەش کە پارچەی بچوکتری لێدەبێتەوە.. لەگەڵ هەموو چاو هەڵهێنانێکدا دەچنە چاومەوە.. بۆیە بەپێی توانا چاوی خۆمیان لێدەپارێزم.. بەڵام ئەو خۆپاراستنە تەنها چەند چرکەیەك دەخایەنێ، چونکە بەرامبەر ئەو هێزو جەبەروتە خۆم پێناگیری و تەسلیمی فزولێکی سەیر دەبم، توانای بەرگری لەدەست دەدەمو، ناو بەناو چاو دەکەمەوە، گردەکە دەبینم کە سەراپا پوش و پەڵاش دایپۆشیوەو، خەریکە منیش غەرقی ئەو پوش و پەڵاشە دەبم.. لە کاتی رۆشتنمدا لەژێر قاچمدا دەشکێن و ورد دەبن.. لەکاتێ تێکشکانیاندا دەنگێکی تاساویان لێدێ، وەك نوزەی بونەوەرێك لەسەرەمەرگدا بێ و، بەشێوەیەك توشی بێهیوایی بووبێت و، بەشێوەیەك پەلاقاژە بۆ ژیان بکا. دادی بۆ من هێنابێت.. منیش بەشێوەیەك تۆقیومو دەسەوسان وەستاوم، کە کتوپڕ ئەو هەستەم لادروست دەبێ کە توانام نییە تەنانەت بەکەڵکی خودی خۆشم بێم. بەسەر پوش و پەڵاشەکاندا باز هەڵدەدەم، ئارەزویەکی خورافیم لا دروست دەبێ ببمە خاوەن هێزێکی سیحریی و دوو باڵەم لێبڕوێ، بەسەر ئەو بونەوەرە نەگبەت و بێدەرەتانانەدا بفڕم، تا بە قاچ پانیان نەکەمەوە. یا بەکردەی بکەر، مەبەستم قودرەتی قادرە، هێندە تەنك ببمەوە ببم بە (با)، بایەك تەنانەت گەر بە پەناشیاندا تێپەڕێ و، لێشیان بئاڵێ، هێندە ناسك بێت هەستی پێنەکەن، بەڵام ئەم ئارەزووە چۆن جێبەجێ دەبێ؟ قودرەتی ئەو قادرە کەی دێت و، بەزەیی بۆ حاڵم دەجوڵێ و، لە دۆخێکەوە دەمخاتە دۆخێکی تر؟

لەناکاو .. پێشهاتی لەناکاویش زۆرە، هەندێ جاریش زۆر سەختە، بەتایبەتی لە جیهانێکدا کە ئەقڵ و لۆژیکی تیا نەبێت یا لەکار کەوتبن. بە پێچەوانەی یاساکانی زانست و مەعریفەوە ئەو خاکەی پوش و پەڵاش دایپۆشیوە دەبێ بە جەنگەڵێکی چڕ لەدڕك و داڵ.. تا چاو بڕکا دیمەنی ئەو تۆپە دڕکاویانەم بەرچاو دەکەوێ کە لەسەر لقە بەرزو لاوازەکانن.. ئەو تۆپانەی کە پۆشاکێکی سەوزو دڕکاوی دایپۆشیون، خەت خەتی وەنەوشەییان لەسەرە. ئارەزوویەکی شێتانە گرتومی بۆ ئەوەی شەق هەڵدەم لە یەکێك لەو تۆپانە.. کەشەقیشم دەوەشێنم، لەناکاو دەیان نینۆکی شەیتانی کە خۆیان حەشار داوە، وەك چەقۆی تیژ، لە قاچە رووتەکانم دەچەقێن .. منیش لەتاو ئەو ئازارەی کە بەهەموو گیانمدا بڵاو دەبێتەوە، هاوار دەکەم بێئەوەی دەنگم دەرچێ. چاوەڕێم لەتاو هاوارەکەم گەردوون درزی تێببێ کەچی هاوارەکە وەك دەنگێکی نوساوی بێمانا دەگەڕێتەوە ناو قوڕگم.. هەستێکم لا دروست دەبێ، کە نازانم لەکوێوە سەرچاوەی گرتووە، هەستێك بەوەی خەون دەبینم، هەموو ئەو دیمەنانەش هیچ نەبووە جگە لە خەونێکی ناخۆش کە هێندە نابا تەواو دەبێت و خۆمی لێدەرباز دەکەم ئازارەکانم تێدەپەڕێنم و، بەسەر ئەو قاچەمدا ئەنوشتێمەوە کە دڕکێکی بێشومار شەقار شەقاری کردووە. هەوڵم دا هێز بخەمە سەر قاچەکەی ترم کە ساغ بوو.. کەچی هاوسەنگی جەستەم تێکچوو و کەوتمە سەر ئەو خاکەی کەبە دڕك و کاگوڵ و سوبێرو دەرزی و دەبوس و چەقۆی تیژو هەموو چڕنوکە شەیتانیەکانی تر .. داپۆشرابوو هەموو بەشێك لە بەشەکانی جەستەم هاوار دەکاو دەناڵێنێ .. وشکە شەپۆلێکی سەخت دامدەگرێ ..ڕۆدەچێتە نێو دەمارەکانم .. هەست بە تینوێتییەکی زۆر دەکەم.. قوڕگم وشك هاڵاتووەو شەقار بووە، لەگەڵیدا دەنگ و هاوارم تاساوە.. بەو هیوایەی دڵۆپە ئاوێکم چنگ کەوێ قوڕگمی پێتەڕبکەم.. دەست درێژ دەکەم بۆ ریشاڵە وەنەوشەییەکە تا ئەو خڕنووکەم چنگ کەوێ کە ڕەنگە سەوزەکەی ئاوی چاومی بردووە، دوور لەو نوکە دەرزییانەی کە پێستەکەمی کون کون

کردووه.

لەگەڵ یەکەم پاروو جویندا دەمم پڕ دەبێ لەتاڵییەکی سەیر.. هەستدەکەم تەنانەت دەریایەکیش لەژەهر ئەو تاڵییە ناخۆشەی تێدا نیە.. تفی دەکەمەوە

هەست بە سوتانەوەی ناخم دەکەم خوێنێکی رەش دەهێنمەوە کە چەند وردە شتێکی رەشی تێدایە وەك ئەوەی بەشێك بێت لەجگەرمو پەرت پەرت بووبێت. لەنێو گژوگیا ئاساییەکانو درکە دڕندەکاندا چەند

درەختێك بالآ دەکەن، بەرەو خۆیان پەلکێشم دەکەن وەك ئەوەی جاری یەکەمم بێت بیانبینم.. گیانم لێی نزیك دەبێتەوەو ئارەزوویەکی بەهێز واملێدەکا پێی بگەمو لەژێر سێبەرەکانیاندا پاڵی لێبدەمەوە، بۆ چەند

ساتێك خۆم لەئاگری بەتینی ئەو خۆرەو تیرەکانی بپارێزم کە بەرەو رووم دێن. بەڵام لەبەر سەختیی بێئومێدیو بێتاقەتیم توانام نییە جەستەی کون کونو شەلاڵی خوێنو ئازارم بەرز بکەمەوە.. بە سنگە خشکێ دەڕۆم بۆ لای درەختەکانو، هەندێ جاریش لەسەر پشت، جەنگەڵە وشك هەڵاتووەکە پان دەکەمەوە.. ڕێگا بەسەختیی دەبڕم. گوێ بەهیچ شتێك نادەم.. لێی نزیك دەبمەوەو توشی سەر سوڕمان دەبمو هاوار دەکەم: چ درەختێکی سەیرە ؟ چ جۆرێکە ؟! سەوزێکی تۆخەو، گەڵاکانی وردو چڕن، سەرەتا وا هەستدەکەی درەختی زەیتونە بەڵام بەرەکەی کە بەناو گەڵاکانیدا شۆڕبۆتەوە وا دەریدەخات کە درەختی زەیتون نیە، چونکە وا باوە دەنکە زەیتون ئەو قابارەیەی نیە.. کەتەماشای هێشوی شۆڕبووەوەی بەری ئەو درەختەم دەکرد، یان راستتر ئەو بەرەم دەکرد کە وەك هێشوی شۆڕبووەوە وابوو.. لە دڵی خۆمدا دەموت ئەو درەختە دارمێوە.. بەڵام لەبەرئەوەی دەنکەکانی زۆر رەق بوونو . درێژکۆلە بوون لەدڵی خۆمدا پەشیمان دەبوومەوەو دەموت نەخێر درەختی بەڕووە .. بەڵێ هەر دەبێ درەختی بەڕوو بێت .. لەدڵی خۆمدا ئەم قسەیەم دووبارە دەکردەوە بۆ ئەوەی ئەو خانەگومانییە لەخۆم دەربکەم.. بەڵام سەرلەنوێ بێئاگایی خۆم دەسەلماند: خودایە ئەم درەختە سیحرلێکراوانە چین ؟ بۆچی ئاوا دەگۆڕێنو لەسەر حاڵەتێك ناگیرسێنەوە تا دڵنیا ببم لەو زانیارییەی پێی دەگەم ؟ .. بۆچی دەنکە درێژکۆلەکانی بەرەکەی کورت دەبنەوەو.. خڕدەبنەوە.. تا وەك گوێزیان لێدێت .. ئا .. ئا.. بەدڵنیاییەوە ئەوە درەختی گوێزە. بەرەکانی شۆڕبوونەتەوە.. بەهێشوو .. بەدانە.. سەوزییەکەی دەبریسکێتەوە هەندێ جار تۆخەو.. هەندێ جار کاڵە.. بەتایبەتی کە تیشکی خۆر بەنێو گەڵاکانیدا دەگوزەرێ.. بەڵام .. ئاخر دەبێ هەر یەکێك لەم درەختە سەیرو سەمەرانە چوار درەخت بێ لەیەك کاتدا.. دەنا چۆن تەنها درەختێك چوار جۆری جیاواز بەردەگرێ ؟!

لەناکاو .. پێشهاتی لەناکاویش زۆرە.. هەندێ جاریش خۆشە .. ئارامییەکی خۆشو فێنك .. وەك شەماڵێکی وەرزی زستان لەگەرمیی تەمووزدا ڕۆدەچێتە نێو ڕۆخی تاوسەندووم.. دەستو پەنجەی وەنەوزێکی فریشتەیی بەسۆزێکی گەرمەوە پێڵوی چاوم لێکدەنێ .. دەنووم چ نوستنێ ؟! لەناکاو رادەپەڕم .. نوستن مانای چییە ؟ ئایا ئێستا من لە خەودا نیم ؟ ئەگەر من نەخەوتوم ئەی ئێستا چۆن خەون دەبینم ؟ بەڵام ئایا من بەڕاستی خەون دەبینم ؟ یان ئەوەی کە دەیبینم واقعەو .. من ئێستا بێدارم ؟ بەڵام ئایا مرۆڤی بێدار خەون دەبینێ ؟ ئایا مرۆڤی نوستو دەتوانێ خەون ببینێ بەوەی کە ئەو خەون دەبینێ .. ئای .. ئای چ ئاستەمە ئەم شتانە !! چۆن حەقیقەت لەوەهمو، واقع لە خەون جیابکەمەوە؟ بەڵام ئەم هەموو پرسیارانەی کە بەچەکوش دەکێشرێ بەتەوقی سەرتاو خەو لەچاوت دەتۆرێنێ بۆ ..؟ چێژ لەخەو ببینە ئەی گەمژە.. تەنها نوستن لەدەریای ترسو ئاسمانی وەهم رزگارت دەکا.. باوەشی پێدابکەو، رێمەدە دەربازی ببێ. لەخەودا بمێنەوە.. ڕۆبچۆ بەناخیدا.. بنو .. بنو.. ڕۆژێك بەئاگا دێیتو دەبینی ئازارو گومانەکانت لێدامالراوە.. ئازایەتی رۆچۆتە ناختو هەموو دەروونی ڕاڕای تۆی پڕکردووە.. چاوت لێك بنێ .. بەتەواوی لێکیان بنێ.. بەڵام ئایا چاوم کراوەیە تا لێکیان بنێم؟ بەسە .. بەسە .. واز بێتە لەم پرسیارانەی کە بەهیچ ناتگەیەنێ جگە لە گێلیی زیاترو ئازاری زیاتر . تەسلیم دەبم پێڵوم لێکدەنێم .. بەڵام فرزول لەناو چاومدا وەك مشتێك خوێی نەرمی لێدێت، ئیتر ئاستەم دەبێ بتوانم بەشێك لەزەمەن دابچڕمو تیایدا چاوەکانم بەداخراوی بهێڵمەوە، چاوەکانم بەتەواوی دەکەمەوە.. ئەو گردەی لەسەری وەستاوم دەکەوێتە لەرزینو ون دەبێ .. هەروەکو ئەوەی گردەکەی پێشو نەبێت .. بەڵکو دەبێت بەپارچە زەوییەکی ئاساییو وەك جاران لێی ناترسم، نزیکتر دەبێتەوە لەڕۆحم .. زیاتر لەو قەڵا گەورەیەی ناوەڕاستی شارە خۆشەویستەکەم (کەرکوك) دەچێ کە لەدێرزەمانەوە پایەدارە.. خانووە بچوكو ئاسكو نەرمەکانی، کە بەناو جەستەو رۆحی یەکتردا رۆچوونو تێکەڵ بوون.. بەشێوەیەك خۆشەویستیو پەیوەندیی لەنێوانیاندا هەیە کە جیهان پێویستی بەلانی کەمی ئەو خۆشەویستیو پەیوەندییە یە

بەڕوونی گەڕەکە تەنگەبەرەکان دەبینم کەلە خانوبەرەکان ئالاونو لەپەنایاندا ئەو جۆگەلە بەرزو درێژانە دەبینم کە ئاو وەکو زنجیرو ملوانکەی زیوین بەناویاندا، بەدەوری خۆیدا، گوزەردەکاو تێدەپەڕێ.

بۆ ئەوەی ئەو وەسوەسە دزێوانە ڕەتکەمەوە کە بەدگومانم دەکا بە دڵنیاییەکی زۆرەوە بەخۆم دەڵێم: ئەوە خودی قەڵاکەیە، ئەو قەڵایەی کە وەکو ناولەپی خۆم دەیناسم. دەیناسم بەهەموو نهێنیەکانیەوە.. بەهەموو کۆڵانە ڕێكو پێچاوپێچەکانیەوە.. هەموو ماڵە ئاوەدانو وێرانەکانیەوە.. هەموو ئەو خانوانەی کە داڕوخاون یان خەریکە دادەڕوخێنو چۆڵکراون.. تەنها لەبەر ئەوە چۆڵکراون کە خەریکەدادەڕوخێن.. لەبەر هیچ هۆیەکی ترنا !! کەس خانویەك چۆڵ ناکا کە پتەوبێتو ترسی داڕوخانی نەبێت .. هەرگیز .. بەڵام ئەو کاتە چۆڵی دەکا یا بوونی ڕەتدەکاتەوە یا بوونی خۆی بەرامبەر ئەو ڕەتدەکاتەوە کە چەند بەشێکی دارمابێتو، لەتواناشیدا نەبێت چاکی بکاتەوە، یا سەرلەنوێ بنیاتی بنێتەوە. ئایا وا نیە؟! وانیە؟ زۆر جار لەچاوەڕوانی خۆشەویستەکەمدا پەنام هێناوە بۆ ئەم شوێنە چۆڵو وێرانانە.. زۆر جاریش هاوڕێکانم لەچاوەڕوانی خۆشەویستەکانیاندا پەنایان هێناوە بۆ ئەم شوێنانە، بەڵام نە من ئەوانم بینیوە نەئەوانیش منیان بینیوە لەکاتێکدا من چاك دەزانم ئەوان لەپشت هەموو دیوارێکی داڕوخاو و هەموو دەرگایەکی ڕزیوەوەن.. ئەوانیش چاك دەزانن لە شوێنێکی ئاشکرادا خۆم شاردۆتەوە.. بەڵام ئێمە بە منالی تێگەیشتنێکمان بۆ سوارچاکی هەبوو، یەکێك لە ماناکانی ئەوەبوو کە هەڵسوکەوتو ڕەفتارێك نەکەین کەسانی تر تەریق بکەینەوە.. ئەم وێرانانە.. هەمووشمان دەزانین بوو بووە خاکێکی بەپیتی لاوێتیو ئەوینداری.. ئەو ژوانانەی نوێ دەبوونەوە.. بەڵام هەموویان بێگوناه نەبوون پێویستمان بە شارەزاییەکی عەمەلی هەبوو لەکاروباری ژیاندا، وەکو شارەزایی ئەوانەی لەئێمە گەورەتر بوون کاتێك لەگەڵ رەگەزەکەی تردا دەچوونە پەناو پاسارەکان، واتە لەگەڵ ئەو کیژۆڵانەدا کە تەمەنیان لەتەمەنی گوڵێکی پشکوتوودا بوو بۆ ژیانو عەشق. ئەمانبردن زۆرجار بە ڕەزامەندیی خۆیان، هەندێ جاریش زۆرمان لێدەکردنو بەهۆی کورتیی وەختەوە بە نابەدڵی دەهاتن ئەو کاتانە هەرچەند کورت خایەن بوون بەڵام کەسێکی هێندە پڕ لەنیگەرانیو ترسو دڵەڕاوکێ بوو کە لەرۆژگارێکی دوور و درێژدا جێی نەدەبۆوە.. پەلکێشمان دەکردنو بەزۆر دەمانبردن هەندێ جار ڕەزامەندییەکی تێکەڵ لەنارەزاییان نیشان دەداو، هەندێ جاریش خۆیان ڕادەپسکاندو لەناخیشدا رازی بوون، دەمانبردن بۆ ئەو شوێنە چۆڵانەی کە مرۆڤو باڵندەی لێ نەبوو.. بەڵام پڕ بوو لە پشیلەو شەمشەمەکوێرە، دوور لە چاوی کەسوکارو ڕەقیبو حەسودەکان بۆ ئەوەی کەشێکی لەبار بۆ خەڵوەتە کورتەکان بەدی بێنین.. کەبەدەگمەن لەچەند دەقیقەیەك زیاتری دەخایاند.. ئەوەیشی رووی دەدا بریتی بوو لە بەریەککەوتنی دوودەست یا گوشینی دەستێکی نەرمو لەرزۆك لە دەستێکدا کە هەروەکو ئەو لەرزۆك بوو بەڵام لەو زبرترو هێندەی ئەو نەرمو گەرم نەبوو.. دواتر .. موچڕکەیەك هەموو لەشمانی دادەگرت، هەر لەتەوقی سەرەوە تا پەنجەی پێ .. ئیتر ئەو موچڕکە یەزدانییە پڕ نەشوەیە هەموو قەوارەی جەستەی دەبزواند.. وەك چۆلەکەیەکی تەڕو سەرما بردوو دەیلەرزاندین تا سەر مۆخ.. بەڵام ئەگەر کات بەشی دوو عاشقەکەی نەکردایە کە زۆرجار ڕووی دەدا.. واتە ئەو کاتەی کە سەرمەدیو بێ کۆتایی بوون گەر تەسك ببونایەتەوە.. دەبوو دەرفەت بقۆزدرێتەوەو بەفیڕو نەدرێ، دەبوو پڕ بکرێ لە کاتی هەڵاتوو، چەند چرکەیەکی کورتی لێ مۆمیا بکرێ. کات چەندە کورت بێتو تەسك ببێتەوە بەشی وەرگرتنو بەخشینی کاغەزێکی پەمەیی دەکا کە بەرەنگی دڵ بۆیە کرابێتو هێندەی گوڵێکی رازقی بێتو، بەسەر هەستو سۆزێکی منالانەدا پێچرابێتەوە، ئەو کاغەزەی کە هەرچەند رووبەرەکەی بچوکە بەڵام هێندەی ئاسمان بەرینو فراوانە کاتێ لەسەر عەرشی دڵی ئەویتر لەنگەر دەگرێ.. زۆرجاریش لێوارەکانیان بەئاگری خۆشەویستی سووتاوەو، نەخشو نیگاری وەك تیرودڵو کۆترێك کەنامەی خۆشەویستی هەڵگرتووە تیا نەخشێندراوە.. یان رازاوەتەوە بەو وشەو رستانەی کە بەزمانێکی گەرمو دوور لە هەموو یاساو ڕێزمانێك نوسراوە. وشەو رستەی گۆرانییە باوەکان.. شیعرە کۆنو تازەکان.. فۆلکلۆریو هاوچەرخەکان کە زۆر جار لەماناو مەبەستەکانی نەدەگەیشتین.

گەر زەمانە رەحمی بکردایەو بۆ ماوەیەکی کورت بێ ئاگابوایە یا خۆی لێمان غافڵ کردایە، کە ئەوەش ڕوونەداو گەر ڕووشبدا وەك ئەوەیە کەسێك مەلە نەزانێتو لەگێژاوی دەریایەکی قوڵ دەربازی ببێ.. لەو کاتانەدا کە غیرەت خۆی لەکۆتو بەندەکان دەرباز دەکردو سنورەکانی مەحاڵی دەبەزاندو دەیڕوشاند.. هێندە بەس بوو کە ناکاو ماچێکی سەرکوڵمی خۆشەویستەکەت بدزی. بەڵام نازانم بۆچی ئەو ماچە دزراوەی من هەمیشە نیشانەکەی بەهەڵە دەپێکاو بەسەر ناوچەوانەوە.. یا چەناگە.. یا لووتەوە دەنیشتەوە. هەرگیز نیشانەی تەواوی خۆی نەدەپێکاو لەسەر لێوەکانی یان کوڵمە ئاڵەکانی نەدەنیشتەوە.

ڕەنگە هۆکاری ئەو بە هەڵە پێکانە ئەو شڵەژانە بوو بێت کە هەموو گیانی دەگرتمەوە.. هەر لە تەوقی سەرمەوە تا دوا گەردی پێ ی پەتیم.. یان ئەو موچڕکە یەزدانی‌یە بوو بێت کە لەیەکەمین پەنجەلێخشان‌و دەست لێخشانەوە بەدەمارەکانی لەش‌و هەموو ئەو شوێنانەی گیانمدا بڵاو دەبۆوە کەبەر شوێنێکی ئەو لەشە لوس‌و لەرزۆکەی ئەو دەکەوت. بەڵام سەرەڕای ئەو پەشۆکان‌و ورە بەردانە، ئەو ماچە زۆر بەتام بوو.. وای لێدەکردم بۆ چەند ڕۆژێك، هەندێ جار بۆ چەند هەفتەیەك، بە یادی ئەو ماچەوە بژیم، کە تامی لەخەیاڵمدا هێندە ڕازاوەو بۆن خۆش بوو هەستی لەخۆڕازیبونی پێ دەبەخشیم زیاتر لە خۆڕازی بوونی ئەو تاوسەی کە بەپەڕە ڕەنگاو ڕەنگەکانی‌و بەو جوانی‌یەی هیچ بوونەوەرێکی تر نیەتی بەشانازییەوە خۆی نمایش دەکا.

خەیاڵم ڕەها دەبوو، دەفڕی، بەباڵەکانی نیگاری دەکێشاو چەندین جیهانی لەخۆشنوودی‌و کامەرانی بنیات دەنا.. دەبووم بە تاقە سوارچاك کە خاوەنی ئەو سیفەتە دەگمەنانەم تەنانەت.. تەنانەت.. لەو کاتەدا پێکەنینێکی شەرم ئامێز یا قاقایەك لە یەکێکیانەوە بە گاڵتەپێکردنەوە، هەندێ جاریش بەسەرزەنشتەوە، بەئاگای دێنامەوە.. ماچێك ؟ تەنها ماچێك ؟.. لەسەر لوتیش ؟؟ هە هە هە ها- ئیتر زمانم دەبزڕکا.. وشەکانم لەیاددەچۆوە.. چی لەوەزیاتر ..؟ لە.. هین .. وەڵامی بەرامبەر ئەو شانازی‌و لەخۆڕازیبوونەی دادەمرکاندمەوە کە خەباتی بێهودەم دەکرد لەپێناو هێشتنەوەی دا.. ئیتر لەسەر زەوی ڕادەکشام‌و.. لەناو گلەکەدا تەپاوتلم دەدا.. دواتر.. لەخۆم دەپرسی کێ ڕەحمەت‌و دیارییەکی هێندە گرنگ لە ئاسمانێکی چرووکەوە بەفیڕۆ دەدا..

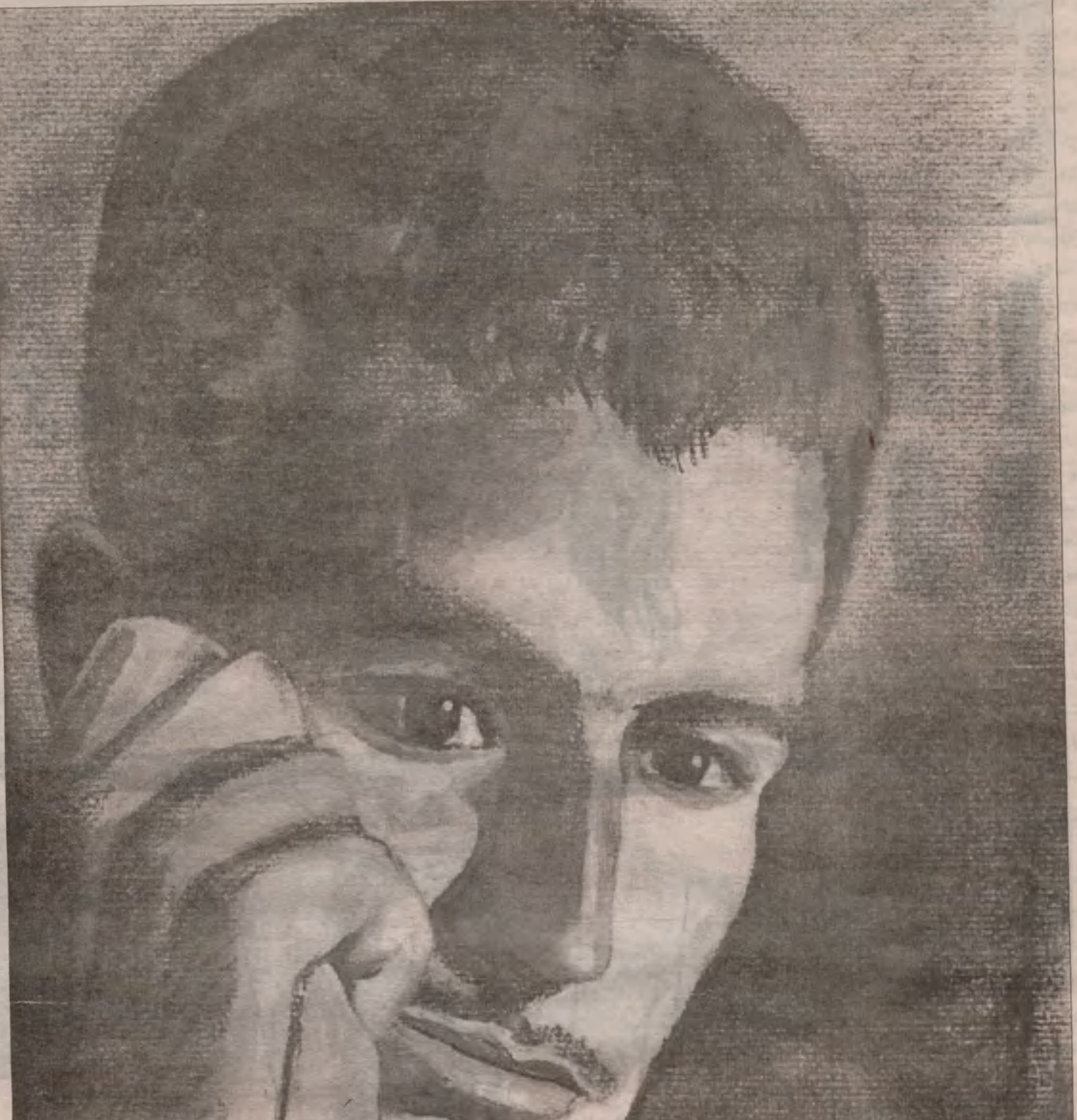

دەرفەتی خەڵوتێکت بۆ ڕەخسا، بەماچێك، تەنها ماچێك ڕازی بووی ؟ لەسەر کوێش.. لەسەر لووت.. ئای قورت بەسەر. سەرم دادەنەواندو بە تێکشکان و شەرمێکی زۆرەوە خۆم دەخواردەوە.. لەو چرکەیەدا کەبەچڕی هەستم بە بوونی خۆم دەکرد لەناکاو دەهاتمە دەرێ، بەڵکو فڕی دەدرامە دەرەوە بڕیارم دەدا.. بڕیارێکی گومان ئامێز.. کە لەمەودوا دەرفەتی ئاوا لەدەست نەدەم.. ئەگەر بڕەخسێ.. تەنها بەوەشەوە نەوەستی کە لێوم بەخێرایی بەرلێوەگەرمەکانی بکەوێ، یا نەرمایی گوێچکە ساردەکانمان بەریەکدی بکەوێ و، بەس.

لەناکاو. ڕوداوی لەناکاویش زۆرەو، زۆرجاریش دزێوە.. هەست کردن بە ئارامی و ئەمان دەپوکێتەوە.. ئەو باڵانەم دەشکێ کەبە ئاسمانی خەیاڵی بەختەوەریدا دەمفڕێنێ . سەرلەنوێ ترس دامدەگرێتەوە.. ترس لەچی؟ ترس لەشوێن؟ ئایا دەزانم ئەم شوێنە کوێیە؟ ئایا زانین دەستەبەری پوکانەوەی ترس نیە؟ پرسیارەکان دەزرنگێنەوە.. پرسیار لەدوای پرسیار بەشێوەیەکی بەرفراوان لەناخمدا لەدایك دەبن. ئیتر سەرلەنوێ وەڵامەکانم لێ ون دەبێ.. تەنانەت تاقە وەڵامێکیش شك نابەم.. ئیتر خۆم لەجوغزی ئەو پرسیارە لینجانە فڕێ دەدەمە دەرەوە.. لە تەڵەزگەی ئەو سروتانە ڕادەکەم کە ترس بەچواردەورمدا دەیچێنێ.. خۆم دەهاوێژمە نێو دەریای یادگاریەکانم کە هەموو هەوڵێکی ئاراستەم دەدەم بۆ ئەوەی بمشواتەوەو شەپۆلەکانی ڕامپێچێ و بمکێشێ بە کەنارەکانیدا.. تەنها .. تەنها بۆ ئەوەی بمبا بۆ شوێنێکی دوور دوور.. بەڵام زۆر نابا دەریاکە نامێنێ و لەهەڵقوڵین دەکەوێ.. بەر بەردێکی تیژ دەکەوم کە تەڵاشەکانی وەك نووکە قەمە تیژن.. ئیتر ترس لەشوێنێکەوە دادەبەزێتە سەرم.. وەك هەڵۆ.. چڕنوکەکانی لە جەستەم گیر دەکا.. خەریکە دەمخنکێنێ.. هەناسە سوارم دەکا.. ئیتر وا هەستدەکەم لێبوومەتەوە. تۆ بڵێی نهێنی ئەم هەموو شتە چی بێ؟ تۆ بڵێی لەو بێدەنگیەدا خۆی حەشار دابێت کە باڵی بەسەر هەموو شتێکدا کێشاوە.. نە دەنگ دێ، نەجوڵە.. نەشنەبایەك دێ و، نەچرپەیەك.. ئایا بێدەنگی بەم شێوەیە ترسناکە؟ بەڵام بۆچی ئەم کش و ماتی یە سەیرە هەموو گەردوونی گرتۆتەوە؟ بۆچی چۆتە سەر دڵی ئەو گەردوونەی کەچیتر لێنادا.. ڕۆحی ئەو گەردوونەی کە چیتر هەناسە نادا. بەشێوەیەکی پانۆرامی تەماشای دەوروبەر دەکەم.. دەرگاکان دەبینم والآن.. پەنجەرەکان کراوەن.. تەنانەت دیوارو بەربەستەکانی تریش وەك دیوارو بەربەست نایەنە بەرچاوم.. وەك ئەوەی هەرگیز ڕۆژی لەرۆژان دیوارو بەربەستی مادیی نەبووبن.. سەرەڕای ئەو چەندین تۆنە بەردو خشت و چیمەنتۆو گەچ و شیشەی کەپێی بنیات نراوە.. شەفاف و تەنك دێتە بەرچاوم..

وەك چەند ئاستێكی شووشەبەند .. كەچاو بە ئاسانی دەیبڕێ.. دەیبڕێ تا دوورترین مەودا.. بێ لەوەی بەرهیچ شتێك بكەوێ، هیچ شتێك، هیچ رەگەزو هیچ جۆرەشتێك. سەرلەنوێ ڕۆدەچمەوە بەناخی خۆمدا.. لەقوڵایی ناخمدا دەپرسم: تۆ بڵێی ڕۆچوون بەرەو ئەوپەڕی تێڕوانین مایەی ترس و بیركردنەوەیەكی لەم جۆرەبێت.. یان وەهمێكی ڕەش و پێشبینییەكی خورافی ئەوا بێت؟ هەوڵێك بێت لەهەوڵەكانی هەرقل، كە هەر وەكو لە فیلمەكانیدا دەردەكەوێ، بۆ تێكشاندنی

ئەو كۆت و زنجیرە ئاسنانەی دەیبەستێتەوە.. یا روخاندنی دیواری ئەو بەندیخانەو قەڵایانەی تیای بەندكراوە.. منیش هەمان هەوڵ دەدەم.. بەڵام بۆ ئازادكردنی خۆم نا لەكۆت و بەندەكان.. بەڵكو تەواو بە پێچەوانەوە.. بۆ بەندكردن و بەستنەوەی ئەو تێڕوانینە ڕەهاو بەلەسەیەم كە هەموو سنورێك دەبەزێنێ و لە ئاسمانێكی بێ كەناردا دەفڕێ. هەردوو چاوم توند دەنوقێنم.. بەڵام بۆم دەردەكەوێ، چ شتێكی ترسناكیشم بۆ دەردەكەوێ، چاوم بێ پێڵووە! بەڵام كە

پەنجەی لێدەخشێنم هەست دەكەم پێڵووەكانم لەجێگەی خۆیانن. كەواتە چی ڕوویداوە؟ بۆچی ئەركی خۆیان جێبەجێ ناكەن؟ بۆ رێگە دەدەن ببینم و پەردە بەسەر چاومدا نادەن؟ ئایا پێڵووەكانم بوونەتە سلیفۆنی شەفاف؟ چۆن رێگە لەم هەموو شت و بوونەوەرە دەرەكییانە بگرم كە بەرەو چاوم هێرش دەكەن؟ دەسبەجێ وەڵام دەدەمەوە: ناو لەپم.. خۆ من هێشتا دوو ناولەپم هەیە كە لەگۆشت و ئێسك و پێستن.. تاریكی دروست دەكەن، مەبەستم ئەوەیە شەفاف نین و

چاو نایانبڕیٚ‌و دەکرێ بینینی خۆمی پێ بشارمەوە.. ئاه.. نا.. نا.. هەرگیز ناکرێ بڕوابکەم.. ئاستەمە بڕوابێنم.. ترس سەرلەنوێ دامدەگرێ بەدزێوترین شێوە ترس.. سەرلەنوێ ترس.. خەریکە دەمپوکێنێتەوە بۆ ئەوەی ترس نەمپوکێنێتەوەو.. جۆری من بەرەو لەناوچوون نەڕوا.. بەرەوای دەبینم باوەش بکەم بە ژیاندا.. ژیانێکی بێ ترس.. بیرۆکەیەکم لا گەڵاڵە دەبێ.. شوێنی دەکەوم‌و بە وردی لێی دەکۆڵمەوە تا قەناعەتی پێ دەکەم‌و تەسلیمی دەبم. بۆچی ترسی خۆم نەبەزێنم؟ واتە بۆچی ترسی خۆم نەترسێنم‌و.. وای لێنەکەم لەبەردەممدا هەڵلەرزێ‌و لەدەستم هەڵبێ.. ئیتر زاتی ئەوە نەکا توخنم بکەوێ.. با هورووژمم بۆ بێنێت‌و پڕم بکا لەخۆی ؟ . ئیسفنجێکی وشک هەڵدەدەمە نێو دەریای ترسم.. بۆ ئەوەی وشکی بکاتەوەو.. بەبێ هیچ ڕەحم‌و بەزەییەك هەڵیمژێ‌و تا دوا دڵۆپی بخواتەوە.. چەوی ژێر دەریای ترسم دەرکەوێ‌و هەموو ئەو بوونەوەرانە لەتینواندا بخنکێن کە بەئاوی ترسی من دەژین. دوای کەمێك ئیسفنجەکە تەڕ دەبێت پڕ دەبێ لەئاوی ترس.. بارستایی قورس دەبێ.. دەڵێم: زۆر چاکە.. ئەمە مانای ئەوەیە دەتوانێ هەموو ئاوی دەریایە بخواتەوە بەڵام ئاو دوایی نایەت‌و دەریاش بێ سنوورە.. ئیسفنجەکەش. بچکۆلانەو نەرمە. هەر ئاو هەڵدەمژێ.. سات لەدوای سات گەورە دەبێ.. قورس دەبێ تا دەبێتە تەنێکی زۆر گران. لەقوڕو بەرد.. بەڵکو لە قوڕقوشم‌و ئاسن‌و پۆڵاو مس.. هەموو کانزا قورسەکان.. دەچێتە سەر سینگم.. هەموو وردە کونەکانی پێستم دادەپۆشێ.. تەنگە نەفەسم دەکا.. بێهودە هەوڵدەدەم لەسەر سینگمی لابدەم‌و ڕزگارم ببێ لێی. فەرمان بەدەستم دەدەم ئەم تەنە خورافییە لەسەر سینگم هەڵگرێ‌و پێش ئەوەی بخنکێم دووری بخاتەوە بەڵام دەستم، هەردوو دەستم. بەهەموو موولولەو دەمارو نینۆك‌و پێست‌و گۆشتییەوە بووە بەدوو بۆری لەشوشەی شەفاف. تۆ بڵێی تەنها دەستم بەم دەردە چوو بێ.. یان هەموو گیانم؟ ئەگەر هەموو جەستەم وای لێهاتبێ چار چی‌یە؟ دەبێ بەهەر نرخێ بێت نەهێڵم چاوم تەماشای ئەندامەکانی تری جەستەم بکا. بەڵام چۆن؟ مەیلی چاوم بۆ تەماشاکردن هێندە زۆرە مەیلی هەموو فزولیەکانی دنیای پێ ناگاتەوە.. دەزانم بە غافڵگیری تەماشای جەستەم دەکاو تێر تێر لێی ورد دەبێتەوە.. ئای سەگینە.. شەرت بێ هەردوو چاوم هەڵکەنم پێش ئەوەی دەسبەکاربن. بێ هیچ دوو دڵییەك فەرمان بەدەستم دەدەم ئەو بیرۆکەیە جێ بەجێ بکا دەستەکانم بەرز دەکەمەوە بەڵام لەنیوەی ڕێدا دەوەستن‌و نیمچە ئیفلیج دەبن. پرسیارێکی کتوپڕ دەسەوسانم دەکا.. باشە پاش ئەوەی چاوی خۆم دەرهێنا.. ئایا بەبێ چاو دەژیم ؟ ژیان چ مانایەکی هەیە ئەگەر چاو نەبێ؟ ئەم پرسیارە پرسیارێکی ترسناکتر دێنێتە پێشەوە: باشە کەڵکی چاوێك چییە دیوارەکانیش ببڕێ.. هەر وەکو چۆن تیر بەبێ هیچ بەربەست‌و ڕێگرێك بۆشایی دەبڕێ؟ چی لەچاوێك بکەم وەك چاوی مردووەکانی ژێر گڵ قوڵایی زەوی دەبینێ‌و، لەهیچ ئاستێکدا ناوەستێ؟ بەڵام ئایا چاوی مردووەکان بەم شێوەیەیە؟ ئەم پرسیارە هەموو گیانم دەلەرزێنێ‌و دەسبەجێ وەڵام دەدەمەوە: بەڵێ دەبێ وابێ. ئەگەر نا بۆچی چاوی مردووەکان بەکراوەیی دەمێنێتەوە تا یەکێك لەخۆی دەبووری‌و دایاندەخات‌و پێڵوەکانیان دەداتەوە بە سەریدا. بەڵام من ئەم هەموو ڕاستی‌یە لەکوێوە دەزانم.. تۆ بڵێی ئەمانەڕاستی بن.. یان خورافات بن.. ؟ من ئەم شتانە لەکوێوە دەزانم لەکاتێکدا من هەرگیز نەمردووم.. تەنانەت بۆ تاقە جارێکیش لەهەموو ژیانمدا کە دەکاتە نیو سەدە زەمەن نەمردووم.. ئای خۆزگەلەگەڵ زانینی ئەم شتانەدا.. بمزانیایە ئیرادەی خۆم ڕاستبکەمەوە، بەڵام منێك کە نازانم.. ئاستەمە ڕاست لەناڕاست جودا بکەمەوە.لەشوێنێکدا لەشوێنە پێچاوپێچەکانی مۆخم کە پڕە لەبیرۆکەو وەسوەسە.. بیرۆکەیەك لەدایك دەبێ بۆ ئەوەی چاوم لەشتێکی تردا تاقیبکەمەوە، تۆ لەوڕۆژەوەی هاتویتە ئەم شوێنە چاودەگێڕی بەسەر دیوارو خانوەکاندا.. بەڵام هەرگیز لەو خاکە ورد نەبویتەتەوە کەلەسەری وەستاوی لەچرکەی لەدایك بوونیەوە لەململانێدایە لەگەڵ فکری کەسانی تردا.. بێ ئەوەی گوێ بدا بەوەی کەتازەن‌و کەم ئەزموونن. بەرامبەری بیروڕای کۆن‌و تەڵەزگاوی بۆ دەربازبوون لە ڕووبەڕووبوونەوەیەك لە ئەنجامەکانی زامن نیە، ڕەنگە لەبەر ئەوەی ترسناك بێت، زۆر نابا چۆك دادەداو بیرۆکەکەش دەبێتە ئەرکێکی پێویست. دەی.. دەی.. لەزەوی ورد بەرەوە بەڵام ئەوە چۆنە گەرنیگاکانم چینە جیۆلۆجیەکانی زەوی ببڕێ‌و.. قووڵ قووڵ ڕۆبچێ بە هەموو ئەو لم‌و بەردەڵان‌و ئاو و نەوت‌و درەخت‌و ئاژەڵە بە بەردبووانەی وەك دیناسۆرو بوونەوەرەکانی تر.. دواتر بگاتە گەردوونەکانی دیکەو، ئەو هەسارەو مەجەڕانەی تەنانەت گالیلۆش، کە هەمیشە تەماشای ئاسمانی کردووە، نەیبینیوە هیچ میکرۆسکۆبێك یان هیچ تەلسکۆبێکی دوای گالیلۆو دوای دوور بینە گاڵتەجاڕیەکەی درکیان پێنەکردووە.. نا.. نا.. هەرگیز ئەو کارە ناکەم. هەر تەماشای ئاسمان دەکەم‌و لە نادیار وورد دەبمەوە.. تەماشای ئاسۆکان دەکەم.. تەنانەت تەلسکۆبی گالیلۆش لەم ڕۆژانەدا کارێکی ئەوتۆ بەرامبەریان ئەنجام نادا، هەر ئەوەت پێشکەش دەکا کە قاوەخانەیەك لەگەڵ پیاڵەیەك چادا پێشکەشی دەکا. بەڵام وەزعەکە شمشێر بە ڕووتدا هەڵدەکێشێ. سەر بلەقێنە بەڕاستدا.. بەچەپدا.. سەیری پێشی خۆت بکە.. وەرچەرخێ بۆ دواوە هەموو ئاڕاستەکان تاقیبکەرەوە.. قەیدی چی‌یە ئەگەر تاقیبکەیتەوە چی لەدەست دەدەیت؟ خەڵکی بەم ڕۆژگارە لەتاقیگەکانداو لەسروشت و کێڵگە ئەزموونیەکاندا تاقیکردنەوە لەسەر کەسانی‌تر ئەنجام دەدەن. ئیتر تۆ بۆ لەوە دەترسی سەیرێکی ئەو زەویە ڕەق و تەقە بکەیت دەی تۆ نیگایەك بگرە بەر پێت. دوای گومان و ترسێکی زۆر نیگایەم لێ‌دەکەوێتەوە سەر زەوی..بەڵکو سەرەتا ڕێدەدەم دڵۆپ دڵۆپ بتکێتە سەر زەوی‌و، دواتر بچۆڕێ‌و جۆگەلە ببەستێ، بێ ئەوەی زەوی ببڕێ‌و ڕۆبچێت بەناویدا، هەستم بەتوێکڵی دەرەوەی کرد کەبە تۆپەڵیی مابۆوە بە ئیرادەی خۆم.. بە ئیرادەی پەتی‌ی کەسایەتی خۆم.. جوڵەم خستە ناوی هێزێکم دایە تاکو چوارچێوەی ئەو شوێنە دیاریکراوە تێکبشکێنم..ئەوکۆت‌و زنجیرانە وردوخاش بکەم کە پێوەندی کردوون‌و بەستونیەتیەوە بە تاقە شوێنێکەوە ئەوە شەقامە قیرتاوە دیواربەندەکەیە کەلەناوقەدی ئەوقەڵایە ئاڵاوە کەلەسەر زەوی قوت بۆتەوە هەروەکو چۆن پشتێنێکی چەرمی شەق بردوو لەشتێك دەئاڵێ پشتێنێك کە زیاتر لە ڕەنگێکی تێدابێت‌و تەنها ڕەنگێك هەموویان کۆبکاتەوە.. کەشێوەیەك لەدزێوبوون‌و ناهارمۆنی کۆدەکاتەوە.. قلیشێك لێرەو.. کونێك لەوێ.. درزێك لەشوێنێکی‌تر.. هەروەکو ئەوەی گوریسێکی سێدارەی کۆن لەملی پیرەژنێك ئاڵابێت.. ددانەکانی هەڵکێشابێت‌و، تاڵە قژەکانی هەڵکەندبێ،ئەوەیشی کەمابێ بەسەرکەللەی ڕوتاوەی سەریدا دابەش بووبێت‌و هەموو عەیب‌و عەورەتی ژێر پرچەکانی ئاشکرا کردبێ، زیاتر لەو ڕوبەرانەی کەبەشەرمەوە لەچاوانی خەڵك دەشارێتەوە. لەقەراغ ئەوشەقامەو لەدووری تەنها چەند مەترێکەوە، بەتایبەتی لە پێچاوپێچە ئاوساوەکانیدا.. ڕوباری (خاسەسۆ) بەچاکی دەبینم..ئەو ڕوبارەی کە لە پیاوێکی پیر دەچێ لم لیکی دەمی وشك کردبێتەوە.. تەڕەشوعی تیا نەمابێت‌و هیچ شتێك جگە لە چەند قلیشێك بەدی نەکەیت ڕوبارەکە دەمی داچڕیبێت.. وەك تیمساحێکی خورافی کەهەزاران بگرە ملیۆنەها ددانی بەردین لە دەمیدا بن، هەندێکیان لەجێی خۆیان بن‌و هەندێکیان بلەقن.. تا چاو بڕکا بەهەموو ئاڕاستەکاندا بڵاوبووبنەوە، تەپ‌و تۆزو وردە زیخ چواردەوری گرتبن، قاچە قورسەکانی زەمەن پانی کردبنەوەو وردو خاشی کردبن‌و بوو بن بەتەپ‌و تۆز. وەك لم‌و تەپ‌و تۆزی بیابانەکان و ناوچە وشکەڵانەکان.. ئاه .. چەند سەیرە دەریایەك .. هەر دەریایەك.. بوبێت بە بیابانێکی وشك، تینوێتی شەقار شەقاری کردبێت‌و، کرمێ بوو بێت، وشترو دڕکی سوبێربەناویدا بڵاو بووبێتەوە، خۆر لەسەری بمرێت‌و.. لەتەپۆڵکەکانیدا خوێ لەگۆڕی بنێ، بێ ئەوەی فرمێسکێکی بڕێژێت‌و هیچ خەمێ بخوات‌و دەنگێکی لێوەبێت، بێ ئەوەی تەرمەکەی بنێژرێت‌و پرسەیەکی بۆ بگیرێت، یا خەڵکی لەڕێگەی خوێندنی فاتحەیەکەوە هەست‌و سۆزی چەپێنراوی خۆیان لەئاوێکی گەرم‌و سوێردا دابمرکێننەوە.

تا ئاهێك بێتەوە بەریان‌و تۆزی ئازاری ئەو کارەساتە گەورەیەو ئەو ڕووداوە دڵ تەزێنەیان برەوێتەوە.. ئازار بەخشە. زۆر ئازار بەخشە .. کاتێ ڕووبارەکەی خۆم، دوای لێکدابڕانێکی زۆر، ئابەو حاڵە ناهەموارە دەبینمەوە.. پاچی زەمەن چاڵێکی گەورەی کردۆتە نێوان ئەو و مێژووە پڕ سەروەرییەکەی .. ڕۆژی لە ڕۆژان لەهەڕەتی لاوێتیدا بوو، وەك لاوێك هاژەی دەهات، پڕ بوو لە ژیان‌و چالاکی، دنیای پڕکردبوو لە تریقەو پێکەنین. کەرکوك لەدەنگ‌و هاژە هاژی ئەو بەئاگا دەهات، هەروەکو چۆن کاتی خۆی لەدێر زەماندا (ئارابخا) لەگەڵ بێداربوونەوەدا دەچووە جێ ژوانی ئەو .. تا ئەم دواییەش ژنان گۆزەکانیان لەو خێراوەی ئەو پڕ دەکرد کە نەیدەزانی دوایی هاتن یانی چی ؟ . لاوان‌و مێردمنالان پۆشاکەکانیان لەبەرخۆیان دادەکەندو دەچوونە نێو ئەو ڕووبارەو، ئەویش بە سۆزو خۆشەویستی خۆی دایدەپۆشین‌و، بەشەپۆل‌و پەنجە ناسکەکانی لەشیانی دەشێلا.. لەکاتی سازدانی

گەمەو سروتەکانیاندا گیانیانی لە پیسی وتەپوتۆز پاك دەکردەوە نەیدەهێشت باوەشی پڕ لەمیهری جێبێڵن تا ئەو کاتەی تیشکی خۆری بەخشندە لەسەر جەستەی تەڕو ناسکیان دەدرەوشایەوە.. کە بەئەسپاییش دەگەڕانەوە بۆ ماڵەوە لەگەڵ ڕووبارەکەدا لەژوانی رۆژی دواتردا بوون.. ئەوان ماندوو نەدەبوون. ڕووبارە ئارام و میهرەبانەکەش بێزار نەدەبوو. پەیوەندیی پیاوان لەگەڵ ڕووبارەکەدا لەجۆرێکی تربوو.. پەیوەندی عەشق ڕزق و کاربوو.. بەیانیان زوو دەچوون جۆگەلەکانی ڕووبارەکەیان بەرەڵادەکرد.. پەیامی رووباریان دەدا بە باڵندەو درەخت و مرۆڤەکان دەرگای جۆگەلەو گوڵەکانیان دەخستە سەرپشت.. تاکو بەنۆرەیاری لەگەڵ سەوزەو میوەو گوڵ و گوڵزارەکانی ئەمبەرو ئەوبەردا بکەن.. هەندێ جار بەخشندەیی و میهرەبانیی رووبارەکە هێندە فراوان دەبوو کەهەموو سنورەکانی دەبەزاند. بەرۆژ، تەواوی رۆژ، هەموو کێڵگە جۆراوجۆرەکانی ئەمبەرو ئەوبەری ئاودەدا، شەوانیش دەهاتەوە یەك و، وازی لێدانیان بۆ ئەوەی بنوون بەڵام بەجێی نەدەهێشتن و لەنزیکەوە پاسەوانیی دەکردن.. هەناسەکانیانی بۆنخۆشتر دەکرد..ئاوازی خۆشەویستی بۆ دەژەنین. ئاخ..ئاخ.. ئێستا چۆن پیربووە.. چۆن بەملاولادا پەرتەوازە بووە.. پێویستی بەتوانای ژنە جادووگەرێ هەیە تاکو بەشە پەرتەوازەکانی کۆبکاتەوەو سەرلەنوێ ژیانیان بەبەردا بکاتەوە.. تاکو رووبارەکە وەکو جاران وزەو چالاکیی ببەخشێتەوە بەهەموو رووەك و بێ گیانەکان. بۆ ئەوەی ئەم حاڵەی رووبارەکە نەبینم، کەبووە بەڕووباری زیخ و چەوو ئەو بەردانەی کە بەپیرۆزیی نەماون.. واتە بەهایان لەدەس داوە. لەبازاڕەکانی بۆرسەو شۆرجەدا نافرۆشرێن.. لەباوەڵی ئەمانەتیەکاندا لە بانکەکاندا نایانپارێزن.. هیچ ژنێك لەژنە شۆخ و ئاساییەکان نایکەنە ملوانکەو گەردنی پێ ناڕازێننەوە. شەقامەکە.. هەمان شەقامە دیواربەندەکەیە.. کەچەندین جار بەپێ کێڵاومن.. بەسەریدا هاتووم و رۆیشتوم ئێستا ئەو شەقامە نیە کەمن ناسیومە، چۆڵ و هۆڵە.. تەختە.. نە ئینسانی لێیەو نەجنۆکە.. نەبنیادەمی لێیەو نەئاژەڵ.. نەباڵندەو نە درەخت.. نەخۆرو نەمانگ. کاتێ بەسەر شەقامەکەدا هەنگاوم دەنا خۆر هاتبوە بەرپێم، لەگەڵ هەموو هەنگاوێکدا خەریك بوو پێم لێدەنا ..لەناوەڕاستی حەشامەتێکدا.. کەنەمدەزانی چۆن پەیدا دەبن و بەرەو کوێ دەڕۆن.. دەمبینی خۆیان دوای سێبەرەکانی خۆیان کەوتبوون کە خۆر لەبەر پێیاندا یا لەسەرشانی هاوەڵەکانیان کە لەپێشیانەوە بوون دروستی کردبوو.. ئەو سێبەرانە هێندە رەش بوون وەك ئەوەبوو تازە لەتەنورێکی بەتینەوە هاتبنە دەرەوە. شەوان..ئەو دیمەنە نەدەگۆڕا هەرهێندە بوو ئەو حەشامەتە دەهاتەوە یەك و سێبەرەکان بەهۆی تریفەی مانگەوە لەپاش و پێشی خەڵکەکەوە لەڕووبەرێکی فروانتردا دروست دەبوو.

ئەوەی بەشەودا دەڕوا سێبەرەکەی بەشێوەیەکی جیاواز لە خۆی دەبینێ، وا دەزانێ لەهۆڵێکی ئاوێنە بەنددایە کەوێنەی راستەقینەی تێدا ون بووە.. بەڵام تەمەنی شەو لەم شەقامەدا لەتەمەنی شەوانی هەر پارچەیەك لەپارچەکانی جیهان کورتترە، وەك کورتخایەنیی کزەیەکی سارد لە ئاووهەوایەکی گەرمدا.. هاتوچۆی بەردەوامی ئۆتۆمبێلە بەلەسەکان و هاتوچۆی پچڕپچڕی ئەو قاچانەی کەبەدوای پارویەکدا دەگەڕێن بۆ دەمی ئەو کەسانەی کەهەڵیانگرتوون با ئەوکەسانەی کە لاوازی و نەخۆشی وخەو کوێت و بەندی کردوون ئەو شەوگارانە پارچەپارچەدەکا. بەپەنا یا لە پێش و لەپاش ئەو گالیسکانەدا دەڕۆن کەچەند ئەسپێکی لاوازو ڕووتەڵە. رایاندەکێشن.. برسێتی و ماندوێتی و قامچی پێکەوە کۆدەبنەوەو گاز لەپشتی ئەو ئەسپانە دەگرن و جێ شوێنی ددانەکانیان جێدەهێڵن.. یائەو مرۆڤانە گالیسکەکان رادەکێشن کە حاڵیان لەحاڵی ئەسپەکان باشتر نیە، لەوان لاوازترو ماندووترو، سەعاتەکانی ئیش کردنیشیان لەوان درێژترە. گالیسکەکان خۆیان خۆیان پان دەکەنەوەو، داروپەردووی یەکتری دەخەنەئەو چاڵانەوەکەبەدرێژایی جادەکە بەملاولادا بڵاو بوونەتەوە، هەندێکیان گەورەو هەندێکیان بچوك. کاتێکیش دەسبەرداری قاچە پلاستیکیەکانیان دەبن، پڕ دەبن لەبوونەوەرو دروستکراوی تر بێ وچان و بەشێوەیەکی چالاك، ناوەستن و دەرفەتێکیش بەخۆیان نابەخشن بۆ ئەوەی چەند هەناسەیەکی خێرا هەڵمژن..بیر لەوە ناکەنەوە پشوویەك بدەن.. بەڵام لەم کاتەدا بێدەنگییەك لەو ژیانە جەنجاڵ و غەڵبەغەڵبە

دەناڵێ..زۆر توندتر لەو حاڵەتەی کەلە قەڵاکۆنەکەی کەرکوك دەناڵێ.. پڕە لەبۆشایی، بۆشاییەك لەو بۆشاییە سەرنج ڕاکێشترە کەبەسەریدا دەڕواو دەچێتە نێو دەمارو موولوولەکانی.. لەکاتی خەوو بێداریدا بەرجەستە دەبێ.. لەناکاو.. ڕووداوی لەناکاویش زۆرەو، کاریگەری زۆریش لەسەر دەروون جێدێڵن دیمەنی غەڵبە غەڵبو دەنگە دەنگێك..چەند شتێکی تر کەنازانم.. منو گەردوون پێکەوە دەهەژێنێ.

هەموو شتەکان بەناو یەکترداچوون بەشێوەیەك ناوی خۆیان لەدەس داوەو چەند ناوێکی تازەیان وەرگرتووە کەنازانمو.. پێشتریش نەمبیستوون..وشەکان لەدەس هێرشی ناڵۆژیکی دەنگەکان ڕادەکەن.. بە شێوەیەك خەریکە دەپوکێنەوە. جگە لەهاوارێك کە لەناخمەوە دێتو پێستێك لەوشە دەپۆشێ: ژیان چووەوە بەبەری جەستە مردووەکەدا. لەو دەریایەدا کەدەریای بەردەکان بوو.

ژیان ژیایەوە.. بەغەڵبە غەڵبێکی زۆرەوە کە گوێ کەڕ دەکاو بەر ئەقڵ دەکەوێ. بەشێوەیەك تەنانەت بەهەشتیش دەهەژێنێ. چ کانیاوێکی یەزدانی لەئاسمانەوە هەڵقولا. غەزەبی هەموو خواوەندەکانی ڕژایە نێو دەریا پیرەکەوە. ئاو هەڵقولا وەك شێتێتی ئەو حاڵەتە. بەڵام ئەمە چیە؟ ئەوەی لەئاسمان

جیادەبێتەوەو لەزەوی هەڵدەقوڵێ‌و هەردوو کەنارەکە پڕدەکا.. ئاونیە! بەڵکو بەردە.. چەند بەردێکی لووس کە بەئاوێك شۆردراونەتەوە لەهیچ شوێنێك بوونی نیە.. نا..نا گلۆر نابنەوە وەکو بەرد.. بەڵکو وەکو ئاو دەڕۆن .دەڕۆن.

هەزاران بەرد.. میلۆنەها..ملیارەها بەرد بەبارستایی جیاوازو خێرایی‌جیاواز بەڕێوەن، هەندێکیان گەورەن‌و وەکو کەفوکوڵی لاوان خێران.. هەندێکیان بچوکن‌و ورد ورد دەڕۆن تاکو بگەنەوە بەگەورەکان.. هەندێکیان لەوکەلێن‌و بۆشاییانەوە دەڕۆن کەگەورەکان بەجێ‌ی دێڵن. هەندێکیشیان بەسەر شان‌و ملدا هەڵدەزنن..هەندێکیشیان باز بەسەر پشتدا دەدەن.. بەڵام بێهودەن..چونکە بەشوێن ئەو بەردانەوەن کە لەگەورە بووندان.. رادەکەن‌و. لەپێشبڕکێدان بەرەو نادیار. لەو پێشبڕکێ سەیرەدا هەندێکیان بەیەکتری پان دەکەنەوەو، هەندێکیان یەکتری وردوخاش دەکەن..بێ ئەوەی گوێ بەجیاوازی قەبارەو تەمەن بدەن، هەر یەکێکیان لەخەمی ئەوەدایە خۆی بەتەنها لەپێشەوە بێت. هەوڵی مەحاڵیش دەدەن بۆ بەدەستهێنانی ئەو پێگەیە.لەکاتێکدا هەموو یاساکانی ئەم دنیایە، ڕەنگە دنیاکەی تریش، بڕیاریان لەسەر ئەوەداوە کەدەبێ هەندێك لەپێشەوە هەندێك لەدواوەبن.

سەبارەت بەباسکردنی دواوە.. ئارەزوییەك لەناخمدا چەکەرە دەکا بۆ ئەوەی تەماشایەکی ئەو حەشامەتە سەیرە بکەم، ژمارەیەکی زۆر بەرد دەبینم کەقەبارەیان گەورەیە..زۆر بەزەبرن.. هیچ لێبوردنێك نازانن..بەرەو پێشەوە دەچن.. بەریەکتری دەکەون..دوابڕیاریان داوە کەدەبێ پێشی بەردەکانی پێش خۆیان بکەون، تێیان پەڕێنن‌و، بیانگەڕێننەوە بۆ دواوە.. پانیشیان بکەنەوەو بەسەر تەرمەکانیاندا بڕۆن ئەگەر رازی نەبن مل بدەن.. ئیترلەگەڵیاندا دەچنە ململانێیەکی سەختەوە.. بەهەموو هێزێکەوە گورزیان تێدەسرەوێنن..بەردەکان بەبەردەوامی لەسەرچاوەیەکەوە هەڵدەقوڵێن شوێنەکەی نادیارە.. هەڵقوڵان‌و ڕۆیشتن پێکەوە بەردەوامن.. تا روبارەکە پڕ دەبێ.. تۆبڵێ‌ی چی رووبدا گەر لافاوی ئاوی رووبارەکە هەستێ.. مەبەستم لافاوی بەردی رووبارەکەیە.

بەردەکان لەسەریەك کۆدەبنەوە.. تەپۆڵکە دروست دەکەن. بنی ڕووبارەکە دیارنەما.. سنورە دیاریکراوەکانی سڕانەوە.. بەرەو شەقامە دیواربەندەکە کەوتە ڕێ.. بەردەکان بەسەر پشتی یەکتریدا سەردەکەون.. دەچنە سەر باڵای یەکتر.. تادەگەنە قەڵاکە، منیش وەك تەماشاکەرێك وەستاوم.. دواتر.. لەگەڵ گلۆربوونەوەدا راپێچم دەکاو.. پانم دەکاتەوە. ئەو گلۆربوونەوەیە تەڕ پێش وشك دسوتێنێ؟..نا ..نا سەرم رادەوەشێنم تاکو ترس لەخۆم دوور بخەمەوە.. وەکو ئەوەی مێش لەخۆم دەرکەم.. مێشێك کە بەدەرزی لێکێندرابێت بە ڕوومەتمەوە.

دەری دەکەم((دەگەڕێتەوە، دەری دەکەم هەر دەگەڕێتەوە.. بەچ شێوازێك شتێك لەخۆم دووربخەمەوە کە لەگیان‌و جەستەدا رەگی داکوتیبێ؟ بۆ ئەوەی دێوەزمەی ئەو پرسیارە ترسناکەی کە لەهیچ کەسێ ناترسێ لەخۆم دەرکەم.. لەگەڵ گلۆبوونەوەی بەردەکاندا نوقم دەبم.. دەبینم خێرایی بەردەکان دەیان جار زیاتر دەبێ. تەنانەت شێوازو قەبارەی بەردەکان دەگۆڕێن‌و شێوەی چەند بوونەوەرێکی سەیروسەمەرە دەپۆشن شێوەی چەند ئاژەڵێکی دڕندە، کەبرسێتییەکی ئەزەلی راپێچی خوانێکی چەوریان دەکا، لەژێر چاودێری یاسای جەنگەڵ‌و شەریعەت‌و سروتە ئاسمانی‌و زەمینیەکاندا، کە نەلەئاسمانەوە دابەزیوەو نەلەسەر زەمینیش بڕیاریان لەسەر دراوە. ئاژەڵەکان لەپێشڕەویدان‌و، پێشبڕکێ لەگەڵ باوك‌و براو دایك‌و منداڵەکانیشیاندا دەکەن.. تاکو بەو خوانە رابگەن کەهەموو جۆرە خواردنێکی لەسەر رازێنراوەتەوە.

بەڕوویاندا هاواردەکەم: لەسەرخۆ.. بەڕێزان لەسەرخۆ.. ئێوە دواجار بنیادەم نین.. هیچ رەحمێك لەدڵتانا نەماوە.. تەنانەت رەحم بەیەکتریش ناکەن‌و بەزەییتان بەحاڵی یەکتردا نایەتەوە..دەی.. دەی وازبێنن.. وازبێنن ئەی خەڵکینە.. ئەگەرنا!.. ئەگەرنا چی؟ (فیکە) بۆ خۆم لێدەدەم. لەوەزیاتر هیچی ترم لەدەس نایە.. من پارێزگاریی خودی خۆیشم پێناکرێ.. تام لەو فیکە لێدانە دەبینم.. هەمیسان فیکە لێدەدەم.. لەناکاو دەقیژێنم.. وازلە فیکەلێدان دێنم.. ئەوەی کە حەزم لێیەتی‌و هیوای بۆ دەخوازم لەناخمدا دەوەستێ. بەیەقینێکی سەیرەوە دەڵێم. هێندە نابا رەقم لەو یەقینە گێلانەیەی خۆم دەبێ..یەقینێك کە پشت ئەستور نیە بەهیچ کۆڵەکەیەك لە کۆڵەکەکانی زانست‌و مەعریفە کە تۆزێك حەقیقەتی پێببەخشێ، یامافێك بەمن ببەخشێ بۆ ئەوەی بەم شێوە شێتانەیە کەهەموو ئاستەکانی گرتۆتەوە ئاشکرای بکەم‌و رایبگەیەنم. بۆئەوەی کۆڵەکەیەکم دەسکەوێ شانی دادەمەسەر.. بۆ ئەوەی بەڵگەیەکم چنگ کەوێ لەم یەقینە بێ هۆدەیە دەربازم کا.. بەملاو لادا دەڕوانم.. نیگام بەسەر پردێکی دوورەوە دەنیشێتەوە.. خۆشحاڵ دەبم.. ئەو ئاواتەم بۆ جێ بەجێ دەکاو دەیگەیەنێتە ئاستی یەقین.دەسبەجێ تەرجەمەی دەکەم بۆ قسەو بەرپردەکە دەکەوێ.. دەوەستێ. پردەکە نزمە.. لەدوومەتر زیاتر بەرز نابێتەوە.. بەڵام دەریا بەردینەکە هەڵدەچێ‌و بەرز دەبێتەوە.. هەڵدەچێ‌و بەرزدەبێتەوە هەروەکو چۆن وشتر

بەکوتی دەرزێدا ناڕوا.. ئەم لافاوە بەردینە فراوانەش بەژێر ئەو پردەدا ناڕوا کە تەنها چەند دەروازەیەکی لەشێوەی تاقدا تیا دروستکراوە.. وەك ئەوەی تاقی مزگەوتە بچوکەکان بێت. بەڵام ئایا ئەم پردە خۆی رادەگری.. ئەم بنیاتە لاوازوپەرپووتە بەرامبەر ئەو لافاوی بەردانە خۆی پێدەگیری؟ دەیروخێنی.. لەگەڵ خۆیدا ڕایدەماڵێ.. دەیکاتە بەشێکی تر لە هێزە شەیتانییەکەی ئەگەر نەشتوانێ بیروخێنێ سواری پشتی دەبیٚ و بەردەوامی بەپێشڕەویی دەدا. بەڵام ڕەوتی رووبارەکە دەوەستێ.. ئاه.. هەروەکو پێشبینیم دەکرد لەپەنا پردەکەدا وەستا. هەرچەندە دەبێ ئەنجامێکی لەم بابەتە دڵخۆشم بکات چونکە سەلماندی کە پێشبینیەکانم راستە.. بەڵام شەپۆلێك لەخەم و خەفەت داگیرم دەکا، ئەو ترسەم لا دەچێنی کەپێشتر لام دروست بوو بەوەی کە دەریاکە لێواولێو دەبێ لەئاو.. ببون پردەبێ لەبەردو، بەهەردوو کەناردا پەرش دەبێتەوە، شەقامەکە دادەپۆشێ و بەرەو ژوور دەڕوا تادەگاتە قەڵاکەو منیش لەگەڵ خۆیدا رادەپێچێ ئیتر ناگەڕێمەوە مەگەر وەك پاروویەکی دەمی ئەو کەسانە بگەڕێمەوە کەبۆ سەر ئەو خوانە سەیرە داوەت کراون و.. بەخێرایی بەرەو ڕووی دەڕۆن خێراتر لەمامەڵەی فرۆشتنی تاقە خانوەکەمان لەلایەن ئەو باوکەمانەوە کەپێش چەند ساڵێك بێ ماڵ و حاڵی کردین و، هیچ گرنگی یەکی بە چارەنوسمان نەدا. بەترسەوە گەڕامەوە.. شتێکم شك نەبرد پەنای بۆبەرم. کەوتمە ڕێ بەرەو دەروازەی قەڵا زەبەلاحەکە.. بەو هیوایەی بەسەریدا هەڵزنم و.. بگەمە لوتکەکەی.. بەیادی ئەو کەشتییەی کەحەزرەتی نوح زۆر بەپەلە دروستی کرد تاخۆی لەتۆفان نەجات بدا. بەم شێوەیە تەنها بەم شێوەیە دەتوانم ژیانم لەفەوتان رزگاربکەم کە لە خانەوردەکانی پێستمەوە دادەچۆڕان و، خەریك بوو هەموو گیانمی لێ بەتاڵ دەبۆوە. لەماوەی چەند سەعاتێکدا یا چەند دەقیقەیەکی زیاتردا چارەسەرێك بۆ ئەو کارەساتە دەدۆزمەوە کەڕووبەڕووم دەبێتەوە. پەنجەکانم لەدەروازکە دەخزێ، چونکە ئەو پایە مەڕمەڕەی کەدەرگاکەی لەسەر بەندە زۆر سفت و لووسە، وەك شووشە، تەنانەت مێش هەنگێکیشی لەسەر بەنگ نابێ.. ئیتر من چۆن بێ یارمەتی هیچ کەسێك دەستم لێی گیر دەبێ.. بەڵام کێ ڕێ نیشاندەرم دەبێ.. من هیچ بوونەوەرێکی یەزدانی جگە لەچەند بەردێك لەبەردەممدا شك نایەم، بۆ ئەوەی چەند بەردێك کۆبکەمەوە لەسەریەك دایانبنێم و، لە ڕێگایانەوە بگەم بەدەرگاکە.. بەڵام بەردەکان لووسن.. لەسەر یەکتری بەنگ نابن و هەڵدەخلیسکێن. ئای بۆ بەردێکی تیژ.. ژمارەیەك چاڵ هەڵدەکەنم بەڵام لەکوێ دەستم دەکەوێ.

هەموو بەردەکان وەکو تۆپی شوشەیی هاتوونەتەوەیەك. لەچرکەیەکی تورەبووندا بەشەق و بۆکس دەکەومە ئەو تۆپانە.. بەئاسماندا پەرش دەبنەوەو وەك گوڵی دڕکاوی بڵاودەکەن.. بەڵام پارچەکانی شوشەکە لەقاچم دەخشێ.. وەك کلو بەفر یان وەکو لۆکەی شیکراوە. هێندە نابا دەبێ بەسکەی پارە هەندێکیان زیوین و هەندێکیان زێڕین لەهەموو شوێنێکەوە بەسەرما دەبارێن. پاش تۆزێك بەچواردەورمدا کەڵەکە دەبن، هەستدەکەم لەدەریایەك سکەی پارەدا نوقم بووم.. شەپۆلەکانی دەمهێنێ و دەمبا تاخەریکە رامدەپسکێنێ پەنا بۆ شەپۆلێکی بەردین دەبەم.. تا بەتەنها لەگەڵ خۆیدا بمبا.. دەنگی هاژە هاژی روبارەکە، یان راستر دەنگی تەقەتەق و هارەهاڕی روبارەکە بەسەر ئەو تریقەو قاقانەی مندا زاڵ دەبێ کەلە قوڕگما پەنگی خواردۆتەوەو نایەتە دەرەوەو ناگاتە گوێی کەس، ئیتر ئەوە بەدبەختی ی منە. لەناکاو.. ڕوداوی لەناکاویش زۆرەو، زۆرجاریش ئازار لەسەر دەرون بەجێ دێڵێ.. حاڵەتی بەردەکان دەگۆڕێ.. شێوەی خۆیان دەگۆڕن یاکەسێك بۆیان دەگۆڕێ.. دەبن بە شتی تر، نە لە دەرەوە نەلەناوەوە لەبەرد ناچن.. زیاتر لەچەند سەرە مەڕێ دەچن کەپۆشاکێکی خوریی پاك و سپی و سفتیان پۆشیوە وەك ئەوەی جوان جوان شۆرابن. لەسەر چوارپێ رادەکەن. لەشێوەی چەند مێگەلێکدا دەچنە سەر پردەکەو بەرەو کەناری ئەوبەر دەکەونە پێشبڕکێ و پێشڕەویی، هەروەکو ئەو پێشبڕکێیەی جاران کاتێ بەردبوون دەیانکرد، بەڵام پێشبڕکێیەکی توندوتیژترە.. هاوچەرخانە ترە.. لەپێناو تەنها چەند سانتیمەترێك جێگادا دەکەونە ململانێ ی و قۆچ هاویشتن.. قورس بەسەر ئەو مەڕەی دوابکەوێ یا پێی بخزێ.. دەستبەجێ دەبێتە نیشانەی ئەو قۆچ و شاخە تیژانەی کەبە کەللەسەری ئەوانی ترەوەیە. لەوکاتەدا مەڕی پێکراو لەبەردەم تەنها دوورێگادایە.. یادەبێ سەرلەنوێ بەبرینەکانیەوە هەستێتەوەو.. هێز لە برینداریيەکەی وەرگرێ.. هەر وەکو دەرفەتی ژیان بۆکەسێ رەخسابێ لەسەر مەرگدابێ و.. چوارپەلی بداتە بەر ڕەشەبا.. یان دەبێ تەسلیمی چەند گورزێکی تربێ.. پۆشاکە خاوێنەکەی خەڵتانی خوێن ببێ و.. بکەوێتە سەرزەوی و ببێتە ڕێڕەوی پێشبڕکێی مەڕەکانی ترو.. هیچ ئاسەوارێك و بەڵگەیەك بۆ بوونی بەجێ نەهێڵێ، ئەو بوونەی ڕۆژێ لەرۆژان واقع بوو، جگە لە پێڵاوی خوێناوی هاوڕێ مەڕەکانی تری نەبێ.. ئەو مەڕانەی کەپاش تۆزێ رەنگی پێڵاوەکانیان دەگۆڕن بەخوێنی هاوڕێیەکی تریان گەر بووەستێ یان قاچی بترازێ. لەپێشبڕکێ ی ئەو هەموو مێگەلەدا کەنابێ کەس لەڕێی خۆی لابدا لە دووری دوورەوە بەرانێکی سەیردەبینم.. شێوەیەکی دەگمەنی هەیە.. بەچوارپەلی خوێناوییەوە بەپچڕپچڕی دەباعێنێ.. بەو خورییەی کەخوێنی لێ دەچۆڕێ ئاماژە بۆ لاشەی ئەنجن ئەنجنی مەڕێك دەکا: ئەمە ساناترین سزاو میهرەبانترین نمونەیە.. ئەو کەسانە دەگرێتەوە کە لەڕەوتی بەکۆمەڵی مەڕەکان دەردەچن لەم جیهانەی مندا.. دەی.. دەی خێراکەن و نەوەستن.. لەجێی خۆمەوە هاواردەکەم، دەنگم تێکەڵی باعەباعی ئەو بەرانە دەبێ کەهاوار دەکا: خێراکەن.. خێراکەن.. خێرا ئەمە چیە؟تۆبڵێی دواتەمەنم ئەشکەوتێك بێت بۆ دەنگدانەوەی هاوارو فەرمانەکانی بەران؟ بەڵام بۆچی نا؟ بۆچوونی بەرانەکە لەسەداسەد راستە.. ئەی بۆچی بەقسەی نەکەم و، هوتافی بۆ نەکێشم و، چەپڵەشی بۆ لێنەدەم.

ئینجا من ئەگەر پاڵپشتیان بکەم مانای ترسنۆکی من ناگەیەنێ و، هیچ زەرەرێکیشم پێ ناگا.. بەڵکو تەنها بەزەییم بەم بوونەوەرە بچوك و پاك و خاوێنانەدا دێتەوە کە هیچ دەرەتانێکیان نیە.. قەدەرێکی ناخۆش راپێچی نادیاریان دەکا.. هێندە نادیارە کەتەنانەت پێشەنگی ئەو قەدەرەش نازانی بەرەو کوێیان دەبا.. بەڵام بەهەرحاڵ، لەخراپترین ئەگەریشدا.. لەڕێگە لادان و وەستان باشترەو.. لەوە باشترە ڕێگرێك لەبەردەم ڕەوتی مەڕەکاندا دروست ببێ و.. لافاوی مەڕ هەستێت و، لەقەراغ روبارەکە سەرکەوێ بەرەو شەقامە دیواربەندەکە تادەگاتە قەڵاکەو.. بەرزترین شوێنی قەڵا.. دەوەستم: خێراکەن.. براکانم خێراکەن.. رامەوەستن.. گەر بوەستن بەحەتمی لەناودەچن.. منیش ڕەنگە لەناوبچم.. رەحمێکم پێبکەن.. رەحمێکم پێبکەن.. هاوارەکانم لەناو هاژە هاژی مەڕەکاندا ون دەبێ.بەڵێ.. هاژە.. نەك باعە باع و هارمۆنی ی ڕێك و پێکی ئەو دەنگانەی لەقوڕگی مەڕەکانەوە دێتە دەرێ. من کوڕە جوتیارم باعەی مەڕ لەنێو هەزاران دەنگدا دەدۆزمەوە.. بەڵکو دەتوانم باعەی مەڕ لە باعەی بەرخ جیابکەمەوە.. هەروەکو چۆن دەتوانم هاژەی تاڤگە لەخوڕەی رووبار جیابکەمەوە..من هەرچەند هەمووگیانم پڕە لەدەنگی هاژەی ئاو کە لەشاخەوە بەردەبێتەوە.. بەڵام تا ئێستا ئەو توانایەم ماوە کە دەنگی خوڕەی روباری خاسە لەخوڕەی روبارەکانی دیجلەو فورات و خابورو زاب جیابکەمەوە.. بەڵام ئەم هاژە هاژەی دەنگی مەڕەکان کەبەوردی گوێی بۆ رادەدێرم زۆر سەیر دێتە بەرگوێم، زۆر سەیر کون و کەلەبەرەکانی ناوگوێم هەڵدەبژێرێ، لەوێشەوە زۆر سەیر رۆدەچێتە ناو هەموو ئەندامەکانی لەشم هەموو ژێیەکانی ناو گیانم دەلەرێنەوە، لەناو ئێسکە پەیکەرمدا کەچەند هەست و سۆزی تیایەو چەند توێژاڵێکی گۆشت دایپۆشیوە دەلەرێتەوە.. لەوە دەچێ بەنیاز بێت هەڵیبمژێت و بیشارێتەوە.. تاکو نەگاتە بونەوەرە جیاوازو جۆربەجۆرەکانی تر.. لەنێوان خۆیان و ئەواندا پردی سۆز بنیات دەنێن.. وەك ڕاڕەوێك بەسەریداتێدەپەڕن و پشتی پێدەبەستن.. سەرکەوتنیان بۆ دەستەبەر دەکاو ستەمیان لەسەر هەڵدەگرێ. بەڵام ئەم هاژە هاژە زۆر سەیرە لە بانگەوازی فریاگوزاری پچڕپچڕی ئەو کەشتی و پاپۆڕانە دەچێ کەخەریکن نغرۆدەبن. چەند جفرەیەکی تایبەت کەتەنها چەند کەسێکی دیاری کراونەبێ کەس ناتوانێ نهێنیەکانی بکاتەوە لێی تێبگات، ئەو کەسە دیاری کراوانە هیچ مەترسییەك لەسەر ڕەوتی کاروبارە ئاساییەکان دروست ناکەن و بڕیاریان داوە پارێزگاری لێبکەن و بەردەوامیی پێبدەن. بانگەوازەکان بەچەقۆی ئازارێك کەبۆنی خوێنی لێدێ پچڕپچڕ کراون.. خەریکە لەناودەچێ.. دڵم تێکەڵ دێت.. قڕقێنە دەدەم و دەرشێمەوە.. هیچ شتێك لەدەمم نایەتە دەرەوە جگە لە با یا یەك کە گەمارۆدراوە.. لەگەڵیدا دەنگێك دێت کەلەدەنگی با خۆی دەچێت.ئیتر بەدەوری خۆمدا دەسوڕێمەوە، تاکو دەرفەتێکی راکردن و دەرباز بوون بدۆزمەوە.. کونێك هەموو جەستەمی تێ بترنجێنم، هیچ بۆنێکی پیانەچێتە ژورەوە.. بەڵام بێهوودەیە.. چونکە بۆن لەبۆشایی و لەکونەکانی ئاسمان و زەویشدا هەیە. بێئومێدییەکی هەمەلایەنەی زۆر لەناخمدایە.. واز لەو خولانەوە بێهودەیە بەدەوری خۆمدا دێنم.. لەهەمان کاتدا ڕێگە بەچاوم نادەم بێهودە لێرەو لەوێ بسوڕێتەوە تاکو دەربازی ببێ.. لەشوێنی خۆمداو لەچاوەڕوانی چارەنوسی خۆمدا رەق دەبم..

چارەنوسێك کە نادیارە.. هەموو هەستو سۆزم لەبەرامبەریدا بەچەند وشەیەك بەرجەستە دەبێ.. چی ڕوودەدا باڕوویدا.. چیم لەدەس دێ؟ کەی توانیومە شتێك بکەم.. تەنها شتێك بکەم؟ تەسلیمی بەستەڵەکی کوشندەی پشتگوێ خستن دەبم.. بەڵام من ئەگەر خاوەنی توانایەك بم بۆ ئەوەی جەستەو چاوەکانم بخەمە دۆخی بەستن‌و ڕەق هەڵاتن‌و بەدەستهێنانی سەرکەوتنێك کە پێویستم پێیەتی.. ئەوا ڕاستیەکان هەروەکو دواتریش دەریانخست.. دەیسەلمێنن کە من توانای کۆنتڕۆڵ کردنی گوێچکەی خۆمم نیە.. خۆم زۆر بێ دەسەڵات دێتە بەرچاو سەبارەت بەوەی ئیرادەی خۆم بکەم بەپارچە تەبەدۆرێك یا کەمێك لۆکەو.. بیئاخنمە هەردووگوێم بیکەمە بەربەرستێك بەڕووی ئەو دەنگانەی هێرشی بۆ دێنن. * لەقوڵاییدا، لەبنی ڕووبارەکەدا.. چەندین دەنگ لەچەندین شوێنەوە دێنە دەرێ.. بەسەر هاژەی ئاو وەمەڕەکاندا زاڵ دەبن هاژەو خوڕەی دەنگ‌و ئاوازی خۆیان گۆڕیوە.. یائاوازو دەنگی سەیرو سەمەرەی تریان خواستوە.. لوورە لوور.. زەڕە زەڕ.. میاومیاو.. حیلە حیل.. قیڕە قیڕ..بۆڕە بۆڕ.. ناڵە ناڵ.. تێکەڵی چەند دەنگێکی تر دەبێ کەناویان نازانم. سەراپای شارەکە بوو بەجەنگەڵێك کەچەندین جۆر دانیشتوی هەبوو. دارستانێك کە لەشارەکەدا بوو بەئاشکرا ئامادەبوونی خۆی لەڕێگای ئەو هەموو دەنگ‌و غەڵبە غەڵبە دژبەیەکەوە ڕاگەیاند.

کەئاستەمە پێکەوە لەیەك کات‌و شوێندا دروست ببن.

هەستی بێئومێدی‌و ترس‌و بێتوانایی‌و بێهیواییم لادروست دەبێ.. تێکەڵی ئارەزویەکی زۆر دەبێ بۆ ژیان.. ئارەزوی ئەوەی بژیم‌و بەم شێوە کلۆڵە کۆتایی بەبوونم نەیەت‌و.. لەخۆڕا نەبمە قوربانی دەنگەکان. ئیتر ئیرادەو مەیلم لادروست دەبێ بۆ ئەوەی باوەش بەژیاندا بکەم.. هەوڵێکی تر دەدەم بۆ ئەوەی بەو دەرگایەدا هەڵزنم کە هێشتا لووسەو.. مێشێکیشی لەسەر بەنگ نابێ.. بەڵکو لەجاران لووس تر بوو.. وەك ئەوەی یەکێك بەزەیت چەوری‌کردبێت. لەگەڵ ئەوەشدا من خۆمی پێدا هەڵدەواسم، وەك ئەوەی ئیعدام کراوێك خۆی بە پەتی قەنارەکەیدا هەڵدەواسێ. بەڵام ئایا ئیعدام کراو خۆی بەپەتی قەنارەدا هەڵدەواسێ؟ ئایا کەڵك وەردەگرێ لەو خۆ پیا هەڵواسینە؟.. کەخۆم بەدەروازەکەدا هەڵدەواسم.. دەروازەی ئەرنجای کۆن.. سەبووریم دێتەبەر. تۆ کە بونەوەرێکی هێندە لاوازیت‌و.. وەك پەڕێك وایت لەبەردەم گێژەڵوکەدا.. کاتێ باوەش دەکەی بەدەروازیەکی هێندە زەبەلاح‌و ڕەقدا.. ئارامیت پێ دەبەخشێ.. یاهیچ نەبێ ئارامی بەمن دەبەخشێ‌و منیش کارم بەسەر خەڵکانی ترەوە نیە.. متمانە لەدەرونمدا دەچێنێ.. ئاواتم تێدا سەقامگیر دەکات بەوەی بەرەو ڕووی ئەو ڕۆژگارو شەوو ڕۆژو کاتانە بڕۆم کە بەڕێوەن. بەو هیوایەی دەرونم بەدەرونم بگاو.. ئاولەپم بەناو لەپم‌و.. قامکەکانم بەقامکەکانم بگا. ترسم دەڕەوێتەوە.. هەست بە تەنیایی ناکەم.. تا لەتوانام دابێت باوەش بەدەروازەکەدا دەکەم.. بەهەمووگیانمەوە داخڵی دەروازە ڕەق‌و تەقەکە دەبم.. تاقەفەزەی سینگم دەکەوێتە تەقە تەق.. بەڵام بێهودەیە. گەر هەر پەلێکم پەنجا پەلی تری پێوەببەستم.. ناتوانم خۆم لەخودی خۆم بخشێنم.. بەڵام لەگەڵ ئەوەشدا هەستدەکەم دەروازەکە لەباوەشمدا دەکەوێتە لەرزین.. ئایا ئەمە دەچێتە ئەقڵەوە؟ ئایا من دەتوانم دەرگایەکی هێندە زەبەلاح‌و ڕەق بخەمە لەرزین؟ نا..نا.. مەحاڵە.. ئەوە منم.. ئەوە منم دەلەرزم‌و.. ئەو موچڕکەیەی هەموو جەستەم دەهەژێنێ‌و بەدەمارەکانمدا دەڕوا دەمخەڵەتێنێ.. واپیشانم دەدا ئەو دەرگایەی هێزی زەمانە نەیتوانی بیلەرزێنێ.. ئێستا کەوتۆتە لەرزین.

بەڵام لەراستیدا دەلەرزێ.. ئەم تەنە گەورەیەی کە لەبەردی شوشەیی سفتە دەلەرزێ.. لەگەڵ هەموو لەرینەوەیەکدا هەستدەکەم پەنجەکانم ختوکەی پشتم دەدەن‌و.. لەچەند شوێنێکەوە پێستم دەگرن.. ئاوڕدەدەمەوەدەبینم کۆمەڵێك باڵ لێم دەئاڵێ.. وەکو باڵەکانی ئەختەبوتێکی نادیار. هەموو هەوڵێك دەخەمە گەڕ بۆ ئەوەی دەرباز بم.. بەڵام ئەو باڵە هیلامی‌یە زۆرو زەوەندانە.. دەچنە نێو یەك‌و دەبن بەپرچ وەك گوریسێکی پتەوو درێژ. لێم دەئاڵێ بەڵام دەروازەکەش شێوازی خۆی دەگۆڕێ.. وەك مانگایەکی گەورەو زەبەلاحی‌لێدێت هیچ شتێکی لەگوریس ناچێ جگە لە کلکی.. بە بەردەوامی لەجەستەم دەئاڵێ.. خەریکە دەچێتە نێو ئێسکەکانم.. بەچەپ‌و ڕاستدا ئاوڕ دەدەمەوە.. بۆ بونەوەرێك دەگەڕێم ڕێ نیشاندەرم بێت‌و.. لەم کلکە سەیرو ترسناکە نەجاتم بدا.. بەڵام کەس فریام ناکەوێ.. تەنانەت خانووە شوشەییەکانیش کەلەم دیوەوە بۆ ئەو دیو دەبینرا.. وەکو جاران نەماوەو شێوەیەکی سەیری وەرگرتوە.. دەروازەکە دەبۆڕێنێ.. پاش تۆزێك دەکۆکێ‌و زۆر بە توندی دەپژمێ لەلوتیەوە ئاوێکی ڕەش.. وەکو ئاگر.. ئافوورە دەبەستێ.. پاشان مانگاکە لەشی خۆی دەکێشێتەوە.. پاش کەمێك دووباڵی لێدەڕوێ‌و دەچێتە شێوەی گای باڵداری ئاشوری.. بۆ ئەوەی دڵنیابم لەوەی کەدەیبینم دەست لەگۆشتی شۆڕەوە بووی گاکە دەدەم.. لەورگیەوە دەست پێدەکەم.. لەناکاو هاواردەکەم: ئەوە مەمکە.. مەبەستم گوانە.. ئای خوایە کێ گای بینیوە گوانی هەبێ؟ کلکی لێم دەئاڵێ‌و دەمخاتە بەردەم دووچاو..لە دوو دەریاچەی خوێن دەچن.. خەڵکانێکی زۆری تێدایە.. یان ڕاستر کەلاکی زۆری تێدایە.. لەپەنا بنیادەمە پەرتەوازەکاندا بوونەوەرێك دەبینم غەڵبەغەڵبێکی زۆری ناوەتەوەو وەك ئەوەی لەئاهەنگی سەماو گۆرانی‌و بەزم و سەفادابێت.

لەدەمی مانگاکەوە ڕاخەرێك دێتە دەرەوە کەبەخوریەکی زبر چنراوە..شلەیەکی لینجی پێوەیە.. دەم‌و چاوم بەو ڕاخەرە دەسڕێ.. دڵم تێکەڵ دێت.. ڕوخسارم خوێن دەتێزێ. ئەو پێستە ئاسکەی سەرخوێنە تێزراوەکەی ڕوخسارم شەقار شەقار دەبێت.. هەروەکو چۆن کاتی خۆی دایکم لەحەمامی ژناندا قاچمی بەو بەردە ڕەشە کون کون‌و زبرە پاك دەکردەوە کەکەس خۆی لەبەردەمیدا ڕانەدەگرت کاتێ لە پێستی نەرم دەخشا. ڕەنگە ئەو ئاژەڵە هەرچەندە ئاژەڵە.. ڕەحمێکی بەپێستی دەم‌و چاوی من کردبێت کە خوێنی لێ دەتکێ‌و.. وازی لە لەستنەوەی ڕوخسارم هێنابێت بەزمانە تیژو زبرەکەی..ئێستا بەئەسپایی لە پشتم دەدا.. زیاتر بەنیازە متمانەو سۆزم پێببەخشێ نەك ئازارم بدا.. مانگاکە بەئاسماندا بەرز بەرز دەمفڕێنێ.. دوای چەند چرکەیەك ڕەشەبایەکی بەهێز هەڵدەکا.. قەلاکە دەبینم وەکو مقەبا دادەڕوخێ..یا وەك تەختەیەك لەدێرزەمانەوە کرم تێی دابێت.. خانوەکان دەڕوخێن.. دیوارە بەردین‌و شوشەییەکانی دەڕوخێن.. بەڵام پاش کەمێك پارچە ئاسن‌و بەردوو چیمەنتۆکان دەبنە چەند بوونەوەرێك کەلە جوڵەجوڵدان.. پۆشاکێکی خوری خوێناوی لەبەردەکەن.. کەواتە پێشبینی‌یە شومەکەم هاتەدی.. لافاوی ئەو ڕوبارەی کەلە بەردو مەڕو ئاو بوو هەستا.. شەقامە دیواربەندەکەی داپۆشی.. گەیشتە لوتکەی‌قەلاکە.. لەکاتی وەستانمدا زۆر ڕێزم بۆ ئەو مانگایە هەبوو کە وەك پەیامبەری چاودێری کردن دەهاتە بەرچاوم.. یەزدان لەخۆشەویستی مندا ناردبووی بۆ ئەوەی لەچارەنوسێکی ڕەش نەجاتم بدا کە چاوەڕێم دەکرد. لەکاتی خۆیدا هات..لەکاتێکی زۆر گونجاودا.. بۆ شێوازێك دەگەڕێم کە تەعبیر لەسوپاس‌و پێزانینی خۆمی پێ بکەم بەرامبەر ئەو مانگایە..هیچ شك نابەم بێجگە لەوەی گوریسەکە ماچ بکەم.. لەگەڵ کلکیدا کە لەسینگم ئاڵاوە مانگاکە زمانم بۆ دەردێنێ بۆ ئەوەی وەڵامی پێزانینی من بداتەوە.. دەیخاتە پێش چاوم.. تەختە ڕەشێك دەبینم.. وەك ئەوانەی کاتی خۆی کەمناڵ بوین لەقوتابخانە بەهاوارەوە شتمان لەسەر دەخوێندەوە.. بێ ئەوەی بیخاتەوە ناودەمی.. یان بیجوڵێنێ.. بەئاوزێکی ئاشکراو زمانێکی ڕەوان پێم دەڵێ: بخوێنەرەوە.. زمانم تەتەڵە دەکاو دەپرسم: ئاخر چی بخوێنمەوە؟ هیچ شتێك لەسەر تەختە ڕەشەکە نەنوسراوە.. سەرلەنوێ قسەکەی دووبارە دەکاتەوە.. بەڵام ئەمجارە وەکو فرمان قایم تر دووبارەی دەکاتەوە: بخوێنەرەوە.. بخوێنەرەوە.. منیش بەوردی تەماشای تەختە ڕەشەکەم دەکەم.. چەند نەخش‌و نیگارێك دەبینم..چەند هێمایەکی سەیر.. لەڕێنوسی مسماری دەچێ.. لەشێوەی ئاگردا کڵپە دەسێنێ.. هاواردەکەم: من نازانم پیتەکانی خەتی مسماری بکەمەوە.. من..من دەخوێنمەوە: خۆشحاڵین بەئامادەبونتان لەم ئاهەنگەیَ کەلە سەر شەرەفی ئێوە گێڕامان ئامادەبونتان مایەی‌شانازی‌و خۆشحاڵیمان بوو.. خۆشحاڵ دەبم‌و بەزەردەخەنەوە سوپاسی ئەو میوانداریە دەکەم دێوەکە بەخۆشحاڵییەوە.. بەرزبەرز دەمفڕێنێ.. ئاوڕێك بۆ قەلاکە دەدەمەوە.. دەبینم مەڕەکان بوون بەچەند تۆپەڵە گۆشتێك کەلە بەراز دەچن.. پاسەوانی درەختی‌زەیتون‌و بەڕو گوێزو دارمێو دەکەن ئەو ڕووبەرە دەبێ بەبیابانێکی وشك‌و کاکی بەکاکی..جگە لەدڕك‌و کاگوڵ‌و خڕنوك‌و سوبێر هیچی تری تێدانیە لەبەرزییەوە خەڵك دەبینم وەك مێرو دێنە بەرچاوم کەلەسەر چەند قاچێکی بەرزی دەزوولەیی دەڕۆن لەوانەیە منیش لەبەرچاوی ئەوان وابم.. منیش وەك مێرویەکی بچوك بم کە مێرویەکی گەورە دەیفڕێنێ بەئاسماندا دواتر لەناکاو ڕوداوی لەناکاویش زۆرە و.. و

محێدین زەنگنە

شێرکۆ بێکەس

ژوورەکەم پڕە لە دیاریی:
لە گۆمێکی "زوریخ"ەوە
چاکەتێکی شینی کاڵم بۆ هاتووەو..
لە تەمێکی لەندەنەوە
کراسێکی خۆڵەمێشییو
لە شەقامێکی زەیتوونیی پاریسەوە
پانتۆڵێک و
لە باخچەیەکی ئۆسلۆوە
بۆینباخێکی گوڵ گوڵیی.

ژوورەکەم پڕە لە دیاریی.
خۆرنشینێکی هاوڕێم، ڤیەننایی،
قاپێ شەرابی بۆ ناردووم.
لە مۆسکۆوە کرێوەبەفرێکی دۆستم،
جووتێ گۆرەوی ئەستووروو..
زریانێکی قوتبی ژووروو
جووتێ دەستکێش و کڵێتەو..
شەپۆلێکی دەریای سپیش
پەرداخێکی کرستاڵیی.

ژوورەکەم پڕبوو لە دیاریی
بەڵام ئەمرۆ زۆریم بەخشین
وەختێ لەناو باخی لیمۆو پرتەقاڵی
یاقووبەوە
"با"یەکی نارنجیی هات و
دەستێ بەخەنە، لەگەڵ خۆیدا
پڕ بە هۆڵەکانی شانۆ
بۆن و بەرامەی "پرسیار"ی بۆ هێنام و
عەتری قژی چیرۆکێکی کورتەباڵاو
عەتری گەردنی ڕۆمان و
عەتری قەڵەمی زەنگەنە!

سلێمانی

2000/4/19

ژمارەی داهاتوو
تەرخانە بۆ
شاعیر
ئەحمەد هەردی

الجمهورية العراقية - وزارة الاعلام
مسرحية
محي الدين حميد

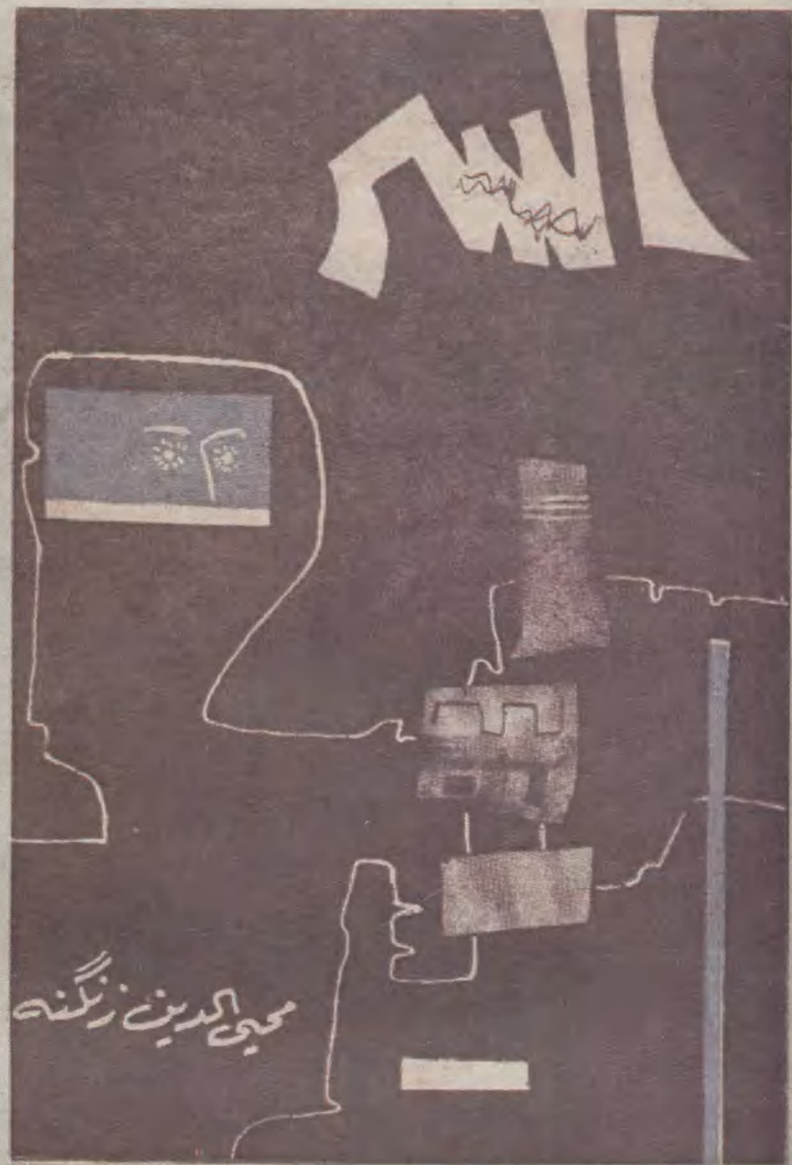
محي الدين زنگنه

ساعدت الأمانة العامة للثقافة والشباب في منطقة
كردستان للحكم الذاتي على طبعه
كاوه دلدار
محي الدين زه نكه نه

محيي الدين زه نكنه
«رؤيا الملك»
او
مسرحية
دار الشؤون الثقافية العامة